

Česká zemědělská univerzita v Praze

Provozně ekonomická fakulta

Katedra statistiky

Diplomová práce

Rozvoj Obce

Bc. Petr ŠUBRT

© 2021 ČZU v Praze

ČESKÁ ZEMĚDĚLSKÁ UNIVERZITA V PRAZE

Provozně ekonomická fakulta

ZADÁNÍ DIPLOMOVÉ PRÁCE

Bc. Petr Šubrt

Veřejná správa a regionální rozvoj – k. s. Šumperk

Název práce

Rozvoj Obce

Název anglicky

Village Development

Cíle práce

Cílem diplomové práce je vyhodnocení potřeby investic v obci vzhledem k jejímu dalšímu vývoji a rozvoji vlastní infrastruktury. Statistická analýza investic se provede za posledních 15 let. Dalším cílem je doporučení budoucí investiční politiky obce včetně nalezení potencionálních zdrojů financování.

Metodika

V rešeršní části práce jsou specifikována teoretická východiska investičního rozhodování a analytické a prognostické nástroje teorie časových řad. Na základě dotazníkového šetření a jeho vyhodnocení, též i statistické analýzy investic za posledních patnáct let, je koncepte politiky rozvoje obce a její infrastruktury včetně nalezení optimálních zdrojů financování.

Doporučený rozsah práce

60 – 80 stran

Klíčová slova

investice, rozvoj obce, prognózy vývoje infrastruktury, dotazníkové šetření a jeho vyhodnocení

Doporučené zdroje informací

- ARLT, J. – ARLTOVÁ, M. *Ekonomické časové řady*. Praha: Professional Publishing, 2009. ISBN 978-80-86946-85-6.
- BUDÍKOVÁ, M. – KRÁLOVÁ, M. – MAROŠ, B. *Průvodce základními statistickými metodami*. Praha: Grada, 2010. ISBN 978-80-247-3243-5.
- FOTR, J. *Tvorba strategie a strategické plánování : teorie a praxe*. Praha: Grada, 2012. ISBN 978-80-247-3985-4.
- KADEŘÁBKOVÁ, J. – PEKOVÁ, J. *Územní samospráva – udržitelný rozvoj a finance*. Praha: Wolters Kluwer Česká republika, 2012. ISBN 978-80-7357-910-4.
- PEKOVÁ, J. – PILNÝ, J. – JETMAR, M. *Veřejný sektor – řízení a financování*. Praha: Wolters Kluwer Česká republika, 2012. ISBN 978-80-7357-936-4.
- PROVAZNÍKOVÁ, R. *Financování měst, obcí a regionů : teorie a praxe*. Praha: Grada, 2015. ISBN 978-80-247-5608-0.
- WOKOUN, R. *Regionální rozvoj : východiska regionálního rozvoje, regionální politika, teorie, strategie a programování*. Praha: Linde, 2008. ISBN 978-80-7201-699-0.

Předběžný termín obhajoby

2020/21 LS – PEF

Vedoucí práce

Ing. Jiří Zmatlík, Ph.D.

Garantující pracoviště

Katedra statistiky

Elektronicky schváleno dne 2. 10. 2020

prof. Ing. Libuše Svatošová, CSc.

Vedoucí katedry

Elektronicky schváleno dne 21. 10. 2020

Ing. Martin Pelikán, Ph.D.

Děkan

V Praze dne 17. 01. 2021

Čestné prohlášení

Prohlašuji, že svou diplomovou práci "Rozvoj Obce" jsem vypracoval samostatně pod vedením vedoucího diplomové práce a s použitím odborné literatury a dalších informačních zdrojů, které jsou citovány v práci a uvedeny v seznamu použitých zdrojů na konci práce. Jako autor uvedené diplomové práce dále prohlašuji, že jsem v souvislosti s jejím vytvořením neporušil autorská práva třetích osob.

V Praze dne 22.03.2021

Poděkování

Rád bych touto cestou poděkoval vedoucímu diplomové práce Ing. Jiřímu Zmatlíkovi, PhD., za odborné vedení, trpělivost a cenné rady, které mi byly poskytnuty při zpracování diplomové práce, dále bych poděkoval zaměstnancům obecního úřadu a starostovi obce Vápenná za vstřícný přístup a poskytnuté informace z obecního úřadu.

Rozvoj Obce

Souhrn

V diplomové práci „Rozvoj Obce“ bude provedena analýza rozvoje obce Vápenná, ležící severně od pohoří Hrubý Jeseník na severovýchodě České republiky. Samotná diplomová práce je rozdělena na tři části. První část je literární rešerše zaměřena především na definování základních pojmů týkající se veřejné správy, jejího hierarchického rozdělení a legislativního ukotvení. Dále je zde definován marketingový výzkum ve formě dotazníkového šetření a dotační tituly zaměřené na rozvoj obcí. V druhé části diplomové práce bude provedena statistická analýza příjmů, výdajů a investic obce Vápenná v období 2004 – 2019 a vyhodnocení těchto investic. Ve třetí části diplomové práce jsou vyhodnoceny výsledky dotazníkového šetření provedeného na základě sestaveného dotazníku distribuovaného elektronickým systémem Survio prostřednictvím e-mailových schránek. Závěrem budou na základě provedené ekonomické analýzy obce Vápenná a dotazníkového šetření formulovány doporučení budoucích projektů obce Vápenná a doporučeny potenciální zdroje na jejich financování.

Klíčová slova: investice, rozvoj obce, prognózy vývoje infrastruktury, dotazníkové šetření a jeho vyhodnocení

Village Development

Summary

The diploma thesis "The Development of the Municipality" analyses the development of the village Vapenna, located North of the Hruby Jeseník mountains, in the Northeast of the Czech Republic. The diploma thesis itself is divided into three parts. The first part of the paper focuses on defining the basic terminology in the field of public administration, its hierarchy and linkage to legislation. It also deals with a marketing research (questionnaire form) as well as grants aimed at municipality development. The second part of the paper gives a statistic analysis of the 2004 – 2019 Vapenna municipality incomes, expenditures and investments; the investments being not only listed but also assessed. The third part evaluates the outcomes of a survey carried out on the basis of a questionnaire emailed to respondents through the Survio system. The conclusion takes into account both the Vapenna municipality economic analysis and the questionnaire survey in question. Based on the outcomes of these, it recommends future municipality projects as well as their potential funding.

Keywords: investment, community development, infrastructure development forecasts, questionnaire survey and its evaluation

Obsah

1 Úvod.....	11
2 Cíl práce a metodika	13
2.1 Cíl práce	13
2.2 Metodika	13
3 Přehled řešené problematiky	16
3.1 Veřejná správa.....	16
3.2 Rozpočtová soustava ČR.....	26
3.2.1 Příjmy rozpočtu obce	28
3.2.2 Výdaje rozpočtu obce	28
3.3 Charakteristika obce Vápenná.....	30
3.4 Metody dotazování.....	32
3.4.1 Dotazníkové šetření	33
3.5 Dotační tituly rozvoje obcí.....	40
3.5.1 Strukturální a investiční fondy.....	41
3.5.2 Ostatní fondy.....	43
4 Vlastní práce	45
4.1 Demografická situace v obci Vápenná.....	45
4.2 Analýza příjmů a výdajů obce Vápenná v letech 2004-2019	46
4.2.1 Celkové příjmy obce Vápenná v analyzovaném období 2004 – 2019	47
4.2.2 Celkové výdaje obce Vápenná v analyzovaném období 2004 – 2019	53
4.3 Analýza zdrojů investic obce Vápenná v letech 2014 - 2019	59
4.4 Vyhodnocení potřebnosti investic obce Vápenná v letech 2014 - 2019	62
4.5 Dotazníkové šetření.....	69
4.6 Vyhodnocení dotazníkového šetření	71
5 Zhodnocení výsledků a doporučení	79
6 Závěr.....	81
7 Seznam použitých zdrojů	83
8 Přílohy	85

Seznam obrázků

Obrázek č.: 1 Rozpočtová soustava

Obrázek č.: 2 Mapa katastrálního území obce Vápenná

Obrázek č.: 3 Hlavní cíle programového období 2021 – 2027

Seznam tabulek

Tabulka č.: 1 – Celkové příjmy obce Vápenná za období 2004 - 2019

Tabulka č.: 2 – Celkové výdaje obce Vápenná za období 2004 - 2019

Tabulka č.: 3 – Celkové příjmy, výdaje a saldo ve sledovaném období 2004 – 2019

Tabulka č.: 4 – Celkové výdaje za investiční projekty a rozdělení těchto zdrojů

Seznam grafů

Graf č.: 1 – Věková pyramida obyvatel obce Vápenná ke dni 20.12.2020

Graf č.: 2 – Prognóza celkových příjmů

Graf č.: 3 – Daňové příjmy v porovnání s celkovými příjmy

Graf č.: 4 – Nedaňové příjmy v porovnání s celkovými příjmy

Graf č.: 5 – Kapitálové příjmy v porovnání s celkovými příjmy

Graf č.: 6 – Přijaté transfery v porovnání s celkovými příjmy

Graf č.: 7 – Běžné výdaje v porovnání s celkovými výdaji

Graf č.: 8 – Kapitálové výdaje v porovnání s celkovými výdaji

Graf č.: 9 – Prognóza kapitálových výdajů

Graf č.: 10 – Celkové příjmy, výdaje a saldo ve sledovaném období 2004 – 2019

Graf č.: 11 – Celkové výdaje za investiční projekty a rozdělení těchto zdrojů

Graf č.: 12 – Srovnání celkové výdajů s celkovými výdaji na projekty

Graf č.: 13 – Grafické znázornění otázky č.: 1 dotazníkového šetření

Graf č.: 14 – Grafické znázornění otázky č.: 2 dotazníkového šetření

Graf č.: 15 – Grafické znázornění otázky č.: 3 dotazníkového šetření

Graf č.: 16 – Grafické znázornění otázky č.: 4 dotazníkového šetření

Graf č.: 17 – Grafické znázornění otázky č.: 5 dotazníkového šetření

Graf č.: 18 – Grafické znázornění otázky č.: 6 dotazníkového šetření

Graf č.: 19 – Grafické znázornění otázky č.: 7 dotazníkového šetření

Graf č.: 20 – Grafické znázornění otázky č.: 8 dotazníkového šetření

Graf č.: 21 – Grafické znázornění otázky č.: 9 dotazníkového šetření

Seznam zkratk

atd. – a tak dále

apod. – a podobně

č. – číslo

čl. – článek

ČNB – Česká národní banka

ČR – Česká republika

ČSÚ – Český statistický úřad

ESIF – Evropské strukturální a investiční fondy

Kč – korun českých

mil. – milion

MMR – Ministerstvo pro místní rozvoj

např. – například

odst. – odstavec

resp. – respektive

s. – strana

Sb. – sbírky

SDH – Sdružení dobrovolných hasičů

spol. – společnost

tj. – to je

tzn. – to znamená

tzv. – tak zvané

ust. – ustanovení

ZŠ – základní škola

1 Úvod

Udržitelný rozvoj obce je možné realizovat pouze za dodržení tři pilířů konceptu udržitelnosti. Mezi tyto pilíře řadíme společnost, životní prostředí a ekonomiku. Z pohledu pilíře společnost musí být rozvoj realizován takovým způsobem, aby zůstal zachován sociální kontext, tedy aby zůstaly vazby na to, co lidé chtějí a potřebují. Z pohledu pilíře životní prostředí musí být rozvoj realizován tak, aby byl životaschopný, tedy aby při realizaci projektu a při jeho následné funkci nedocházelo k neobnovitelnému poškození životního prostředí. Třetím pilířem konceptu udržitelnosti je ekonomika. Z pohledu ekonomického může obec realizovat pouze ty projekty, u kterých jsou zajištěny zdroje financování.

Jak nám uvádí definice, obec je tvořena obyvatelstvem, které obývá vymezené území. Pro další rozvoj obce je důležité, aby nedocházelo k výraznému poklesu obyvatel obce, ale spíše, aby byl konstantní, či aby tento, dle možností obce zejména ve vztahu k rozloze, narůstal. Obec Vápenná dlouhodobě patří mezi hospodářsky problémové regiony a to zejména z pohledu nadprůměrné míry nezaměstnanosti, nízkého stupně ekonomické výkonnosti, nízkého průměrného příjmu obyvatel a také nepříznivého demografického vývoje, kdy zejména mladší generace odchází za lepšími podmínkami života do větších měst.

Udržení, respektive navýšení počtu obyvatel může být obcí zajištěn tak, že se obec bude snažit zkvalitnit životní podmínky pro mladší generace, zejména pro mladé rodiny s dětmi. Zkvalitnění životních podmínek by mělo být zajištěno provedením investičních akcí obce do budoucna v zájmu těchto mladších obyvatel, ale s přihlédnutím k potřebám obyvatel starších. Ideální investice jsou do projektů, které jsou prospěšné a žádané obyvateli všech věkových kategorií. Za účelem zjištění věkové struktury obyvatel obce Vápenná bude v rámci diplomové práce vypracována věková pyramida obyvatel obce Vápenná.

Zároveň bude v rámci diplomové práce provedena analýza investičních projektů v letech 2004 – 2019, kde budou analyzovány finanční zdroje projektů realizovaných v minulosti, objem investičních prostředků na tyto projekty a bude provedena analýza

potřebnosti těchto projektů pro samotný rozvoj obce. Výsledky analýz budou následně použity pro hledání investičních zdrojů na projekty plánované do budoucnosti.

Aby obec mohla provést investiční projekty, které budou mít u obyvatel kladnou odezvu a budou schopné přilákat do obce další mladé rodiny s dětmi, bude nutné zjistit, jakou měly odezvu investiční projekty v obci již realizované, a o jaké další projekty by obyvatelé měli zájem. Za tímto účelem bude v rámci diplomové práce proveden marketingový průzkum, který vzhledem k dlouhodobé pandemické situaci související s onemocněním COVID-19 bude realizován v rámci dotazníkového šetření nekontaktním způsobem, tedy prostřednictvím internetového portálu Survio. Zde je možné vyplňovat dotazník ze strany respondentů prostřednictvím internetové sítě. Jednotliví respondenti budou kontaktováni cestou soukromých či služebních e-mailů.

Nově realizované projekty by měly doplnit chybějící základní infrastrukturu v oblasti zdravotnictví, školství a ekologie či podpořit zaměstnanost a rozvoj lidských zdrojů. To vše by ale mělo probíhat za podmínky udržení vyrovnaného obecního rozpočtu. V rámci těchto projektů je proto výhodné využití Evropských strukturálních a investičních fondů, jejichž prostřednictvím Evropská unie realizuje politiku solidarity za účelem snížení sociálních a ekonomických rozdílů v jednotlivých regionech.

Na základě provedeného dotazníkového šetření bude proveden návrh dalších investičních projektů v obci Vápenná s ohledem na požadavky respondentů dotazníkového šetření, přičemž budou navrhnuty investiční zdroje na tyto projekty. Při realizaci diplomové práce bude spolupracováno se zaměstnanci a volenými zástupci obce Vápenná, kdy výsledky budou prezentovány na zastupitelstvu obce Vápenná, a bude k těmto výsledkům přihlédnuto při realizaci dalších projektů v obci Vápenná.

2 Cíl práce a metodika

2.1 Cíl práce

Vyhodnocení potřebnosti investic v obci Vápenná v letech 2004 – 2019 vzhledem k dalšímu vývoji infrastruktury a udržitelnému rozvoji. Statistická analýza příjmů, výdajů a provedených investic v období 2004 – 2019. Doporučení dalších investičních projektů v obci Vápenná včetně návrhů zdrojů na jejich financování na základě vyhodnocení provedeného dotazníkového šetření u občanů obce Vápenná.

2.2 Metodika

V teoretické části práce jsou za použití znalostí získaných studiem odborné literatury, zejména za využití elektronických zdrojů, objasněny pojmy související s veřejnou správou, týkající se obecního uspořádání, pojmy týkající se rozpočtů na úrovni územních samospráv, pojmy metod dotazování se zaměřením na dotazníkové šetření a závěrem jsou rozpracovány dotační tituly týkající se rozvoje obcí.

V praktické části budou zpracována statická data získaná z obecního úřadu Vápenná a z Českého statistického úřadu. Dále v práci bude provedena statistická analýza příjmů, výdajů a investic obce Vápenná v období 2004 - 2019 za využití statistických metod analýzy časových řad, použitím počítačového programu Microsoft Office Excel, kde budou realizovány vlastní výpočty dle níže uvedených charakteristik časových řad. Následně bude provedena analýza dotazníkového šetření provedeného v období od 04.12.2020 do 21.12.2020 a na základě výsledku tohoto šetření bude vypracován návrh na budoucí investiční projekty v obci Vápenná s doporučením způsobu financování.

„Ekonomickou časovou řadou se rozumí řada hodnot jistého věcně a prostorově vymezeného ekonomického ukazatele, která je uspořádána v čase směrem od minulosti do přítomnosti“ (Artl, Artlová, 2009, s. 11)

Ekonomické časové řady:

Absolutní diference - vyjadřuje změnu hodnoty v čase **t** proti času **t-1**

matematické vyjádření:

$$\Delta y_i = y_i - y_{i-1} \quad i = 2, \dots, n \quad (1)$$

Koeficient růstu – po vynásobení hodnoty vypočteného koeficientu je výsledkem procentuální navýšení hodnoty v čase **t** oproti času **t-1**

matematické vyjádření:

$$k_i = \frac{y_i}{y_{i-1}}, \quad i = 2, \dots, n \quad (2)$$

Bazický index – „o bazickém indexu mluvíme v případě, že příslušné individuální jednoduché indexy jsou počítané vždy ke stejnému základu, např. k nejstarší hodnotě v časové řadě původních pozorování. Sto procent tedy odpovídá hodnotě prvního údaje (intervalu). Mějme hodnoty libovolného ukazatele, např. extenzitního ukazatele q v časovém období i , kde $i = 1, 2, \dots, n$ “ (Fischer, Jeřábková, Petková, Ptáčková, Švarcová, 2019, s. 38).

matematické vyjádření:

$$BI = \frac{y_i}{y_1}, \quad i = 2, \dots, n \quad (3)$$

Časové řady se skládají, dle klasické analýzy, ze čtyř složek.

Jednotlivé složky jsou:

- a) trend (Tr_t) - vyjadřuje tendenci vývoje
- b) sezonní složka (Sz_t) - pravidelně se opakující odchylka
- c) cyklická složka (C_t) – kolísání okolo trendu v důsledku dlouhodobého cyklického vývoje
- d) náhodná složka (E_t) – nahodilé a jiné nesystematické výkyvy

Rozkladem (**dekompozicí**) časové řady můžeme lépe pozorovat pravidelné chování řady. Používají se dvě formy dekompozice a to aditivní a multiplikativní. V diplomové práci bude použita forma aditivní ve tvaru:

$$y_t = Tr_t + C_t + Sz_t + E_t \quad (4)$$

„**Analýza trendu** - trend v časových řadách je možné popsat pomocí *trendových funkcí* a *klouzavých průměrů*. Modelování trendu pomocí trendových funkcí se používá v případě, kdy trend odpovídá určité funkci např. lineární, kvadratické, exponenciální, S – křivky, apod. Modelování trendu pomocí klouzavých průměrů se používá, jestliže je vývoj časové řady v důsledku silného vlivu nesystematické složky nerovnoměrný nebo má extrémní hodnoty. Existují dva základní přístupy k eliminaci trendu (vyrovnání, vyhlazení časové řady), kdy se odstraňují sezonní, náhodné fluktuace:

- a) klasické postupy eliminace trendu (matematické analytické postupy),
- b) adaptivní postupy, které automaticky reagují na případné změny v charakteru trendu (např. na změny ve směrnici lineárního trendu).“

Klasická analýza časových řad předpokládá, že trendové funkce má v čase konstantní parametry. V delším časovém období je tento předpoklad reálný, proto je vhodné využívat adaptivní techniky, jako je metoda klouzavých průměrů a exponenciální vyrovnávání.

Klouzavý průměr - Metoda klouzavých průměrů se zakládá na myšlence, že časovou řadu y_t pro $t = 1, 2, \dots, n$ rozdělíme na kratší časové úseky o počtu hodnot $2m+1$, u kterých odhadujeme lokální polynomické trendy určitého stupně. Např. konstantní trend se popisuje polynomem nultého stupně, lineární trend polynomem prvního stupně. První část časové řady má $2m+1$ hodnot, které označujeme $y_1, y_2, \dots, y_{2m+1}$, z nich odhadneme parametry lokálního trendu vhodným polynomem a vypočítáme jeho odhad Tr_{m+1} , stejný polynom odhadneme na druhé skupině hodnot řady, $y_2, y_3, \dots, y_{2m+2}$ a vypočítáme odhad lokálního trendu Tr_{m+2} , tímto klouzavým způsobem pokračujeme až do konce časové řady.

V sezonních časových řadách se trendová složka odhaduje pomocí centrovaných klouzavých průměrů, protože délka klouzavé části je sudé číslo.“¹

¹ HANČLOVÁ, Jana, TVRDÝ, Lubor. *Úvod do analýzy časových řad*. [cit. 2021-01-27] on-line: https://www.fd.cvut.cz/departament/k611/PEDAGOG/VSM/7_AnalyzaCasRad.pdf

3 Přehled řešené problematiky

3.1 Veřejná správa

Pojmem správa je označována lidská činnost, která zabezpečuje výkon a řízení určitých záležitostí, přičemž tyto záležitosti jsou charakterizovány jistou plánovitostí, trvalostí, organizovaností a systematičností za účelem dosažení žádaného výsledku. Pojem veřejná správa je definována v odborné literatuře různými způsoby, kdy je tuto možné chápat jako **souhrn záměrných činností**. „Jde o spravování, službu, organizování, ale i rozhodování a dozor v mezích zákona, v rámci zákonem vymezených kompetencí apod. – to je funkční pojetí veřejné správy. Jde o zabezpečování takových úkolů, za které odpovídá stát a ostatní subjekty veřejné správy – v ČR i jednotlivé stupně samosprávy a další veřejnoprávní korporace, kterým stát svěří určité funkce, činnosti“ (Peková, Pilný, Jetmar, 2008, s. 85) či **souhrn institucí** „Organizační uspořádání veřejné správy a obecné zásady její činnosti jsou v demokratických zemích zakotveny ústavou a navazujícími zákony. Veřejná správa tedy představuje souhrn různých výkonných orgánů státu a na jednotlivých úrovních územní samosprávy s různou náplní činností, s různou odpovědností (vůči voleným orgánům, nadřízeným orgánům ve veřejné správě, apod.), přičemž rozhodující postavení má ve většině zemí **státní správa, neboť je hlavním realizátorem politiky státu**“ (Peková, Pilný, Jetmar, 2008, s. 85).

Státní správa

Je ta část veřejné správy, kterou stát vykonává prostřednictvím svých orgánů ústředních nebo místních. Těmito orgány stát uspokojuje ty potřeby občanů, které vyplývají ze skutečnosti, že tito občané žijí v této určité společnosti a zároveň tyto orgány zajišťují rovné podmínky pro uspokojování i ostatních potřeb občanů, které si tato společnost rozhodla zajišťovat jednotně. „Jsou to především ministerstva a jiné ústřední

orgány.² Do systému státní správy spadají rovněž obce při výkonu přenesené působnosti, což znamená, že stát přenesl na základě zákona některé pravomoci na obce,³ aby je pro tento stát vykonávaly jejich orgány, neboť jsou občanům nejbližší“ (Svaz měst a obcí České republiky, 2018, s. 12).

Územní samospráva

Územní samospráva je zakotvena v Ústavě ČR, hlava sedmá čl. 99 – čl. 105.⁴ Základy tohoto členění vycházejí z Evropské charty místní samosprávy přijaté dne 15.10.1985 ve Štrasburku. Jménem České republiky byla Evropská charta podepsána ve Štrasburku dne 28. května 1998. „Česká republika se ve smyslu článku 12 odst. 1 Evropské charty místní samosprávy ze dne 15. října 1985 považuje býti vázána 24 (dvaceti čtyřmi) odstavci I. části Charty, z toho 13 (třinácti) odstavci uvedenými v článku 12 odst. 1 Charty.⁵

V České republice existuje dvojstupňový systém. Základní jednotkou, tedy prvním stupněm je **obec**, kdy druhým, vyšším stupněm, jsou **kraje**, které jsou definované jako vyšší územní správní celky.⁶

„U územní samosprávy se nejedná o hierarchickou strukturu, resp. o nadřízenost a podřízenost, neboť každý územně samosprávný celek má své samostatné kompetence, do kterých jiný územní celek nemůže zasahovat. Vymezení rozsahu samostatné působnosti je dána v základních principech ústavou, jejich přesná specifikace musí být vymezena zvláštním zákonem. Dle ústavy (č. 104 odst. 2) platí, že zastupitelstva mohou rozhodovat

² zákon č. 2/1969 Sb., o zřízení ministerstev a jiných ústředních orgánů státní správy České republiky

³ § 7 odst. 2 zákon č. 128/2000 Sb., zákon o obcích (obecních zřízeních)

⁴ Ústavní zákon č. 1/1993 Sb., Ústava České republiky

⁵ Sdělení č. 181/1999 Sb., Sdělení Ministerstva zahraničních věcí o přijetí Evropské charty místní samosprávy

⁶ čl. 99, Hlava sedmá, Ústavní zákon č. 1/1993 Sb., Ústava České republiky

v oblasti samosprávy, přičemž obecní zastupitelstva rozhodují všude, pokud se nejedná o záležitosti, které zákon svěřil zastupitelstvům krajů“ (Provazníková, 2009, s. 28).

Zároveň je obec definována jako veřejnoprávní korporace, která vlastní majetek, má vlastní finanční prostředky a sestavuje svůj vlastní rozpočet. Na základě tohoto faktu obec vstupuje do právních vztahů pod svým jménem a z toho také vyplývá její odpovědnost v rámci těchto právních vztahů.

„Důležitým faktem je, že právní osobnost a svéprávnost se vždy pojí s územními samosprávnými celky jako takovými, nikoliv s jejími orgány. Z toho plyne, že v právních jednáních musí vystupovat vždy obec. Orgány obcí samy o sobě právní osobností a svéprávností nadány nejsou, proto například nemůže být uzavřena kupní smlouva s obecním úřadem, nýbrž s obcí“ (Svaz měst a obcí České republiky, 2018, s. 13).

Výkon státní správy v přenesené působnosti

„Podle rozsahu výkonu státní správy v přenesené působnosti rozlišujeme obce se základním rozsahem přenesené působnosti (do této kategorie spadá všech 6 254 obcí) a obce s širším rozsahem přenesené působnosti. Do druhé kategorie spadají všechny obce, které vykonávají státní správu v přenesené působnosti v širším rozsahu, než obce se základním rozsahem. Tu pak vykonávají nejen na území své obce, tzn. pro své občany, ale zpravidla také pro občany jiných obcí, tzn. pro občany obcí spadajících do jejich správního obvodu. Kategorie obcí:

- obce s matričním úřadem (1 230 obcí),
- obce se stavebním úřadem (618 obcí),
- obce se základní působností (6 254 obcí),
- obce s pověřeným obecním úřadem (388),
- obce s rozšířenou působností (205).“⁷

⁷ Ministerstvo vnitra České republiky [cit. 2020-12-15], on-line: <https://www.mvcr.cz/clanek/katalog-cinnosti-vykonavanych-obcemi-v-jednotlivych-kategoriich.aspx>

Mezi další výkon státní správy obcí v přenesené působnosti patří vydávání ověřených výstupů z informačních systémů v obcích s pracovišti Czech POINT⁸ a provádění vidimací a legalizací. Tato činnost obcí není vázána na vymezený správní obvod, tedy občané mohou využívat těchto služeb na obecních úřadech bez ohledu na své trvalé bydliště.

Kraj

Vyšší územní správní celky, **kraje**, vznikly na základě účinnosti Ústavního zákona č. 347/1997 Sb., Ústavní zákon o vytvoření vyšších územních samosprávných celků a o změně ústavního zákona České národní rady č. 1/1993 Sb., Ústava České republiky, s účinností od 01. ledna 2000. Na základě tohoto Ústavního zákona došlo ke vzniku 14 vyšších územních samosprávných celků.⁹

Dle ust. § 1 zákona č. 129/2000 Sb., o krajích (krajském zřízení), je kraj územním společenstvím občanů, které má právo na samosprávu, veřejnoprávní korporací, která má vlastní majetek a vlastní příjmy vymezené zákonem a hospodaří za podmínek stanovených zákonem podle vlastního rozpočtu. Kraj vystupuje v právních vztazích svým jménem a nese odpovědnost z těchto vztahů vyplývající, je samostatně spravován zastupitelstvem kraje, přičemž dalšími orgány kraje jsou rada kraje, hejtman kraje a krajský úřad. Orgánem kraje je též zvláštní orgán kraje zřízený podle zákona. Kraj pečuje o všestranný rozvoj svého území a o potřeby svých občanů.

Orgány kraje

„Orgánem, který samostatně spravuje kraj, je **zastupitelstvo**. Ze svých řád volí členové zastupitelstva **hejtmana** a náměstka hejtmana (nebo náměstký hejtmana). Hejtman

⁸ zákon č. 365/2000 Sb., o informačních systémech veřejné správy

⁹ čl. 1, část první zákona č. 347/1997 Sb., Ústavní zákon o vytvoření vyšších územních samosprávných celků a o změně ústavního zákona České národní rady č. 1/1993 Sb., Ústava České republiky

zastupuje kraj navenek, náměstek hejtmana zastupuje hejtmana v době jeho nepřítomnosti a oba jsou odpovědní za výkon své funkce zastupitelstvu. Výkonným orgánem kraje je **rada**, kterou tvoří hejtman, náměstek hejtmana (náměstci hejtmana) a další osoby zvolené z řad členů zastupitelstva.

Hejtman zřizuje pro výkon přenesené působnosti zvláštní orgány, pokud tak stanoví zvláštní zákon. Zastupitelstvo může zřídit jako své iniciativní a kontrolní orgány **výbory**. Vždy však musí zřídit výbory **finanční, kontrolní a výbor pro výchovu, vzdělávání a zaměstnanost**.

Dalším orgánem kraje je **krajský úřad**, který plní úkoly uložené v samostatné působnosti zastupitelstvem nebo radou a napomáhá činnosti výborů a komisí a dále plní úkoly v přenesené působnosti, které nejsou svěřeny zastupitelstvu, radě nebo zvláštnímu orgánu. V čele krajského úřadu stojí **ředitel**, který je odpovědný hejtmanovi“ (Provazníková, 2009, s. 32).

Obec

Dle ust. § 1 zákona č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení), je obec základním územním samosprávným společenstvím občanů, tvoří územní celek, který je vymezen hranicí území obce.

„Každá část území ČR je tak součástí území některé obce, pokud nestanoví zákon jinak.¹⁰ Výjimku tvoří vojenské újezdy, kde samospráva není. Území jednotlivých obcí z kartografického hlediska vymezují katastrální území. U malých obcí jde většinou o jediné katastrální území totožné s administrativním územím obce, zatímco u větších obcí se může skládat i z více katastrálních území. Z tohoto hlediska není z formální stránky v pořádku definovat územní působnost obce katastrem obce“ (Koudelka, 2007, s. 21).

„Postavení obce ve veřejné správě je stále významnější, což je výsledkem dlouhodobě probíhající decentralizace kompetencí a odpovědnosti za zabezpečování stále

¹⁰ § 18 zákona č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení)

více druhů veřejných statků pro obyvatelstvo ze státu na územní samosprávu. Právo na místní samosprávu obcí je zakotveno i v Evropské chartě místní samosprávy“ (Peková, Pilný, Jetmar, 2008, s. 119).

„Občany obce jsou všechny fyzické osoby, které jsou státními občany ČR a jsou v obci hlášeny k trvalému pobytu.¹¹ Občan může mít jen jedno místo trvalého pobytu.¹²

„Obec je typickou a nejmenší samosprávnou jednotkou státu s územím, majetkem, příjmy, obyvatelstvem a orgány. Rozhoduje o poskytnutí či výkonu, např. pomůže občanovi v těžké životní situaci (samostatná působnost). Jen parlament ukládá obci zákonem, aby něco pro své občany konala. Vláda přenáší některé své úkoly na obce zákonem povoleným způsobem (obce s rozšířenou působností) a současně zajistí financování tohoto konání. Vláda deleguje na obce úkoly státní správy (přenesená působnost) jen v rozsahu povoleném zákonem a za podmínky úhrady nákladů z této činnosti“ (Tomeš, 2010, s. 112).

Obce mají právo smluvně vytvářet svazek obcí jako samostatnou právnickou osobu za účelem prosazování společných zájmů.

Orgány obce a jejich vzájemné vztahy

„Zákon o obcích vymezuje orgány obce. Nejdůležitějším je **zastupitelstvo obce**, jediný obecní orgán, o němž se Ústava ČR přímo zmiňuje. Dále je to **rada obce** (pokud je volena), **starosta**, **obecní úřad**. Orgánem obce je též **obecní policie**.¹³ Zákon o obcích definuje také **zvláštní orgány obce** pro speciální výkon státní správy. Oprávnění ke zřízení těchto orgánů má starosta obce v případech, kdy ho k tomu opravňuje zákon. Orgánem obce je též **komise**, jestliže jí byl svěřen výkon přenesené působnosti. Jinak jsou komise společně s výbory „pouze“ iniciativními a poradními orgány orgánů obce. Komise zřizuje

¹¹ § 16 zákona č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení)

¹² zákon č. 133/2000 Sb., o evidenci obyvatel a rodných číslech

¹³ zákon č. 553/1991 Sb., o obecní policii

rada obce, výbory zastupitelstvo. Nejde tedy o prvotní orgány obce, ale o orgány orgánů obce“ (Svaz měst a obcí České republiky, 2018, s. 14-15).

Zastupitelstvo obce – vrcholný orgán obce

Počet zastupitelů v obci je stanovován každé volební období zastupitelstvem obce ve lhůtě nejméně 85 dnů před volbami do zastupitelstva obce. Zastupitelstvo obce při stanovení počtu členů zastupitelstva obce přihlédne zejména k počtu obyvatel a velikosti územního obvodu. Počet členů se stanoví v rozmezí stanovené zákonem dle ust. § 68 zákona č. 128/2000 Sb., zákon o obcích (obecních zřízeních), například u obce od 500 do 3000 obyvatel je rozpětí 7 – 15 členů zastupitelstva. Právní postavení všech členů zastupitelstva je podle zákona o obcích stejné, ale dle ust. § 71 zákona č. 128/2000 Sb., zákon o obcích (obecních zřízeních), rozlišujeme členy zastupitelstva obce na **uvolněné** a **neuvolněné**, kde hlavním rozdílem je způsob odměňování za jejich činnost. Zastupitelstvo obce rozhoduje o nejdůležitějších záležitostech patřících do samostatné působnosti obce, jak je uvedeno v ust. § 84 a v ust. § 85 zákona č. 128/2000 Sb., zákon o obcích (obecních zřízeních).

„Zastupitelstvo obce se schází podle potřeby, **nejméně však jednou za tři měsíce**. Zasedání zastupitelstva obce svolává a zpravidla řídí starosta obce, přičemž starosta obce je povinen svolat zasedání, požádá-li o to třetina zastupitelů nebo hejtman kraje. V takovém případě se zasedání zastupitelstva koná nejpozději do 21 dnů ode dne, kdy žádost byla doručena obecnímu úřadu. Pokud starosta zastupitelstvo nesvolá, učiní tak místostarosta, případně jiný člen zastupitelstva obce¹⁴“ (Svaz měst a obcí České republiky, 2018, s. 16).

Zasedání obce jsou vždy veřejná,¹⁵ o místě, čase a o projednávaném programu musí obecní úřad informovat na úřední desce nejméně sedm dní před zasedáním.¹⁶ „Přitom je

¹⁴ ust. § 92 zákona č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení)

¹⁵ ust. § 93 odst. 3 zákona č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení)

¹⁶ ust. § 93 odst. 1 zákona č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení)

třeba dbát na to, aby všechny body programu připravovaného zasedání, jež jsou v době zveřejnění pozvánky obci již známy, byly v této informaci uvedeny, neboť smyslem je občany o konkrétních záležitostech řádně informovat, aby se mohli rozhodnout, zda se takového zasedání zastupitelstva chtějí zúčastnit“ (Svaz měst a obcí České republiky, 2018, s. 16).

K platnému usnesení zastupitelstva obce, rozhodnutí nebo volbě je třeba souhlasu nadpoloviční většiny všech členů zastupitelstva obce, nestanoví-li zvláštní právní předpis jinak, například ust. § 14 zákona č. 22/2004 Sb., o místním referendu a o změně některých zákonů.¹⁷

Výbory zastupitelstva obce

Obec je povinná zřídit **finanční výbor** a **kontrolní výbor**. Pokud na území obce žije nejméně 10% občanů, kteří se hlásí k jiné národnosti než je česká, a požádá-li spolek založený touto národnostní menšinou o založení výboru, je obec povinná založit **výbor pro národnostní menšinu**. Nejméně polovina členů tohoto výboru pak musí být tvořena příslušníky této národnostní menšiny. Náplň činnosti kontrolního a finančního výboru je stanovena zákonem.¹⁸ Činnost ostatních výborů určuje zastupitelstvo obce. Obec může vytvořit další výbory, přičemž u těchto výborů stanovuje náplň činností i konkrétních úkolů.

„**Finanční výbor** kontroluje hospodaření s majetkem a finančními prostředky obce, případně další úkoly, kterými ho pověří zastupitelstvo. **Kontrolní výbor** kontroluje, jak se plní usnesení zastupitelstva a rady obce (pokud je zřízena), kontroluje dodržování právních předpisů ostatními výbory a obecním úřadem na úseku samostatné působnosti a plní další úkoly, jimiž ho zastupitelstvo pověří. Nic nebrání tomu, aby i další výbory zřízené zastupitelstvem obce měly kontrolní pravomoci na svém úseku samostatné působnosti.

¹⁷ ust. § 87 zákona č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení)

¹⁸ ust. § 119 odst. 2, odst. 3 zákona č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení)

Finanční výbor i kontrolní výbor musí být nejméně tříčlenný, jejich členem nesmí být starosta, místostarosta, tajemník obecního úřadu nebo osoba zabezpečující rozpočtové či účetní práce. Pro všechny výbory společně platí pravidla pro složení – **počet členů musí být vždy lichý a předsedou je vždy člen zastupitelstva** obce (to neplatí, jde-li o předsedu osadního výboru). Ostatní členové výboru nemusejí být členy zastupitelstva, ale mohou být voleni z řad veřejnosti (tedy nejenom občané obce, ale i jakákoliv jiná fyzická osoba)“ (Svaz měst a obcí České republiky, 2018, s. 17).

Rada obce – výkonný orgán

Rada obce je výkonným orgánem obce v samostatné působnosti. Radu obce tvoří starosta, místostarosta (místostarostové) a další členové rady volení z řad členů zastupitelstva obce. Počet členů rady obce je lichý a činí nejméně 5 a nejvýše 11 členů, přičemž nesmí přesahovat jednu třetinu počtu členů zastupitelstva obce. Rada obce se nevolí v obcích, kde zastupitelstvo obce má méně než 15 členů.¹⁹

K zasedání rady obce dochází dle potřeby, kdy tato zasedání jsou neveřejná. Aby byla schůze rady usnášeníschopná, je nutná přítomnost nadpoloviční většiny jejích členů, kdy rozhodnutí rady je přijato za předpokladu souhlasu nadpoloviční většiny všech zvolených členů rady. Náplní práce rady je příprava návrhů pro zasedání zastupitelstva obce, která je taxativně stanovena v zákoně č. 128/2000 Sb., zákon o obcích (obecních zřízeních).

Starosta obce

Starosta zastupuje obec navenek.²⁰ Z pohledu pravomocí starosta nemůže rozhodovat samostatně o věcech, které patří do záležitostí samosprávy obce a rozhodují o nich kolektivní orgány obce, čímž je myšleno zastupitelstvo, respektive rada obce, pokud je

¹⁹ ust. § 99 zákona č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení)

²⁰ ust. § 103 odst. 1 zákona č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení)

v obci zvolena. V případě, že rada zvolena v obci není, to platí u obcí, kde je méně než 15 členů zastupitelstva, vykonává pravomoci rady právě starosta. U právních úkonů, které podléhají schválení zastupitelstvem, respektive radou, musí starosta získat schválení tohoto kolektivního orgánu před provedením tohoto úkonu, jinak je tento úkon od počátku neplatný. V zákoně č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení) jsou taxativně vyjmenovány činnosti starosty. V době nepřítomnosti starosty zastupuje tohoto místostarosta, který také společně se starostou podepisuje právní předpisy obce. Zastupitelstvo obce může zvolit i více místostarostů v obci.

Obecní úřad

Obecní úřad je tvořen starostou, místostarostou či místostarosty a je-li zřízena funkce, tak i tajemníkem obecního úřadu. Další součásti obecního úřadu jsou samotní zaměstnanci na pozicích, do kterých jsou zařazeni. Obecní úřad vede starosta obce. Dále mohou být radou obce zřízeny pro jednotlivé úseky činnosti obecního úřadu odbory a oddělení.

„Obecní úřad v samostatné působnosti plní zvláště úkoly, které mu uložilo zastupitelstvo nebo rada obce, a pomáhá výborům a komisím v jejich činnosti. Obecní úřad však zejména vykonává přenesenou působnost svěřenou obci s výjimkou věcí patřících do působnosti jiného orgánu (například vydávání nařízení, krizové řízení, přestupková komise) nebo které jsou delegovány na komise rady. V obcích s pověřeným obecním úřadem a v obcích s rozšířenou působností se funkce tajemníka obce zřizuje ze zákona, ostatní obce si mohou tuto funkci zřídit podle své potřeby.²¹ Tajemníka obecního úřadu jmenuje a odvolává starosta s předchozím souhlasem ředitele krajského úřadu.“²² (Svaz měst a obcí České republiky, 2018, s. 18-19).

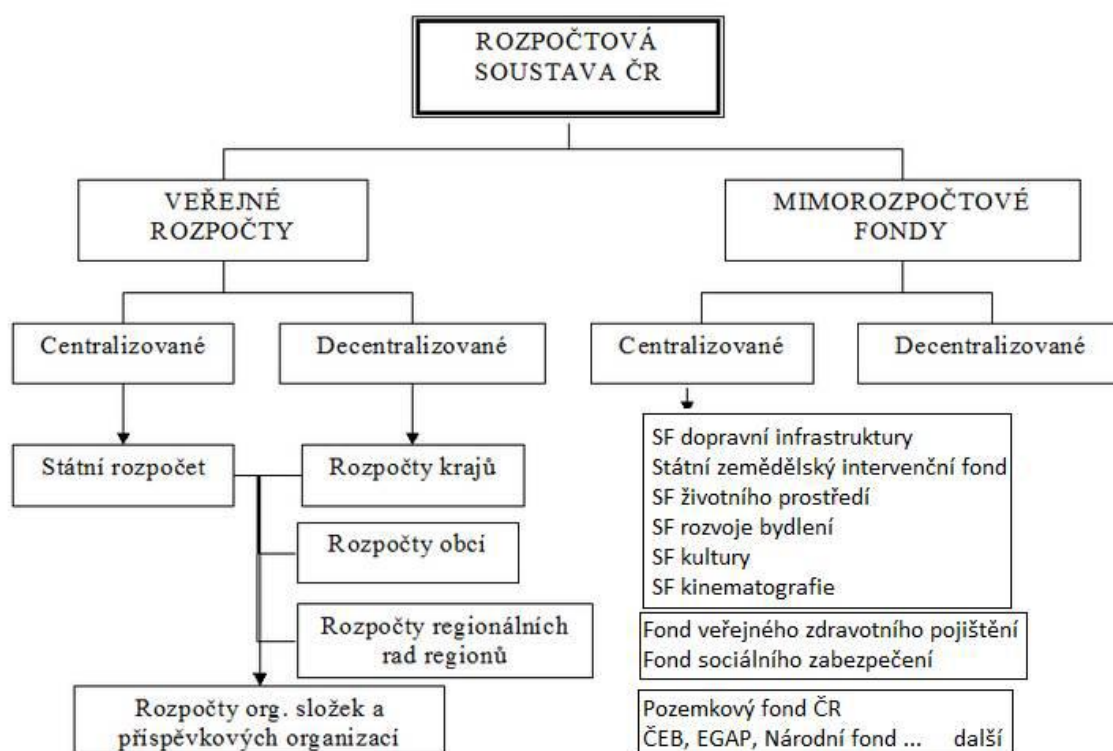
²¹ ust. § 110 odst. 1 zákona č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení)

²² ust. § 103 odst. 3 zákona č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení)

3.2 Rozpočtová soustava ČR

Rozpočtová soustava je nedílnou součástí finančního systému každého státu, přičemž tato je závislá na politickém a územním uspořádání státu, na rozsáhlosti veřejného sektoru a zejména na tradicích dané země. Jedná se o soustavu veřejných rozpočtů a institucí, které zabezpečují kontrolu toků jednotlivých okruhů finančních prostředků v rámci této soustavy. Do rozpočtové soustavy zařazujeme v České republice veřejné rozpočty a mimorozpočtové fondy.

Obrázek č.: 1 - Rozpočtová soustava ČR

Zdroj: Hamerníková, B. Maaytová, A., *Veřejné finance, vlastní úprava*

Mimorozpočtové fondy jsou státní fondy, které spravují příslušná odvětvová ministerstva, pozemkový fond, státní pojistné fondy a účelově zaměřené fondy, do kterých se zařazují i veřejnoprávní neziskové organizace.

Veřejné rozpočty jsou následně děleny na centralizované, mezi které řadíme státní rozpočet a decentralizované, což jsou rozpočty na úrovni územních samospráv. Mezi decentralizované rozpočty řadíme zejména rozpočty krajů a rozpočty obcí. Mezi centralizovanými a decentralizovanými rozpočty jsou dále další vazby, které jsou zřejmé z obrázku č. 1.

Hospodaření v rozpočtové soustavě ČR se řídí rozpočtovými pravidly, která jsou uzákoněna schválením parlamentu v zákoně č. 218/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech a o změně některých souvisejících zákonů (rozpočtová pravidla).

Státní rozpočet

Je nejdůležitější finanční nástroj, jehož prostřednictvím vláda plánuje a hospodaří ve státě. Jedná se o centralizovaný bilanční fond, kdy veškeré příjmy a výdaje využívají jediného běžného účtu v clearingovém centru ČNB. Státní rozpočet má tři základní funkce a to funkci alokační, jejíž prostřednictvím stát zabezpečuje a financuje veřejné statky pro své občany, přičemž je zde snaha o decentralizaci převedením na jednotlivé samosprávné celky, druhá funkce je redistribuční, jejíž prostřednictvím stát prostřednictvím státního rozpočtu nenávratně přerozděluje finanční prostředky, přičemž je zde snaha o zmírnění nepříznivých dopadů na občany, jako je například sociální nerovnost a poslední funkcí je funkce stabilizační, jejíž prostřednictvím stát zasahuje do fungování hospodářského mechanismu například formou dotací.

Rozpočty na úrovni územních samospráv

Rozpočty na úrovni územních samospráv se sestavují na jeden kalendářní rok. Zpravidla se sestavuje rozpočet vyrovnaný, ale může být schválený i rozpočet přebytkový nebo naopak rozpočet schodkový. Schodkový rozpočet je ale ovšem možné schválit jen v případě, že tento schodek bude možné uhradit finančními prostředky z minulých let, přislíbenou dotací nebo z návratných zdrojů. Dále je ze strany územní správy možné sestavit tzv. rozpočtový výhled, který bývá sestavován zpravidla na dobu 3 – 5 let. Příklad Rozpočtového výhledu obce Vápenná na období 2015 – 2019 je uveden v příloze č.: 2.

„Samotnou tvorbu, postavení, obsah a funkce rozpočtů obcí upravuje zákon o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů. Někdy se o tomto zákonu hovoří jako o malých rozpočtových pravidlech“ (Svaz měst a obcí České republiky, 2018, s. 39).

Rozpočet obce se sestavuje ve dvou samostatných schématech a to rozpočet běžný a rozpočet kapitálový. Tím dochází k rozdělení hospodaření obce na hospodaření běžné a investiční, přičemž je zde lepší kontrola využívání daňových a nedaňových příjmů a v návaznosti na to dochází k lepší kontrole využívání návratných příjmů investičního charakteru, tedy kontroly dluhů obce.

3.2.1 Příjmy rozpočtu obce

Příjmy obce dělíme na daňové a nedaňové, dále pak na kapitálové a transfery, kde se jedná zejména o dotace, ale také o příjmy z územních rozpočtů a ostatních běžných příjmů jako jsou například dary, sankce a tak dále.

Největší objem příjmu obce jsou zpravidla příjmy daňového charakteru, které se dělí na daně sdílené, dle zákona č. 243/2000 Sb., o rozpočtovém určení daní, dále na daně výlučné, tedy svěřené, což jsou daně z nemovitých věcí dle zákona č.: 338/1992 Sb., o dani z nemovitých věcí a daně z příjmu právnických osob, kde je poplatníkem daná obec. Dalšími příjmy daňového charakteru jsou příjmy z místních a regionálních daní a ze správních poplatků.

Mezi nedaňové příjmy řadíme uživatelské poplatky, příjmy z pronájmu majetku, příjmy od vlastních neziskových organizací, zisky z podnikání a ostatní.

Mezi přijaté transfery řadíme běžné dotace ze státního rozpočtu, státních fondů, územních rozpočtů a další běžné příjmy jako například přijaté dary, sankce či nahodilé.

Samostatnou kapitolou příjmů jsou pak příjmy kapitálové, které vznikají z prodeje majetku, kapitálových dotací z rozpočtové soustavy, příjmy z půjček, příjmy z emise vlastních obligací, přebytek běžného rozpočtu, darů na investice a podobné.

3.2.2 Výdaje rozpočtu obce

Výdaje obce dělíme stejně jako u příjmu na výdaje kapitálové, ale dále již jen na výdaje běžné.

„Mezi běžné výdaje patří finanční prostředky vynaložené na chod obecního nebo městského úřadu, údržbu veřejných prostranství (zeleně i komunikací), provoz veřejného osvětlení, hřbitova, obecní policii, podporu místní kultury a sportu, příspěvek zřizovatele na provoz škol atd.“ (Svaz měst a obcí České republiky, 2018, s. 52).

„Kapitálové výdaje zahrnují peníze na investiční výstavbu, nákup nemovitostí, a to jak staveb, tak pozemků. Patří sem také výdaje generální rekonstrukce budov a zařízení, které zvyšují hodnotu majetku, i výdaje na nákup akcií, finanční vklady do obchodních společností a investiční dotace fyzickým a právnickým osobám“ (Svaz měst a obcí České republiky, 2018, s. 53).

Strategické plánování regionálního rozvoje

„Tvorba programových dokumentů je propojena s procesem strategického plánování. Strategické plánování je komplexní proces vytváření a prosazování společného zájmu regionu. Pomocí strategického plánování lze definovat koncepci rozvoje a cíle určitého území. Strategické regionální plány zabezpečují společné řešení problému většího počtu obcí a měst. Hlavním cílem strategického plánování je koordinace regionálního rozvoje. Součástí regionálního strategického plánu by měly být i cíle z územního plánování, regionální politiky, komunálních politik a ostatních sektorových politik (např. zemědělství, obchodu, atd.). Strategické plánování je pouze výchozím bodem, obsahuje cíle a naznačení postupu, kterým se určené cíle budou realizovat“ (Wokoun, 2008, s. 39-43).

Podmínky pro regionální rozvoj upravuje zákon č. 248/2000 Sb., o podpoře regionálního rozvoje, ve znění pozdějších předpisů, kde je stanoven region jako územní celek, vymezený územními obvody krajů a obcí, jehož rozvoj může být podporován.

3.3 Charakteristika obce Vápenná

Obec Vápenná je obec I. typu dle přenesené působnosti výkonu státní správy²³ na úrovni územní státní správy LAU 2, s pověřeným obecním úřadem ve městě Javorník a pověřenou obcí s rozšířenou působností ve městě Jeseník, které je na úrovni územní státní správy LAU 1. Geograficky je obec Vápenná umístěna na sever od pohoří Hrubý Jeseník. Obec Vápenná leží v kotlině na rozhraní Žulovské pahorkatiny, Hornolipovské hornatiny a Sokolského hřbetu Rychlebských hor se střední nadmořskou výškou 408 metrů nad mořem. Obec Vápenná se skládá ze dvou částí, kdy součástí je osada Polka, která se rozkládá na jihozápad od centrální části obce Vápenná. Obec Vápenná se řadí spíše mezi obce lineárního typu, kdy je rozprostřena kolem potoka Vidnavka, kolem kterého z větší části také vede hlavní silnice č. I/90, přičemž znaky centrální obce má obec Vápenná pouze ve střední části v okolí obecního úřadu, kostela, základní školy, mateřské školky a obecního parku. Katastrální rozloha obce je 3679 ha,²⁴ přičemž největší rozlohu zabírají lesní porosty o rozloze 2875 ha. V obci Vápenná je celkem 574 budov, z nichž 328 jsou rodinné domy, 71 garáží, 35 výrobních budov, 34 zemědělských staveb a 10 bytových domů.²⁵ Ke dni 01.01.2020 žilo v obci 1322 obyvatel, z toho 588 žen, kdy průměrný věk byl 44,1 roků.

Historicky dosáhla obec Vápenná největšího rozmachu při sčítání lidu, domů a bytů v roce 1930, kdy zde bylo 421 rodinných domů včetně bytových a žilo zde 2936 obyvatel. Skokový pokles obyvatel nastal při poválečném vysídlení obyvatel německé národnosti na

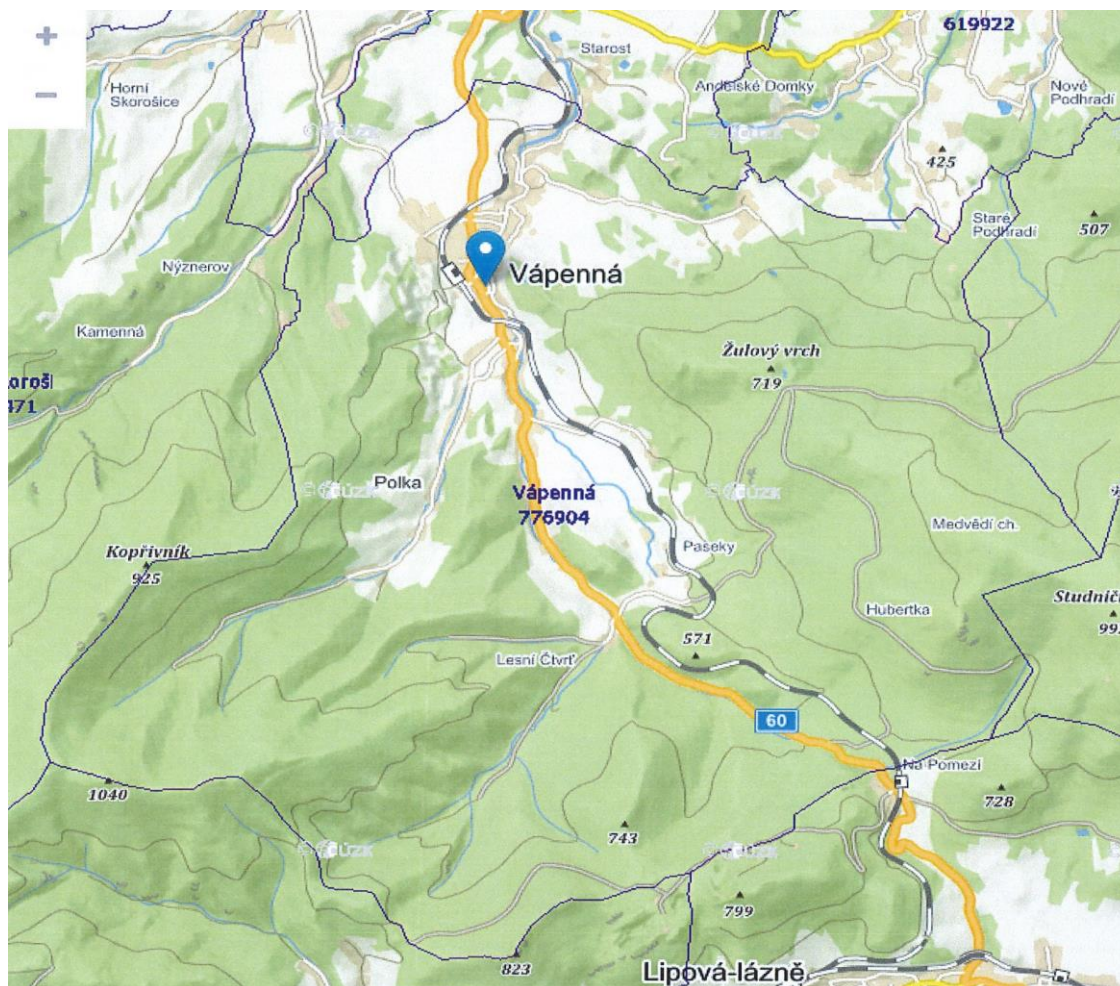
²³ §61 odst. 1 zákon č. 128/2000 Sb., zákon o obcích (obecních zřízeních)

²⁴ Zdroj: Regionální informační servis, Ministerstvo pro místní rozvoj ČR, [cit. 2021-01-27], on-line: <https://www.risy.cz/cs/vyhledavace/obce/541249-vapenna/776904-katastralni-uzemi-vapenna>

²⁵ Zdroj: ČÚZK, statistické údaje ke dni 23.01.2021, [cit. 2021-01-27], on-line: https://cuzk.cz/Dokument.aspx?AKCE=META:SESTAVA:MDR002_XSLT:WEBCUZK_ID:776904

základě prezidentských dekretů, tzv. „Benešových dekretů“, kdy při dalším sčítání lidu, domů a bytů v roce 1950 v obci již žilo jen 1135 obyvatel v 415 domech.²⁶

Obrázek č.: 2 - Mapa katastrálního území obce Vápenná

Zdroj: ©Mapy.cz, ©ČÚZK, <https://www.ikatastr.cz/#kde=50.27008,17.2075,13>, vlastní úprava

²⁶ Zdroj: Český statistický úřad, [cit. 2021-01-27], on-line: <https://www.czso.cz/documents/11276/107863979/vapenna.pdf/1d3a8cc6-b62f-4d7e-8da8-2e881ae03436?version=1.6>

V obci Vápenná je zastupitelstvo o 15 členech a rada obce, kde je členů 5. Dále byly dle zákona zřízeny kontrolní a finanční výbory o 3 členech.²⁷ Rada obce také odhlasovala zřízení 4 poradních komisí a to stavební komise, informační komise, komise životního prostředí, přičemž tyto komise jsou 3 členné a dále komisi kulturní a sportovní, která má členů 5. Obec Vápenná je členem Místní akční skupiny „MAS Vincenze Priessnitze pro Jesenicko, o.p.s.“ se sídlem Lipová-lázně 396, 790 61 Lipová-lázně, která byla založena dne 12.12.2012.

3.4 Metody dotazování

Dotazovací techniky jsou založeny na principu pokládání otázek a následném vyhodnocení získaných odpovědí. Mezi základní typy dotazovacích technik patří interview, dotazníky a ankety. Při použití dotazovacích technik se nejběžněji využívá terminologie:

dotazník – je předem připravený soubor otázek, který se používá k dotazování

výzkumné šetření – je určitá činnost, kterou získáváme empiricky zjistitelná data, následná analýza těchto dat a jejich výsledná interpretace

respondent – osoba, která je tázána, tedy jsou jí kladeny otázky

tazatel – osoba, která klade otázky respondentovi

census – použití výzkumného šetření na celé populaci

výzkum veřejného mínění – výzkumné šetření konkrétního tématu na vzorku populace

panel – výzkumné šetření respondentů prováděné opakovaně u stejných respondentů v dlouhodobém časovém horizontu

studie trendů – výzkumné šetření respondentů prováděné opakovaně, kdy se nemusí jednat o stejné respondenty, přičemž toto šetření se provádí v dlouhodobém časovém horizontu

longitudinální studie – jedná se studie v dlouhém časovém období

²⁷ ust. § 87 zákona č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení)

„Výzkumné techniky používající dotazování (tj. dotazníky a různé formy interview) jsou vhodné pro takové druhy výzkumu, které se zabývají popisem (deskripcí) společenských jevů a jejich vysvětlením (explanací). Používají se především ve výzkumech, které používají jako jednotku výzkumu jednotlivce (jednotlivé osoby). Mohou být použity k výzkumu interakcí ve skupině jako jednotce výzkumu, nicméně jako respondenti jsou využiti jednotlivci.

Vhodná výzkumná témata jsou taková, která se zaměřují na větší celky (populaci, subpopulaci) nebo vzorky populace, vybrané závazným postupem. Výzkumná témata se obvykle týkají jevů a procesů, které jsou empiricky zjistitelné (mají přímou empirickou reprezentaci) a jsou **kvantifikovatelné**. Nástroje sběru dat (dotazovací techniky) mají vysoký stupeň standardizace.

Příklady těchto výzkumných témat mohou být např. socio-ekonomické a socio-demografické charakteristiky populace, procesy sociálních změn, mobilita, migrace, apod. Dále jsou tyto způsoby výzkumu vhodným prostředkem k měření postojů populace, např. opakované studie veřejného mínění a volebních preferencí“ (Majerová, Majer 2013, s. 35).

3.4.1 Dotazníkové šetření

Dotazníkové šetření je jistým druhem dotazovací techniky interview, kdy se jedná o kvantitativní druh metodologie a je standardizovaný. Každý dotazník má určité parametry, které určují jeho celkový vzhled a následné praktické využití. Mezi jednotlivé parametry dotazníku, jak uvádí Majerová, Majer (2013), patří:

- 1) **Celkový rozvrh dotazníku** – závisí na několika parametrech, jako jsou finanční možnosti, časové možnosti, hloubka dotazování a zejména na celkovém cíli výzkumu
- 2) **Formát dotazníku** – ovlivňuje grafický vzhled dotazníku, kdy je zde požadavek na dostatek prostoru pro odpovědi zejména u volných otázek. Nejčastěji se používají formáty A5 či A4.
- 3) **Použití archu papíru nebo sešitové formy** – u formátu A5 se prakticky vždy používá sešitový styl, ale při formátu A4 můžeme dle délky dotazníkového šetření

zvážit jeden nebo více listů. Pro dodržení jejich posloupnosti je praktické tyto listy mechanicky spojit

- 4) **Grafické zpracování textu** – v rámci dotazníku se používají velká a malá písmena, kurziva, různé fonty písmen a dalších rozlišení, jako stínování, prokládání obrázky, změna barvy písma a další z důvodu čitelnosti jednotlivých otázek a doporučení k jednotlivým otázkám a také k rozdělení jednotlivých oddílů dotazníku vztahujícím se k různým problematikám
- 5) **Barevnost zpracování** - barevné zpracování dotazníku může respondenty více zaujmout a také může být lepší orientace v dotazníku. Otázkou můžou být zvýšené finanční náklady u dotazníku distribuovaných poštou či jinou formou v písemné podobě. Tuto otázku ale nemusíme řešit u dotazníků distribuovaných cestou internetu. Zpravidla jsou tedy dotazníky tištěny černobíle. U obou typů zpracování dotazníků zaleží především na jejich čitelnosti a přehlednosti.
- 6) **Počet sloupců v dotazníku** – používají se maximálně dva sloupce a to u dotazníků s formátem listů A4. U formátu A5 se spíše z důvodu přehlednosti používá sloupec pouze jeden
- 7) **Počet otázek** – čas na vyplnění dotazníku by neměl přesáhnout jednu hodinu, a to proto, že se respondenti při delším vyplňování dotazníku méně soustředí. Z průměrné délky času na jednu otázku jedné minuty nám vyplývá, že dotazníkové šetření by nemělo obsahovat více než 60 otázek
- 8) **Typy otázek** – otázky v dotazníku by měly být ve více typech a formátech, aby udržovaly u respondentů soustředění, ale naproti tomu, při mnoha typech otázek může dojít k nepřehlednosti a respondent může na položené otázky odpovídat soustředěně a tedy z větší chybovostí
- 9) **Typy škál** – škály mohou mít lichý nebo sudý počet stupňů, mohou být jednoduché či vícestupňové. Počet stupňů volíme podle toho, jaký typ odpovědi chceme dostat. Pokud chceme dostat od respondenta jasně vyhrazenou odpověď, volíme sudý počet stupňů, ale naopak pokud chceme získat od respondenta neutrální odpověď, volíme lichý počet stupňů. Zde je ale velká pravděpodobnost toho, že respondenti budou tuto střední, tedy neutrální odpověď dost často využívat.

Formáty kategorií odpovědí

„**Formáty kategorie odpovědí na otevřené otázky** zpravidla spočívají pouze v ponechání volného místa, kam respondent zapíše svou odpověď. Badatel může částečně regulovat délku respondentovy odpovědi tím, kolik místa mu na vypsání odpovědi ponechá. Ovšem musí dát pozor, aby mu ponechal místa dostatek. Jinak respondent odpověď zbytečně zkracuje, může vynechat některé důležité informace, píše nečitelně, po okrajích papíru, používá nesrozumitelné zkratky atd. Některé otevřené otázky vyžadují jen málo prostoru (např. věk nebo dvojčíslí roku narození), u jiných se naopak musí počítat s několika řádky či dokonce volnou částí stránky.

Formáty kategorií odpovědí na uzavřené otázky jsou složitější. Většina odpovědí jsou proměnné, které mají dvě nebo více jednotlivých kategorií. Zčásti to závisí na tom, jakého druhu proměnná je:

- 1) Proměnná **nominální** (oddělené nečíselné kategorie, jako je např. pohlaví: muž, žena).
- 2) Proměnná **ordinální** (pořadové kategorie určitých hodnot, jako např. velmi spokojený – neutrální – velmi nespokojený).
- 3) Proměnná **intervalová** (uspořádané kategorie, pro které jsou charakteristické stejné intervaly mezi stupni, např. časové údaje, stupně Celsia atd.).
- 4) Proměnná **intervalová** (která je pouze intervalovým měřením s pevnou nulou – kupříkladu věk, počet dětí v rodině atd.).

Základní pravidlo zní, že při formulaci kategorií odpovědí si musíte umět představit všechny odpovědi připadající v úvahu a formulovat jasně, přesně a jednoduše. Také způsob odpovědi na otázku (zaškrtnutí čtverečku, zakroužkování číslice, zapsání číslice do čtverečku) musí být uveden zcela jednoznačně“ (Majerová, Majer 2013, s. 68).

Návratnost dotazníku

Historicky můžeme sledovat, že návratnost dotazníku se snižuje. Zatímco ještě v 50 letech 20. století byla návratnost dotazníků kolem 80% - 90%, v 70 – 80 letech 20. století tato návratnost po urgencích klesla na 70% - 80%, kdy můžeme mluvit i o tom, že bez těchto urgencí by návratnost byla snad jen kolem 50% - 60%. V devadesátých letech 20. století už můžeme mluvit o návratnosti dotazníků kolem 30% - 40%.

„Pro obecnou populaci je obvyklá návratnost při poštovním dotazování 30% - 40%. Někdy však dosahuje jen např. 10%. Velmi zřídka je možnost v tématu, které je dotázaným blízké, dosáhnout až 90% návratnosti.

Na dotazník neodpovídají nejčastěji lidé s nižším vzděláním a méně kvalifikovanou profesí“ (Jeřábek, 1992, 80 s.).

Návratnost dotazníku není ovlivněna jen dobou, ale také místem, kde je dotazníkové šetření prováděno. Srovnání například Evropy a Spojených států amerických by ale nebylo objektivní, protože ve Spojených státech amerických bylo dotazníkové šetření v minulosti častější.

U dotazníkového šetření je mnoho faktorů, které ovlivňují návratnost od respondentů, a to jak faktory, které můžeme ovlivnit, tak faktory, které vzhledem ke zkoumané oblasti ovlivnit nemůžeme.

„Faktory, které nelze ovlivnit:

- výzkumná instituce
- zkoumaná populace
- předmět výzkumu

Faktory, které lze ovlivnit:

- délka dotazníku: nadměrně dlouhý dotazník snižuje návratnost;
- pilotáž: na základě pilotáže lze vyloučit nesrozumitelné a neobratně formulované otázky;
- dobře formulovaný průvodní dopis by měl zbavit respondenta obav a motivovat ho k vyplnění dotazníku;
- zvýšení návratnosti lze dosáhnout také tím, že na upomínací dopis doplníme ručně psanou poznámku a tím snížíme neosobnost kontaktů s dotázaným“ (Jeřábek, 1992, 80 s.).

Výhody a nevýhody dotazníkového šetření

“Jak dotazník, tak interview mají své výhody a nevýhody. Často jsou v komplementárním vztahu: to znamená, že co je výhodou dotazníku je nevýhodou interview a naopak“ (Majerová, Majer 2013, s. 88).

Jak uvádí Majerová, Majer (2013) při srovnání výzkumu prováděného technikou dotazování a technikou interview patří:

mezi výhody dotazníku:

- 1) úspora finančních prostředků – práci tazatelů zpravidla hradíme hodinově nebo podle počtu uskutečněných interview. Výše odměn se liší dle zkušeností tazatelů, jeho kvalifikace a dalších faktorů. Při distribuci dotazníku např. poštou hradíme pouze obálku, známku a někdy obálku a známku pro respondenta za účelem zaslání dotazníku zpět
- 2) **standardizované formulace** – otázky jsou u všech respondentů formulovány stejně, ale zde může vyvstat problém s pochopením otázky. Proto musí být otázky formulovány srozumitelně.
- 3) **úspora času** – dotazníky jsou zpravidla rozesílány ve stejný den, či v blízké časové souvislosti, naproti tomu u interview musí tazatel respondenty obcházet a je tedy omezen počtem interview, který je schopen časově zvládnout v jednotlivých dnech
- 4) **anonymita** – při vyplňování dotazníku je respondent sám a tedy se nedá ztotožnit ani později. To může vyústit ve větší otevřenost při vyplňování otázek ze strany respondenta. Může se jednat zejména o otázky citlivé, jako je sexualita, náboženství atd.
- 5) **časová flexibilita** – respondent může dotazník vyplňovat v čase, kdy má prostor, nebo může dotazník vyplňovat po částech. Například otázky lehčí jako zda je muž nebo žena, věk, atd. a následně může složitější otázky či otázky otevřené vyplňovat, kdy má větší časový prostor.
- 6) **nezkreslení otázek tazatelem** – při dotazníkovém šetření nedochází ke zkreslování otázek tazatelem, který může změnou hlasu, posunky atd. úmyslně nebo i neúmyslně ovlivňovat respondenta při odpovědích. Také může dojít k tomu, že respondent může špatně slyšet otázku, či tazatel odpověď, atd.

7) **dostupnost** – respondenti jsou obesláni cestou poštovní služby, takže může být pokryto geograficky velké území oproti tomu, kdy tazatel jednotlivé respondenty objíždí

mezi nevýhody dotazníku:

- 1) **flexibilita** – respondentovi při neúčasti tazatele nemůže být položena doplňující otázka, nebo když respondent nepochopí otázku, nemůže být na toto nepochopení reagováno ze strany tazatele. Také styl odpovědí při zaručené anonymitě respondenta může být „hrubší“ až vulgární, k čemu by při účasti tazatele nedošlo
- 2) **nízká návratnost** - jak je uvedeno v kap. 3.6.3. návratnost dotazníků, je nízká a jak můžeme sledovat, tak stále klesá. Zpravidla je velice nízká návratnost u respondentů vysokého věku, nemocných či s nižší intelektuální úrovní. Oproti tomu u interview může návratnost tazatel korigovat a to je důvodem mnohem vyšší návratnosti
- 3) **nízká návratnost z důvodu negramotnosti** – u méně vzdělaných lidí, ale i u lidí vzdělaných, kteří lépe ovládají komunikaci verbální, než písemnou, může docházet k rozpakům a nevrácení dotazníku
- 4) **pouze slovní vyjadřování** – bez přítomnosti tazatele se nezaznamenávají nonverbální poznámky, poznámky o etnické příslušnosti, sociální třídě a další. Respondent se může vydávat za někoho jiného a nebude odhalen
- 5) **není kontrola prostředí** – u dotazníku nemáme jistotu, že respondent nebude odpovídat za přítomnosti dalších osob, což může jeho odpovědi ovlivňovat, nebo dokonce za respondenta odpovídá někdo jiný. Tazatel si podmínky interview může pohlídat a nastavit dle potřeby
- 6) **bez kontroly vyplňování otázek v dané posloupnosti** – u dotazníkového šetření nemáme možnost ovlivnit to, aby si respondent nepřečetl všechny otázky dopředu a poté nevyplňoval otázky na přeskáčku. U některých dotazníků je důležité vyplňovat otázky postupně, aby nedošlo ke zkreslení odpovědí na otázky pozdější
- 7) **nevyplněné otázky** – respondent může, ať už úmyslně, či neúmyslně, nevyplnit některé otázky, které ovšem můžou být pro dotazníkové šetření zásadní. A i přesto, že bude vysoká návratnost dotazníků, nebude dotazníkové šetření možné vyhodnotit

- 8) **bez zachycení spontánní odpovědi** – u dotazníkového šetření může docházet ke změně prvotní odpovědi z důvodu diplomatictějšího přístupu
- 9) **zkreslení vzorku** – při nízké návratnosti dochází ke znehodnocení výběru vzorků. Ve vzorku je nižší podíl respondentů s nižším vzděláním a také mobilních respondentů (dojíždějících do práce, pracujících mimo trvalé bydliště atd.).
- 10) **nemožnost využití komplexnějších a vyspělejších formátů otázek** - u dotazníkového šetření musí být otázky pokládány jednodušším způsobem než v interview. Zde může tazatel složitější otázky vysvětlit.

Hypotéza

„Výzkumník na základě problému nebo problémů formuluje hypotézy.

Hypotéza: je podmíněný výrok o vztahu mezi dvěma nebo více proměnnými.

Kritéria dobrých hypotéz:

- 1) hypotézy jsou výroky o vztazích mezi proměnnými
- 2) hypotézy obsahují proměnné, které lze zjišťovat a měřit
- 3) vztahy mezi proměnnými lze ověřovat“ (Jeřábek, 1992, 18 s.).

Validita, Reliabilita

„**Validita** je jiný výraz pro pravdivost. Jde o požadavek relevance mezi předem stanoveným cílem výzkumu a skutečně dosaženými výsledky. Jinými slovy, je-li výzkum validní, znamená to, že měří to, co měřit má. Po celou dobu provádění výzkumu je třeba myslet na to, jak co nejvíce zvýšit jeho validitu, jak zajistit, že výsledky našeho bádání budou co nejvíce odpovídat skutečné realitě.

Reliabilita – znamená opakovatelnost se stejnými výsledky. O reliabilním výzkumu hovoříme tehdy, když můžeme zaznamenat stupeň shody, s jakou různí pozorovatelé nebo ten samý pozorovatel v rozdílných situacích případy zařadí do té samé kategorie. Reliabilita je vlastně požadavek na formální přesnost měřicího nástroje použitého v empirickém výzkumu. Výsledky měření ovlivňují různé chyby jako např. přítomnost nebo nepřítomnost pozorovatele, vliv okolí, osobní rozpoložení výzkumníků, změna instrukcí k testu, nejasné pokyny atd. Tato spolehlivost, stálost neboli reliabilita měrného nástroje je pro výzkumníka nesmírně důležitá. Je pro něj zárukou, že variabilita v jeho datech (tj. proměnné výsledky měření různých objektů) není způsobena špatným měřicím prostředkem, nýbrž skutečnou variabilitou intenzity měřené vlastnosti.

Mezi validitou a reliabilitou existuje určitá závislost. Validní nástroj zahrnuje ireliabilitu, to znamená, že když je nástroj validní, je i spolehlivý. Naopak to však neplatí, to znamená, že i když je nástroj spolehlivý, měření nemusí být validní“ (Olecká, Ivanová, 2010, s. 7).

3.5 Dotační tituly rozvoje obcí

V České republice je podpora rozvoje obcí v gesci zejména Ministerstva pro místní rozvoj ČR,²⁸ které ve spojení s dotčenými správními úřady, kraji a dalšími institucemi řídí nástroje pro udělování dotačních titulů jak národních programů, tak programů v rámci Evropských strukturálních a investičních fondů (ESIF).

Podpora a rozvoj regionů

Ministerstvo pro místní rozvoj se v ČR prostřednictvím regionálních programů snaží pozitivně ovlivňovat území regionů, kdy hlavní zaměření je na regiony strukturálně či jinak postižené nebo znevýhodněné.

Podpora obnovy a rozvoje venkova

„Cílem podprogramu je podpořit obnovu a rozvoj obcí do 3000 obyvatel, zvýšit kvalitu života jejich obyvatel a zlepšit atraktivitu obecního prostoru. Realizací podprogramu bude podpořen dynamický a vyvážený rozvoj obcí v ČR. Nastavení podprogramu předpokládá participaci místních obyvatel, sdružení a občanských spolků při obnově a rozvoji obcí v souladu s místními tradicemi.“²⁹

Podpora vládou doporučených projektů v oblasti rozvoje regionů

„Cílem podprogramu je podpořit obnovu a rozvoj obcí, zvýšit kvalitu života jejich obyvatel a zlepšit atraktivitu obecního prostoru. Realizací podprogramu bude podpořen dynamický a vyvážený rozvoj obcí v ČR. Nastavení podprogramu předpokládá participaci

²⁸ Působnost Ministerstva pro místní rozvoj vyplývá ze zákona č. 2/1969 Sb., o zřízení ministerstev a jiných ústředních orgánů státní správy

²⁹ Ministerstvo pro místní rozvoj ČR [cit. 2021-01-27], on-line: <https://mmr.cz/cs/narodni-dotace/podpora-a-rozvoj-regionu/program-podpora-rozvoje-regionu-2019/podprogram-podpora-obnovy-a-rozvoje-venkova>

místních obyvatel, sdružení a občanských spolků při obnově a rozvoji obcí v souladu s místními tradicemi.

Akce může být spolufinancována z jiných národních programů. V takovém případě nesmí celková výše dotace ze zdrojů státního rozpočtu přesáhnout 85 % celkové výše skutečně vynaložených uznatelných nákladů akce, resp. výše vlastních zdrojů žadatele musí být vždy rovna nebo vyšší než 15% celkových skutečně vynaložených uznatelných nákladů akce.³⁰

3.5.1 Strukturální a investiční fondy

Fondy EU představují hlavní nástroj realizace evropské politiky hospodářské a sociální soudržnosti (HSS). Právě jejich prostřednictvím se rozdělují finanční prostředky určené ke snižování ekonomických a sociálních rozdílů mezi členskými státy a jejich regiony.

Evropský fond pro regionální rozvoj (EFRR/ERDF)

„Zaměřuje se na modernizaci a posilování hospodářství. Podporovány jsou **investiční** (infrastrukturní) projekty, jako např. výstavba silnic a železnic, odstraňování ekologických zátěží, budování stokových systémů, podpora inovačního potenciálu podnikatelů, rozvoj a obnova sportovních areálů, rekonstrukce kulturních památek, výsadba regenerační zeleně, výstavba či oprava infrastruktury pro poskytování zdravotní péče, zavádění služeb elektronické veřejné správy, apod.

Evropský sociální fond (ESF)

ESF podporuje aktivity v oblastech zaměstnanosti a rozvoje lidských zdrojů. ESF podporuje neinvestiční (neinfrastrukturní) projekty, jako např. rekvalifikace

³⁰ Ministerstvo pro místní rozvoj ČR [cit. 2021-01-27], on-line: <https://mmr.cz/cs/narodni-dotace/podpora-a-rozvoj-regionu/podpora-vladou-doporucenych-projektu-v-oblasti-roz>

nezaměstnaných, speciální programy pro osoby se zdravotním postižením, děti, mládež, etnické menšiny a další znevýhodněné skupiny obyvatel, tvorba inovativních vzdělávacích programů pro zaměstnance, rozvoj institucí služeb zaměstnanosti, rozvoj vzdělávacích programů, apod.

Obrázek č.: 3 - Hlavní cíle programového období 2021 - 2027

Zdroj: Ministerstvo pro místní rozvoj ČR [cit. 2021-01-27], on-line: <https://www.dotaceu.cz/cs/uvod>

Fond soudržnosti (FS)

Jinak také Kohezní fond, je na rozdíl od strukturálních fondů určen na podporu rozvoje chudších států, nikoli regionů. Podobně jako u ERDF jsou z něj podporovány **investiční** (infrastrukturní) projekty, avšak jen se zaměřením na dopravní infrastrukturu většího rozsahu (např. transevropské sítě), ochranu životního prostředí a na oblast energetické účinnosti a obnovitelných zdrojů energie.

Evropský zemědělský fond pro rozvoj venkova (EAFRD)

Je finanční nástroj na podporu rozvoje venkova, který spadá do společné zemědělské politiky EU. Prostředky z EAFRD slouží ke zvýšení konkurenceschopnosti

zemědělství a lesnictví, zlepšení životního prostředí a krajiny nebo kvality života ve venkovských oblastech a diverzifikace hospodářství venkova.

Evropský námořní a rybářský fond (EMFF)

Je to finanční nástroj na podporu rybolovu, který spadá do společné rybářské politiky EU. Fond podporuje projekty vedoucí k vyšší konkurenceschopnosti a ochraně životního prostředí. Financuje aktivity týkající se mořského i vnitrozemského rybolovu (např. odbahňování rybníků), investice na modernizaci zpracovatelského průmyslu, modernizace plavidel, podpory likvidace už nedostačujících plavidel, zlepšování akvakultury, apod.

3.5.2 Ostatní fondy

Fond solidarity

Fond poskytuje rychlou a flexibilní finanční pomoc při velké přírodní katastrofě. O pomoc může zažádat členský stát, pokud jsou škody vyšší než 0,6 % HDP postiženého státu. V rámci fondu lze poskytnout pomoc také preventivním opatřením proti těmto přírodním katastrofám.

Evropský fond pro přizpůsobení se globalizaci

Evropský fond pro přizpůsobení se globalizaci (EGF) financuje projekty na pomoc pracovníkům propuštěným v důsledku globalizace. To znamená např. v případě bankrotu velkého podniku či při přemístění továrny mimo území EU, případně když je v určitém regionu v jednom odvětví propuštěno mnoho lidí najednou. O pomoc z tohoto fondu mohou požádat pouze členské státy.³¹

³¹ Ministerstvo pro místní rozvoj ČR [cit. 2021-01-27], on-line: <https://www.dotaceeu.cz/cs/fondy-eu/informace-o-fondech-eu>

Operační programy řízené Ministerstvem pro místní rozvoj ČR pro období 2014 -2020

Integrovaný regionální operační program

„Integrovaný regionální operační program (IROP) navazuje na sedm regionálních operačních programů a částečně na Integrovaný operační program z programového období 2007–2013. Prioritou IROPu je umožnění vyváženého rozvoje území, zkvalitnění infrastruktury, zlepšení veřejných služeb a veřejné správy a zajištění udržitelného rozvoje v obcích, městech a regionech.

Operační program Technická pomoc

Smyslem Operačního programu Technická pomoc 2014-2020 je role podpůrného charakteru. Zaměřuje se na nastavení takového prostředí pro implementaci Dohody o partnerství a tematických operačních programů, které umožní a zjednoduší dosažení stanovených cílů. Nastavení OPTP vychází ze základního předpokladu, kterým je existence centrálního koordinátora a kvalitního, jednotného řízení a koordinace Dohody o partnerství, dostupného jednotného monitorovacího systému a zajištění vysokého standardu administrativní kapacity. OPTP 2014-2020 má tedy umožnit a usnadnit čerpání a především zajistit efektivní využití finančních prostředků.

Programy přeshraniční spolupráce

Programy jsou zaměřeny na podporu spolupráce na přeshraniční, meziregionální a nadnárodní úrovni při dosažení cíle odstranění stávajících bariér ekonomického rozvoje, posílení sociální a územní soudržnosti území a nalezení společného řešení společných problémů mezi sousedními zeměmi a regiony. Ministerstvo je přímo řídicím orgánem pěti Operačních orgánů Přeshraniční spolupráce.³²

³² Ministerstvo pro místní rozvoj ČR [cit. 2021-01-27], on-line: <https://mmr.cz/cs/evropska-unie/operacni-programy-rizene-mmr>

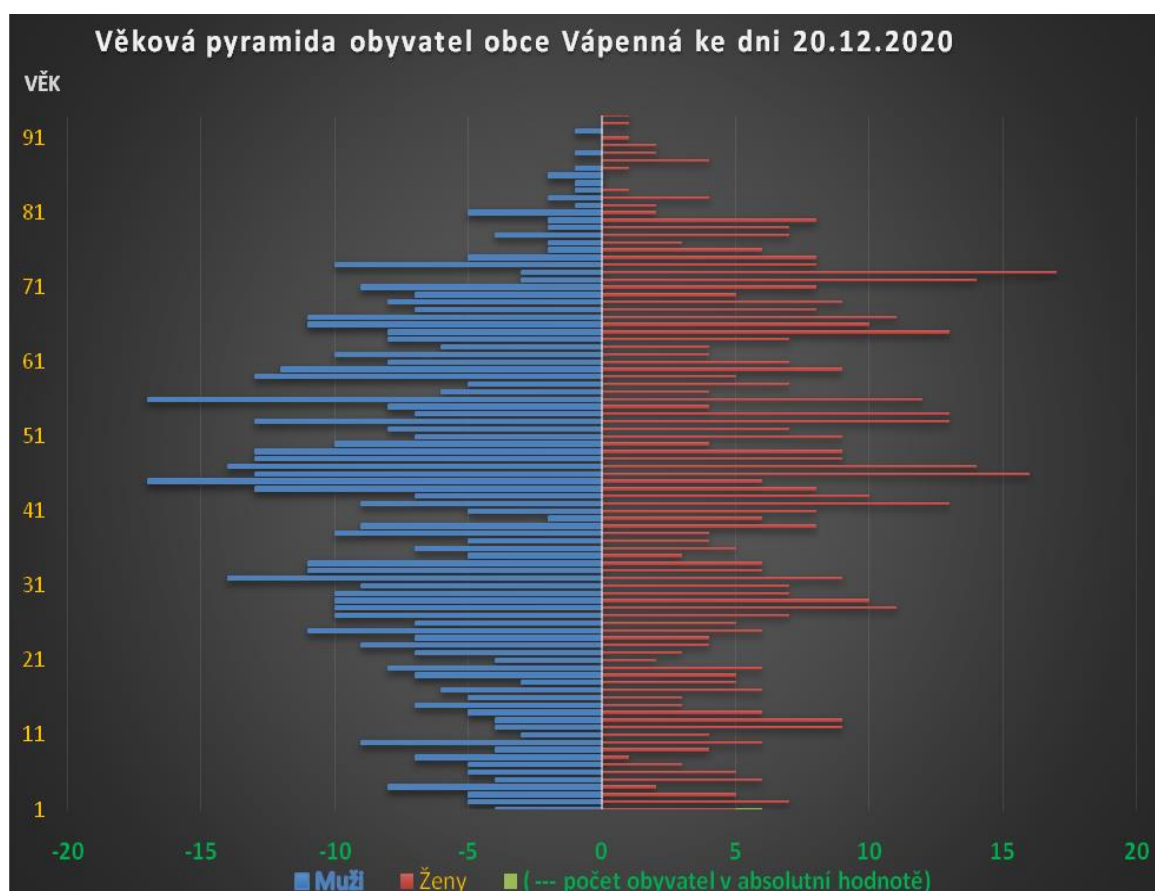
4 Vlastní práce

Pro potřeby udržitelného rozvoje obce Vápenná, je nutné vytvořit přijatelné podmínky pro život v obci u mladší generace, což by mělo vést k tomu, že tato generace nebude migrovat do větších měst za kvalitnějším a pohodlnějším způsobem života. Následkem toho by tedy mělo dojít k tomu, že tyto mladší generace založí rodiny a zvedne se poměrné zastoupení mladší populace v obci Vápenná. I přes investice do infrastruktury, která je žádána zejména touto mladší populací, ale obec nesmí zapomínat na investice, které respektují životní potřeby střední a starší generace. Proto je nutné plánovat rozvoj obce Vápenná, zejména v oblasti infrastruktury, se zaměřením na požadavky všech generací a to i tím způsobem, že bude budována infrastruktura, kterou budou využívat občané obce ve velkém počtu napříč všemi generacemi.

4.1 Demografická situace v obci Vápenná

V obci Vápenná je z demografického hlediska zřejmé, jak je vidět na geografické pyramidě obyvatelstva obce Vápenná na grafu č.: 1, že největší poměrné zastoupení mají občané ve středním věku kolem 45 let. Obecně můžeme na této pyramidě pozorovat dnes běžný jev v celém světě u ekonomicky rozvinutých zemí, tedy celkové stárnutí populace. Jedním z důvodů stárnutí populace obce Vápenná je migrace mladší generace, a to zejména do větších měst či do zahraničí, z důvodu lepší pracovní nabídky a vyššího ohodnocení za provedenou práci. Tato mladší generace také migruje do větších měst za kvalitnějším volnočasovým zázemím, jako například kulturou. Také dostupnější a kvalitnější zdravotní zabezpečení hraje při této migraci velkou roli. Má-li mít obec perspektivu rozvoje do budoucna, musí těmto lidem nabídnout adekvátní náhradu. Obec nemůže nabídnout stejné příležitosti v oblasti zaměstnání a kultury jako velká města s mnohem větším obecním rozpočtem, ale může nabídnout jinou alternativu volnočasového vyžití, které jsou spojené se životem na venkově. Proto je z pohledu obce důležité, zaměřit se na zkvalitnění života v obci z pohledu uspokojování základních potřeb a rozšíření využití výhod, které má obec Vápenná vůči městům jako venkov.

Graf č.: 1 – Věková pyramida obyvatel obce Vápenná ke dni 20.12.2020

Zdroj: Obecní úřad Vápenná, vlastní zpracování

4.2 Analýza příjmů a výdajů obce Vápenná v letech 2004-2019

Veřejné rozpočty územních samospráv se sestavují za účelem zabezpečení a financování obecní politiky, tedy za účelem údržby a rozvoje obce. Rozpočet je složen z příjmů a výdajů. Příjmy dělíme na příjmy daňové, nedaňové, kapitálové a přijaté transfery (dotace). Naproti tomu výdaje dělíme pouze na výdaje běžné a výdaje kapitálové. V rámci této práce jsem provedl analýzu příjmů a výdajů obce Vápenná v letech 2004 – 2019, se záměrem zjištění objemu finančních prostředků, se kterými v uvedeném období obec Vápenná disponovala a prozkoumání výše objemů příjmů a výdajů dle výše uvedeného rozdělení.

Údaje k provedené analýze byly získány z „Výkazů pro hodnocení plnění rozpočtu územních samosprávných celků, dobrovolných svazků obcí a regionálních rad“, které byly

každoročně zpracovány pracovníky obecního úřadu Vápenná pro potřeby Ministerstva financí.

4.2.1 Celkové příjmy obce Vápenná v analyzovaném období 2004 – 2019

Příjmy obce se skládají z několika složek, jak je uvedeno v kapitole 3.2.1., tedy příjmy daňové, nedaňové, kapitálové a přijaté transfery, čili různé dotace. Celkový příjem obce je v souladu s rozpočtem obce, který byl schválen zastupitelstvem obce, a tento je následně přerozdělen k zajištění výdajů obecní samosprávy, jako jsou mandatorní výdaje, výdaje na údržbu obce a investice do rozvoje obce.

Tabulka č.: 1 – Celkové příjmy obce Vápenná za období 2004 - 2019

Rok	Celkové příjmy	1. absolutní diference	Koeficient růstu	Bazický index
2004	35 138 976,82 Kč			
2005	21 012 415,38 Kč	-14126561,44	0,597980285	0,598
2006	19 170 756,99 Kč	-1841658,39	0,912353799	0,546
2007	22 330 429,27 Kč	3159672,28	1,164817293	0,635
2008	36 671 649,88 Kč	14341220,61	1,642227717	1,044
2009	30 533 608,57 Kč	-6138041,31	0,832621621	0,869
2010	74 177 081,98 Kč	43643473,41	2,429358515	2,111
2011	44 332 673,47 Kč	-29844408,51	0,597659982	1,262
2012	30 158 381,10 Kč	-14174292,37	0,680274361	0,858
2013	36 247 768,50 Kč	6089387,4	1,201913603	1,032
2014	67 259 931,12 Kč	31012162,62	1,855560601	1,914
2015	37 241 580,91 Kč	-30018350,21	0,553696388	1,060
2016	24 547 806,02 Kč	-12693774,89	0,659150482	0,699
2017	30 830 298,09 Kč	6282492,07	1,255928862	0,877
2018	30 680 349,96 Kč	-149948,13	0,995136339	0,873
2019	31 159 040,72 Kč	478690,76	1,01560252	0,887

Zdroj: Obecní úřad Vápenná, vlastní výpočty

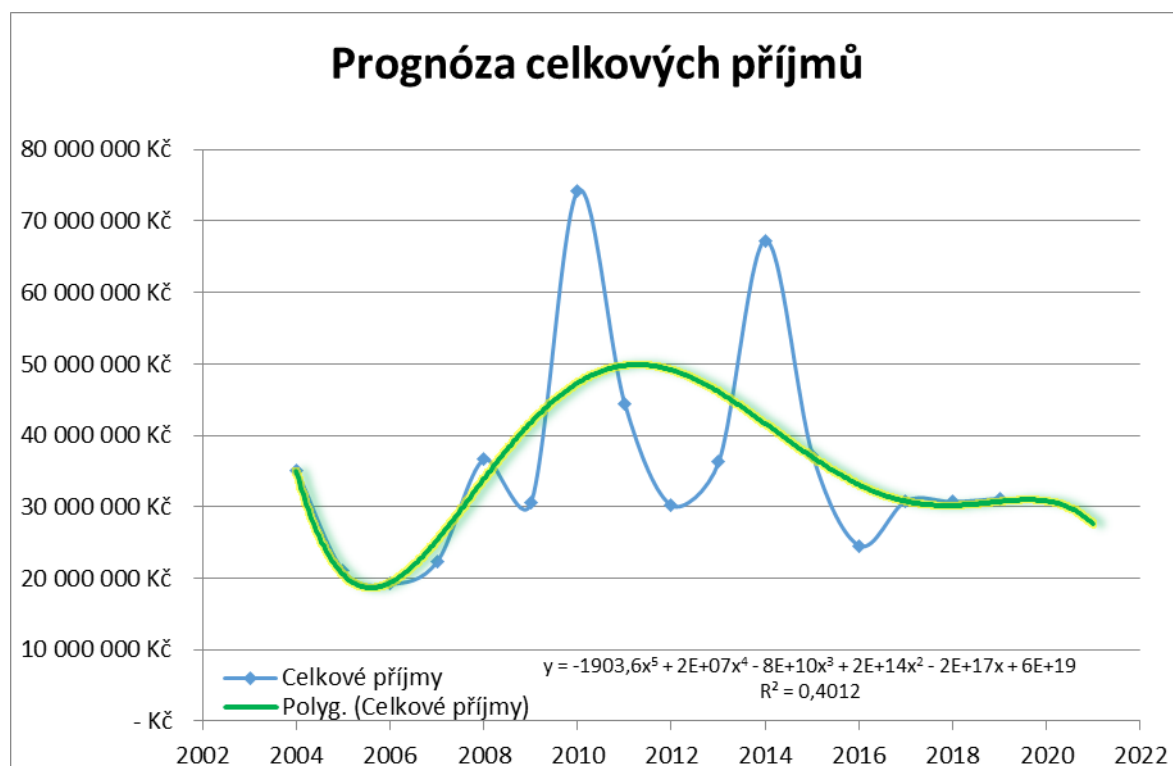
Základním rokem pro výpočet 1. absolutní diference, koeficientu růstu a bazického indexu byl stanoven rok 2004. Největším ročním příjmem obce ve sledovaném období byl příjem ve výši 74.177.081,98,- Kč v roce 2010, kdy tento celkový příjem byl ovlivněn zejména přijatými dotačními tituly na opravu mostů a odvodňovacího kanálu, poškozených při povodních z roku 2009 ve výši 31.805.956,- Kč. Další dotační titul v tomto roce byl na zřízení a vybavení sběrného dvoru ve výši 5.355.315,00,- Kč. Poslední větší dotační titul

byl na pořízení nakladače od spol. JOHN DEER včetně radlice za částku 1.914.720,- Kč. Nakladač je využíván zejména pro potřeby sběrného dvoru, ale má i další využití. Po zavedení systému separace a svozu biologicky rozložitelného odpadu v roce 2015 je nakladač využíván pro svážení tohoto biologicky rozložitelného odpadu a také v zimních měsících při úklidu sněhu z místních komunikací. Rok 2010 byl také jediný rok ve sledovaném období, kdy bazický index překročil hodnotu 2 oproti základnímu roku 2004. Této výše celkového příjmu bylo dosaženo i přesto, že tento rok je součástí období let 2009 – 2012, které je považováno za období světové ekonomické krize.

Prognóza celkových příjmů

Pro odhad budoucích celkových příjmů obce Vápenná byla využita data uvedená v tabulce č.: 1, přičemž v grafu č.: 2 je znázorněn vývoj budoucích celkových příjmů, který je proložen polynomickou funkcí 5. řádu. Polynomická trendová funkce 5. řádu byla použita na základě indexu determinace (0,4012), který byl vybrán jako nejvhodnější pro prognózu.

Graf č.: 2 – Prognóza celkových příjmů

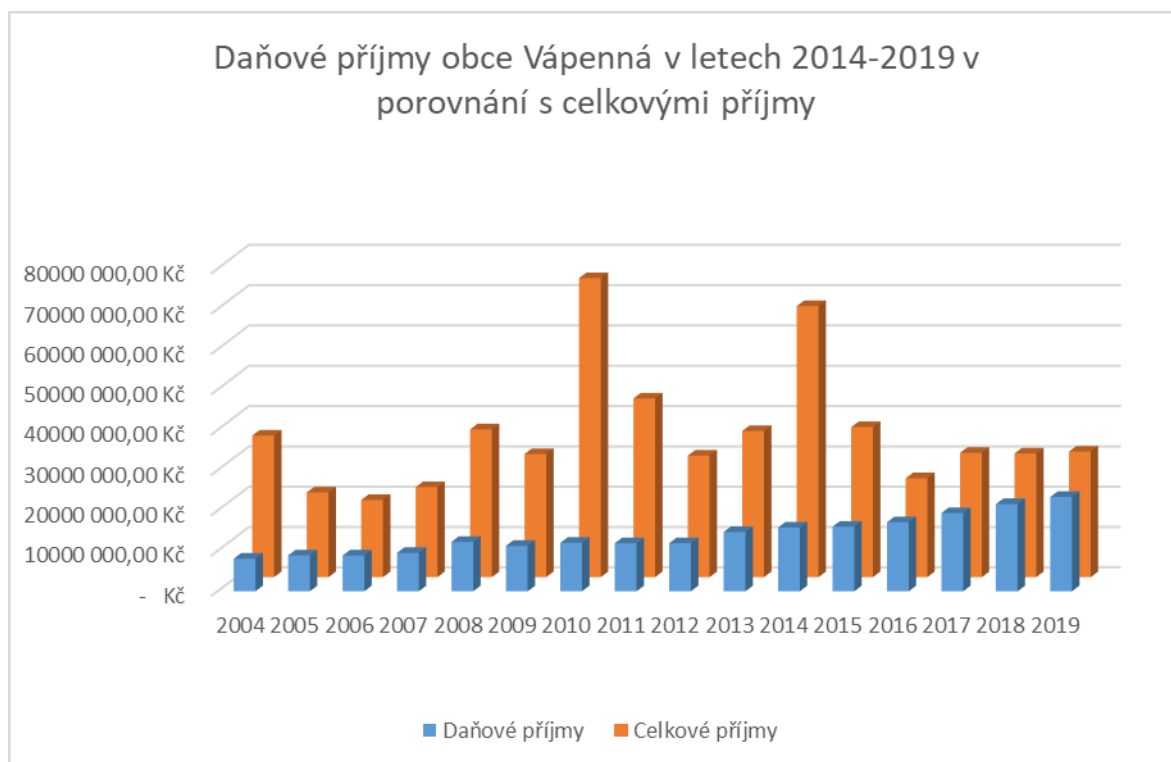

Zdroj: Obecní úřad Vápenná, vlastní zpracování v programu Excel

Daňové příjmy obce Vápenná v období 2014 - 2019

Celkové příjmy obce se skládají z několika položek, kde asi nejvýznamnější položkou jsou příjmy daňové. Daňové příjmy jsou složeny ze dvou základních složek, a to z daní sdílených na základě zákona o rozpočtovém určení daní a daní výlučných. Dalšími, téměř zanedbatelnými příjmy, jsou místní příjmy, regionálních daně a příjmy ze správních poplatků.

Graf č.: 3 – Daňové příjmy v porovnání s celkovými příjmy

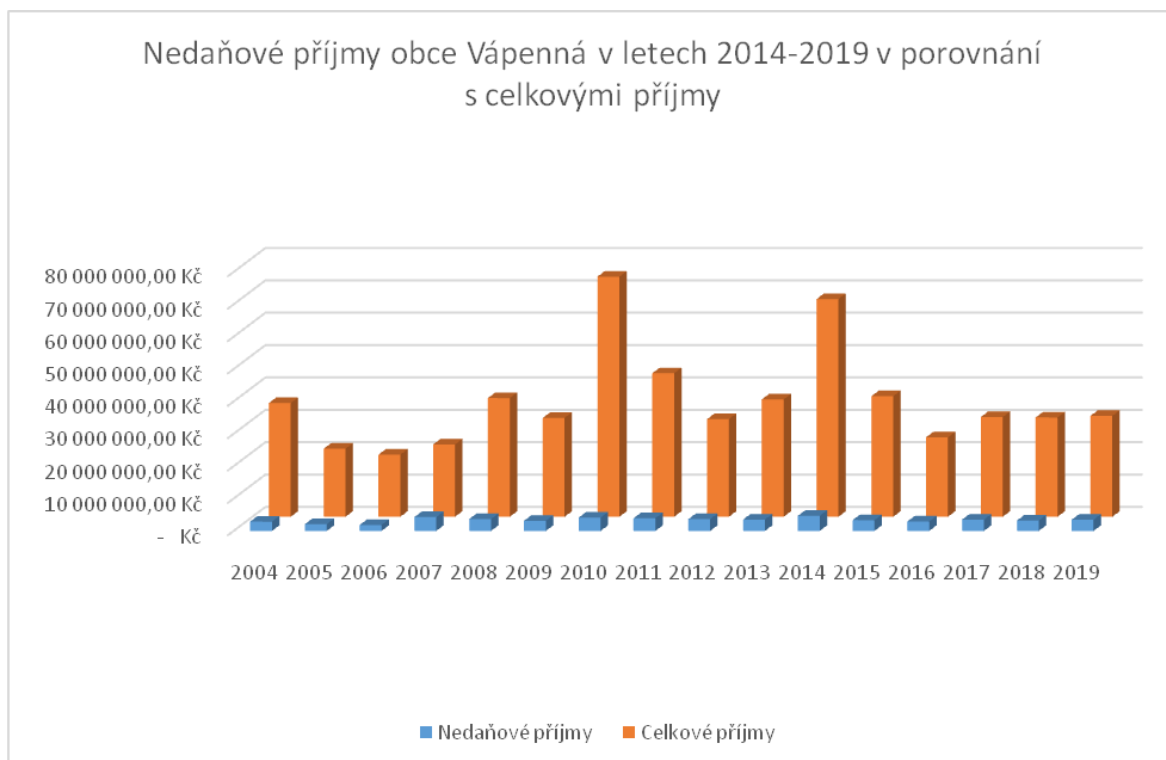
Zdroj: Obecní úřad Vápenná, vlastní zpracování

U daňových příjmů obce Vápenná v období 2004 – 2019 můžeme na grafu č.: 3 pozorovat každoroční, téměř lineární nárůst. Pouze v roce 2008 je nárůst mírně výraznější, ale vzápětí v roce 2009 následuje pokles a dále stagnace až do roku 2012, kdy se jedná o pokles a stagnaci zapříčiněnou celosvětovou ekonomickou krizí. V následujících letech opět můžeme sledovat téměř lineární nárůst, který si můžeme vysvětlit klesající nezaměstnaností v rámci celé České republiky, která měla vliv na zdejší region se zpožděním, kdy poté došlo k vyššímu výběru sdílených daní.

Nedaňové příjmy

Nedaňové příjmy obce jsou tvořeny uživatelskými poplatky, příjmy z pronájmu majetku, příjmy od vlastních neziskových organizací, zisky z podnikání a ostatních příjmů.

Graf č.: 4 – Nedaňové příjmy v porovnání s celkovými příjmy

Zdroj: Obecní úřad Vápenná, vlastní zpracování

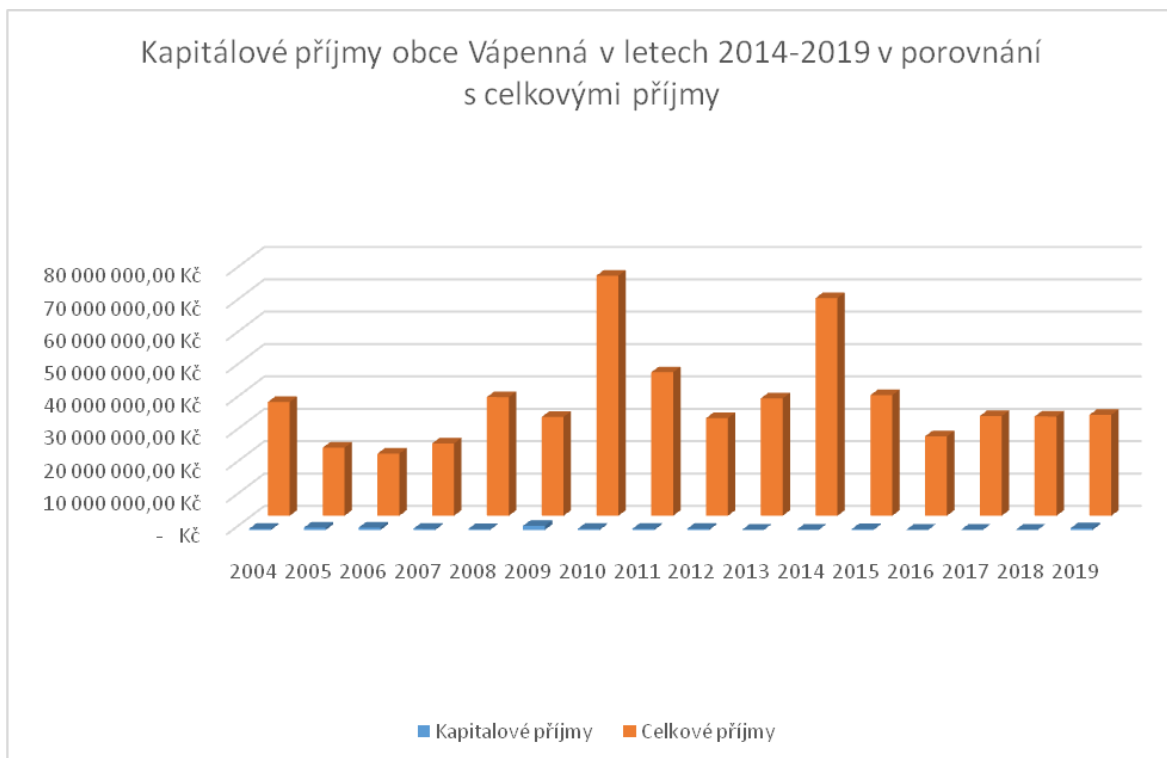
Obec Vápenná v období 2004 – 2019 sama nepodnikala a také neměla vlastní neziskové organizace, proto téměř veškeré nedaňové příjmy jsou tvořeny příjmy z pronájmů bytových jednotek, které obec vlastní historicky. Obec provedla další výstavbu 12 nových bytových jednotek v roce 2006 v místní části Polka. Na grafu č.: 4 můžeme pozorovat nárůst nedaňových příjmů obce Vápenná v roce 2007, jehož příčinou je uvedená výstavba nových bytových jednotek a následný výběr finančních prostředků za jejich pronájem.

Kapitálové příjmy

Kapitálové příjmy jsou příjmy z prodeje majetku obce, příjmy z prodeje kapitálových dotací z rozpočtové soustavy, příjmy z půjček, příjmy z emise vlastních

obligací, a dále je to převedený přebytek běžného rozpočtu, dary na investice a podobné příjmy.

Graf č.: 5 – Kapitálové příjmy v porovnání s celkovými příjmy

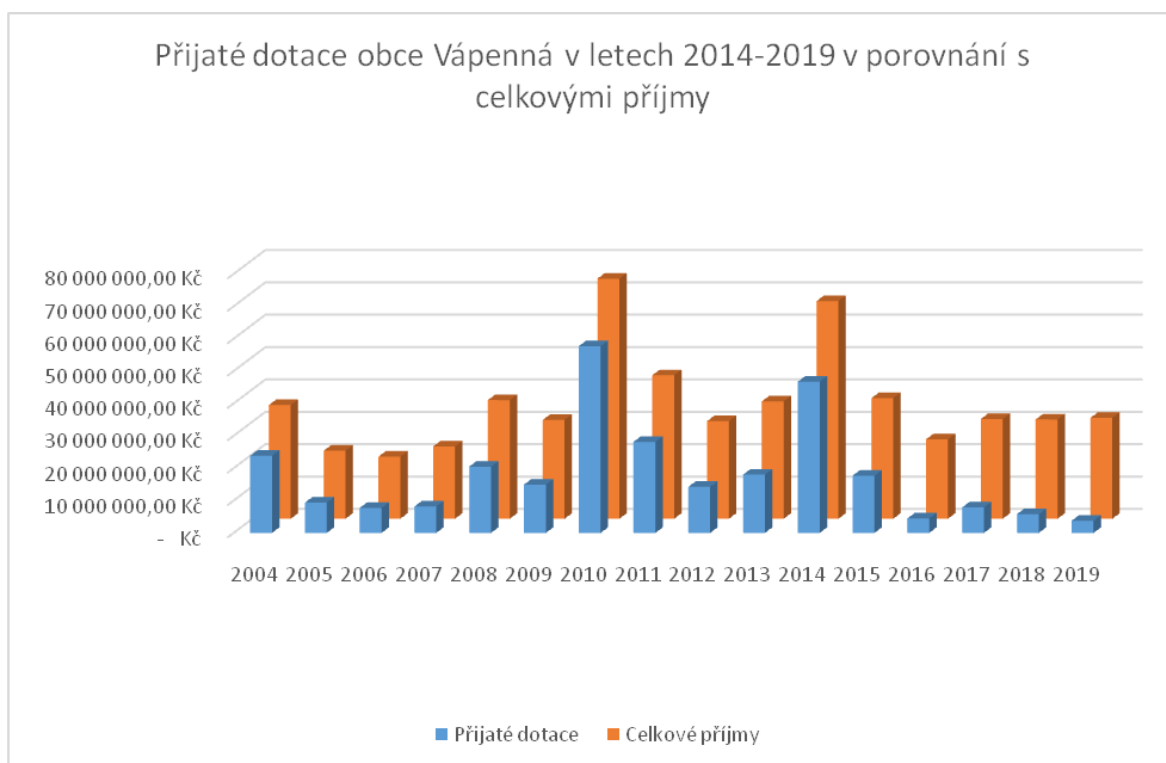
Zdroj: Obecní úřad Vápenná, vlastní zpracování

Obec Vápenná, jak je zřejmé z grafu č.: 5, měla ve sledovaném období, až na jednu výjimku, zanedbatelné kapitálové příjmy. Tyto příjmy byly v jednotlivých letech v řádech desetitisíců. V porovnání s celkovými příjmy obce v daném období jde ale o téměř o zanedbatelnou položku. Pouze v roce 2009 měla obec Vápenná kapitálový příjem ve výši 1.234.739,- Kč, kdy se jednalo o příjem z prodeje bytové jednotky se souhlasem zastupitelstva obce.

Přijaté transfery (dotace)

Mezi přijaté transfery řadíme běžné dotace ze státního rozpočtu, státních fondů, územních rozpočtů a další běžné příjmy, jako například přijaté dary, sankce či jiné nahodilé příjmy.

Graf č.: 6 – Přijaté transfery v porovnání s celkovými příjmy

Zdroj: Obecní úřad Vápenná, vlastní zpracování

Jak je zřejmé z grafu č.: 6, obec Vápenná ve sledovaném období měla poměrně vysoké přijaté transfery, kdy tyto jsou nejvýraznější v letech 2004, 2010, 2011 a 2014. Po roce 2014 již tyto příjmy prudce klesají, ale i přesto nejsou zanedbatelné a jsou po daňových příjmech druhými největšími příjmy. Větší část přijatých transferů jsou svázány s dotačními tituly na provedené investice v rámci národních dotací, ale zejména dotací z Evropských strukturálních a investičních fondů. V roce 2004 byla provedena přístavba základní školy za celkovou částku 15.318.000,- Kč. Z této částky bylo v rámci dotačních titulů čerpáno 15.000.000,- Kč. V roce 2010 obec Vápenná, kromě jiných projektů, realizovala projekt výstavby sportovního areálu a projekt výstavby vodovodu, kdy v rámci těchto projektů byly čerpány dotace ve výši 29.951.527,70,- Kč. Na samotný projekt výstavby sportovního areálu byly v rámci dotačních titulů čerpány finanční prostředky ve výši 18.510.527,70,- Kč. Jedná se o nejvyšší čerpanou dotaci na jednorázový projekt v historii obce Vápenná. Větší část přijatých dotací v tomto roce byla neinvestičního charakteru. V roce 2011 obec Vápenná provedla rekonstrukci 11 mostů poškozených

povodněmi v roce 2009, kdy na tyto projekty byly čerpány finanční prostředky ve výši 31.366.956,- Kč. Poslední velké investice, za podpory dotačních titulů, provedla obec Vápenná v roce 2014, kdy byl realizován projekt rekonstrukce budovy č. p. 1 v centru obce Vápenná, a v rámci dotačních titulů bylo vyčerpáno 13.616.833,- Kč. Vzhledem k tomu, že ze strany obce Vápenná nebyla dodržena podmínka udržitelnosti, byla obec povinna v roce 2018 dotace v plné výši vrátit. Dále byla obci Vápenná, dle platných podmínek dotace, udělena pokuta ve výši přiznané dotace. Proti tomuto rozhodnutí se obec Vápenná odvolala, kdy ke dni zpracování této diplomové práce nebylo ve věci pravomocně rozhodnuto. Tato skutečnost byla hlavní příčinou prudkého poklesu čerpání dotačních titulů ze strany obce Vápenná v následujících letech.

Bližší analýza zdrojů investic budu rozebrána v kapitole 4.4 Vyhodnocení potřebnosti investic obce Vápenná v letech 2014 – 2019.

4.2.2 Celkové výdaje obce Vápenná v analyzovaném období 2004 – 2019

Tabulka č.: 2 – Celkové výdaje obce Vápenná za období 2004 - 2019

Rok	Celkové výdaje	1. absolutní diference	Koeficient růstu	Bazický index
2004	35 840 675,90 Kč			
2005	21 145 731,30 Kč	-14694944,6	0,589992537	0,590
2006	29 937 011,47 Kč	8791280,17	1,415747275	0,835
2007	20 005 411,32 Kč	-9931600,15	0,668250114	0,558
2008	35 184 921,76 Kč	15179510,44	1,758770225	0,982
2009	34 245 780,08 Kč	-939141,68	0,973308405	0,956
2010	75 461 602,91 Kč	41215822,83	2,203529975	2,105
2011	41 213 864,76 Kč	-34247738,15	0,546156763	1,150
2012	32 613 808,36 Kč	-8600056,4	0,791330989	0,910
2013	33 968 930,23 Kč	1355121,87	1,041550556	0,948
2014	68 158 047,70 Kč	34189117,47	2,006482019	1,902
2015	31 208 621,82 Kč	-36949425,88	0,457886088	0,871
2016	24 337 968,74 Kč	-6870653,08	0,779847597	0,679
2017	24 486 375,02 Kč	148406,28	1,006097727	0,683
2018	32 417 865,17 Kč	7931490,15	1,323914428	0,904
2019	21 931 628,40 Kč	-10486236,77	0,676529077	0,612

Zdroj: Obecní úřad Vápenná, vlastní výpočty

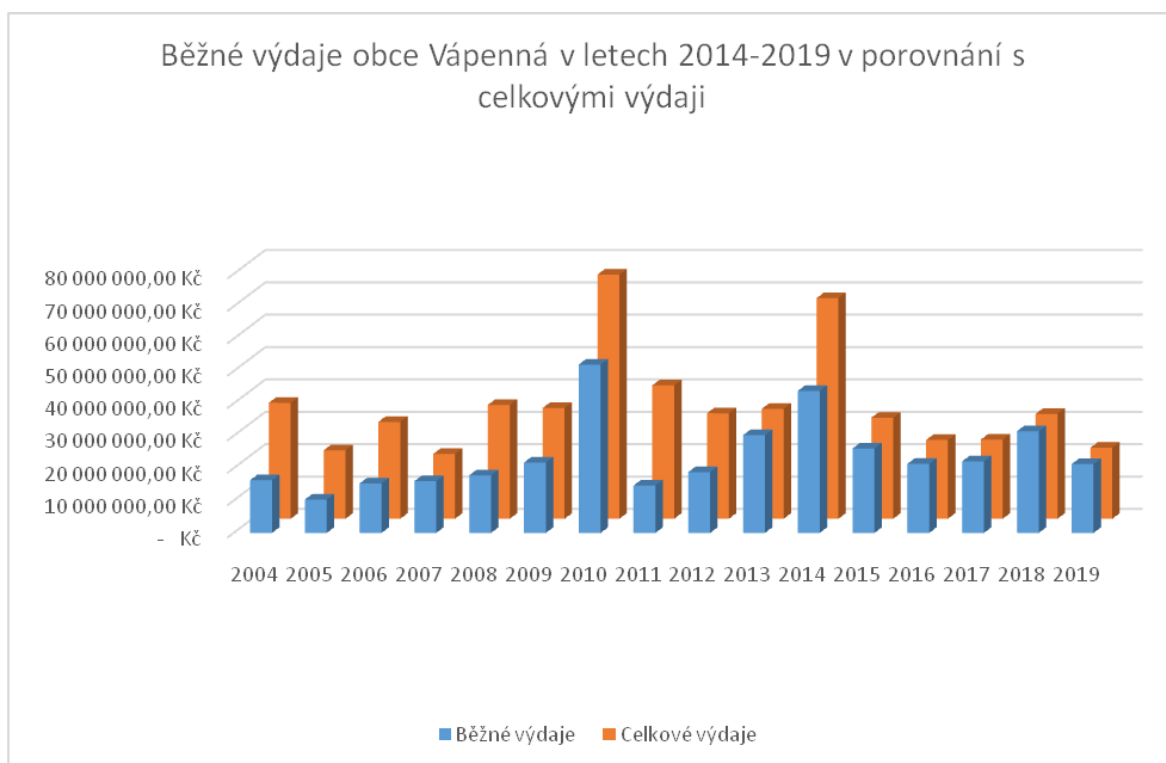
Výdaje obce jsou složeny ze dvou složek, jak je uvedeno v kapitole 3.2.2, tedy složky běžných výdajů a složky výdajů kapitálových. Celkové výdaje obce jsou, stejně jako příjmy, v souladu s rozpočtem obce, který byl schválen zastupitelstvem obce. Celkové výdaje za období 2004 – 2019 jsou uvedeny v tabulce č.: 2. Dále jsou v tabulce č.: 2 provedeny výpočty 1. absolutní diference, koeficientu růstu a bazického indexu, kdy základním rokem byl, stejně jako u příjmů, stanoven rok 2004.

V souladu s celkovými příjmy, i v celkových výdajích ve sledovaném období vystupuje rok 2010, kdy výdaje obce Vápenná v tomto roce byly v celkové výši 75.461.602,91,- Kč. Nejvyšší výdaje v tomto roce byly na uhrazení projektu výstavby sportovního areálu a projektu výstavby vodovodu. I zde můžeme pozorovat u tohoto roku jediné překročení bazického indexu přes hodnotu 2 ve sledovaném období ve srovnání s rokem 2004. Celkové výdaje obce Vápenná za sledované období 2004 – 2019 byly ve výši 562.158.244,94,- Kč.

Běžné výdaje

Běžné výdaje obce jsou výdaje na běžný provoz obce, jako je provoz obecního úřadu, uhrazení mandatorních výdajů, zejména tedy úhrada spotřebované elektrické energie, platy zaměstnanců obecního úřadu a platy dalších zaměstnanců obce. Dále úhrada za údržbu obecní zeleně, hřbitova a dalších, veřejných prostor. Velký objem těchto finančních prostředků je uhrazen jako příspěvek na podporu kultury a sportu. V obci Vápenná jsou každoročně, a dá se říci, že tradičně, pořádány společenské akce, jako je masopust, obecní ples, tzv. „Vápennské bujaření“ (dětský den) a letní promítání filmů ve sportovním areálu. Zde obec Vápenná také sponzoruje místní fotbalový klub FK Vápenná, který v posledních letech dosahuje vynikajících výsledků. Dalším větším běžným výdajem jsou výdaje na provoz mateřské a základní školy, kterých je obec zřizovatelem. V grafu č.: 7 jsou zaznamenány běžné výdaje ve vztahu k výdajům celkovým ve sledovaném období let 2004 – 2019, kdy se tyto výdaje pohybují kolem 15 – 20 mil. Kč ročně, kdy zejména v posledních letech tyto výdaje mírně rostou v souladu s inflačními vlivy v České republice. Běžné výdaje také částečně koreluji s přijatými dotačními tituly, zřejmé je to zejména v letech 2010 a 2014.

Graf č.: 7 – Běžné výdaje v porovnání s celkovými výdaji

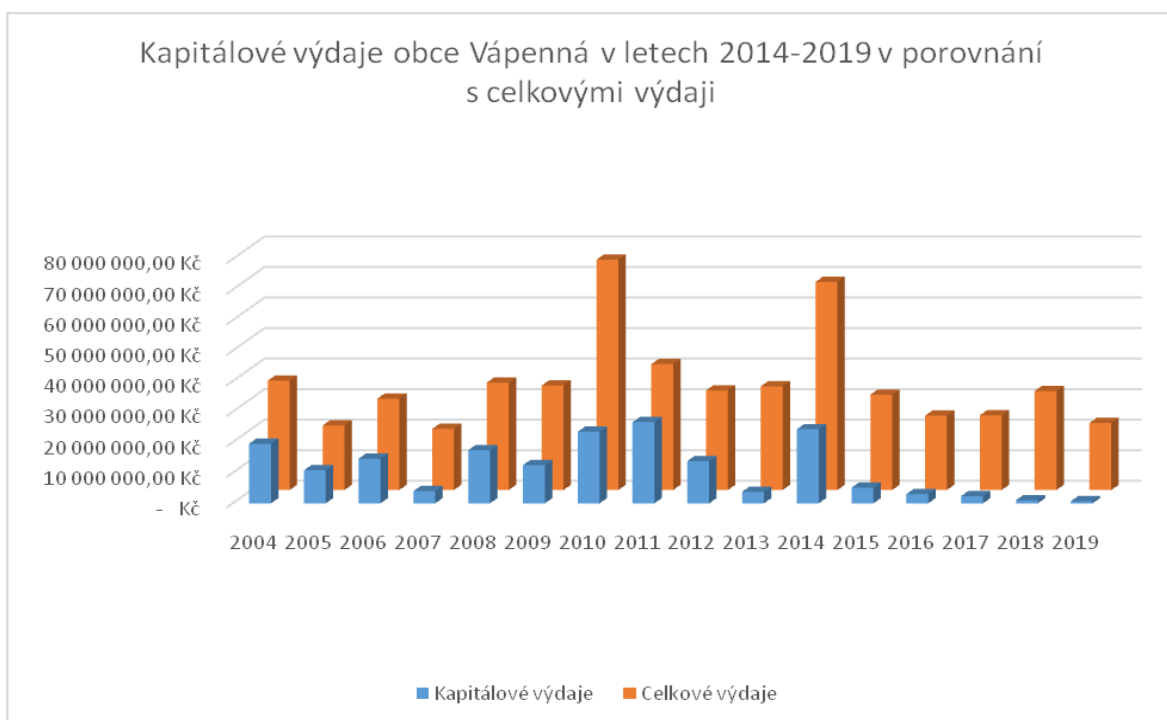

Zdroj: Obecní úřad Vápenná, vlastní zpracování

Kapitálové výdaje

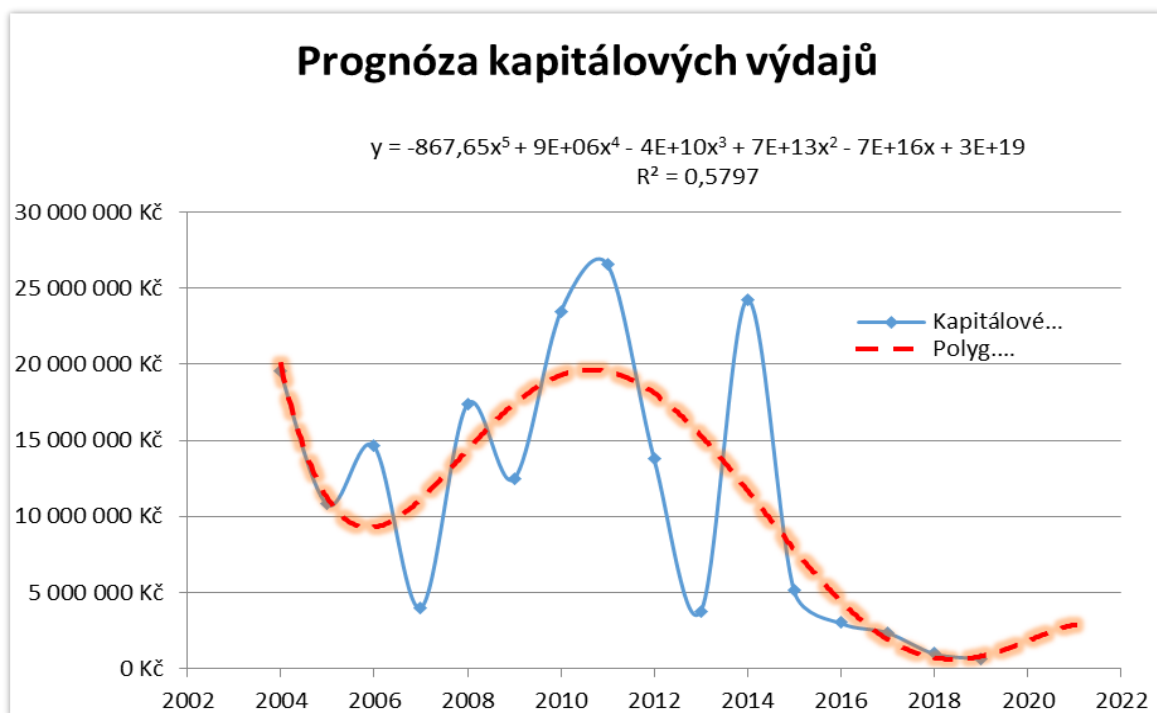
Kapitálové výdaje, oproti výdajům běžným, nezahrnují žádné opakující se platby, ale jedná se o platby za nákup nemovitostí, jako jsou stavby a pozemky, také zde jsou zahrnuty vlastní výdaje investované do výstavby nových nemovitostí, respektive na obsáhlé rekonstrukce nemovitostí již stojících, kdy následně po provedené rekonstrukci stoupne hodnota této nemovitosti. V rámci kapitálových výdajů se započítávají také investice do nákupu akcií, finanční vstupy do obchodních společností, či investiční dotace pro právnické a také fyzické osoby. Tento druh investic není v obci Vápenná v současné době realizován, kdy je na zváženu, zda je vhodné vstupovat do rizikovějších nákupů akcií, s možností většího zisku. Kapitálové výdaje obce Vápenná ve sledovaném období 2004 – 2019 jsou znázorněny v grafu č.: 8. Zde také můžeme pozorovat výrazný pokles kapitálových investic po roce 2015 spojených s investičním projektem na rekonstrukci budovy č. p. 1 v centru obce Vápenná.

Graf č.: 8 – Kapitálové výdaje v porovnání s celkovými výdaji

Zdroj: Obecní úřad Vápenná, vlastní zpracování

Graf č.: 9 – Prognóza kapitálových výdajů

Zdroj: Obecní úřad Vápenná, vlastní zpracování v programu Excel

Prognóza kapitálových výdajů

Pro odhad budoucích kapitálových výdajů obce Vápenná byla využita data uvedená v příloze č.: 5, přičemž v grafu č.: 9 je znázorněn vývoj budoucích celkových příjmů, který je proložen polynomickou funkcí 5. řádu. Polynomická trendová funkce 5. řádu byla použita na základě indexu determinace (0,4012), který byl vybrán jako nejvhodnější pro prognózu.

Saldo obce Vápenná v analyzovaném období 2004 – 2019

Jedním ze sledovaných ekonomických ukazatelů hospodaření subjektu, je vyčíslení salda, tedy rozdíl mezi hodnotou celkových příjmů a celkových výdajů. Vyčíslení salda obce Vápenná ve sledovaném období 2004 – 2019 můžeme pozorovat v tabulce č.: 3.

Tabulka č.: 3 – Celkové příjmy, výdaje a saldo ve sledovaném období 2004 – 2019

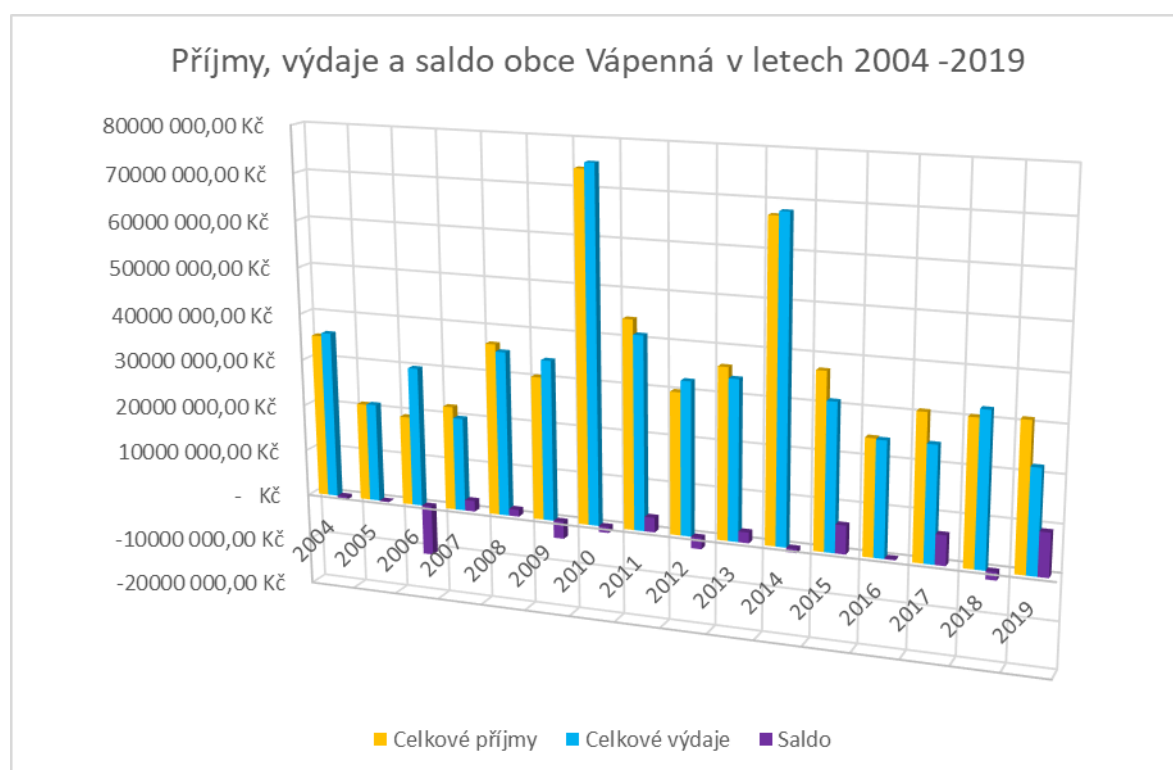
Rok	Celkové příjmy	Celkové výdaje	Saldo
2004	35 138 976,82 Kč	35 840 675,90 Kč	- 701 699,08 Kč
2005	21 012 415,38 Kč	21 145 731,30 Kč	- 133 315,92 Kč
2006	19 170 756,99 Kč	29 937 011,47 Kč	- 10 766 254,48 Kč
2007	22 330 429,27 Kč	20 005 411,32 Kč	2 325 017,95 Kč
2008	36 671 649,88 Kč	35 184 921,76 Kč	1 486 728,12 Kč
2009	30 533 608,57 Kč	34 245 780,08 Kč	- 3 712 171,51 Kč
2010	74 177 081,98 Kč	75 461 602,91 Kč	- 1 284 520,93 Kč
2011	44 332 673,47 Kč	41 213 864,76 Kč	3 118 808,71 Kč
2012	30 158 381,10 Kč	32 613 808,36 Kč	- 2 455 427,26 Kč
2013	36 247 768,50 Kč	33 968 930,23 Kč	2 278 838,27 Kč
2014	67 259 931,12 Kč	68 158 047,70 Kč	- 898 116,58 Kč
2015	37 241 580,91 Kč	31 208 621,82 Kč	6 032 959,09 Kč
2016	24 547 806,02 Kč	24 337 968,74 Kč	209 837,28 Kč
2017	30 830 298,09 Kč	24 486 375,02 Kč	6 343 923,07 Kč
2018	30 680 349,96 Kč	32 417 865,17 Kč	- 1 737 515,21 Kč
2019	31 159 040,72 Kč	21 931 628,40 Kč	9 227 412,32 Kč
Aritmetický průměr	35 718 296,80 Kč	35 134 890,31 Kč	
Aritmetický průměr bez let 2010 a 2014	30 718 266,83 Kč	29 895 613,88 Kč	
Součet	571 492 748,78 Kč	562 158 244,94 Kč	9 334 503,84 Kč
Součet bez let 2010 a 2014			11 517 141,35 Kč

Zdroj: Obecní úřad Vápenná, vlastní výpočty

Pro objektivní posouzení vypočítaného salda hospodaření obce ve sledovaném období musíme vzít v úvahu zejména objem finančních prostředků, se kterými obec hospodář v jednotlivých letech. Objem těchto finančních prostředků je samozřejmě ovlivňován několika aspekty, kdy vzhledem k výše uvedeným analýzám jednotlivých příjmů a výdajů u obce Vápenná ve sledovaném období zřetelně tyto celkové příjmy a celkové výdaje ovlivňují získané dotační tituly a následná úhrada těchto finančních prostředků zhotovitelům projektů. Proto můžeme pozorovat zejména v letech 2010 a 2014 výrazné výkyvy od průměrné hodnoty příjmů 35.718.296,80,- Kč a výdajů 35.134.890,31,- Kč. Vypočtený průměr bez započtení roku 2010 a roku 2014 klesne u celkových příjmů na hodnotu 30.718.266,83,- Kč a celkových výdajů na hodnotu 29.895.613,88,- Kč.

Přehledné vyjádření celkových příjmů, celkových výdajů a salda v jednotlivých letech sledovaného období je znázorněno v grafu č.: 10.

Graf č.: 10 – Celkové příjmy, výdaje a saldo ve sledovaném období 2004 - 2019

Zdroj: Obecní úřad Vápenná, vlastní zpracování

Při pohledu na hodnoty salda v jednotlivých letech můžeme konstatovat, že se i s přihlédnutím k rokům 2010 a 2014 či bez přihlédnutí k těmto rokům, pohybují celkové příjmy a celkové výdaje za jednotlivé roky kolem hodnoty 30.000.000,- Kč. Samotné saldo pro jednotlivé roky se pohybuje maximálně v jednotkách milionu, a to buď v kladných, nebo záporných hodnotách. Výrazně minusové saldo je jen v roce 2006, kdy ale došlo ze strany obce k investici spočívající ve vybudování 12 bytových jednotek za celkovou cenu 14.189.975,03,- Kč, přičemž se podařilo získat dotaci „pouze“ ve výši 2.709.628,21,- Kč. Obec tedy v tomto roce na výstavbu těchto 12 bytových jednotek z vlastního zdroje investovala částku ve výši 11.480.346,82,- Kč. Z pohledu ekonomického ukazatele salda tedy můžeme říci, že hospodaření obce se pohybuje v přijatelných hodnotách a to i vzhledem k tomu, že obec hospodařila s celkovým saldem v letech 2004 – 2019 v kladné hodnotě 9.334.503,84,- Kč.

4.3 Analýza zdrojů investic obce Vápenná v letech 2014 - 2019

V období 2014 – 2019 byly v obci Vápenná realizovány jak investiční, tak neinvestiční projekty v celkové výši 213 245 296,96,- Kč. Z toho byly použité finanční prostředky z vlastních zdrojů ve výši 43 571 798,85,- Kč. Další financování bylo řešeno cestou dotačních titulů, a to jak národních, tak v rámci Evropských strukturálních a investičních fondů (ESIF), kdy bylo proinvestováno celkově 169 673 498,11,- Kč. Rozsah investic v jednotlivých letech, jak už z vlastních zdrojů, tak dotačních titulů, je zpracován v tabulce č.: 4.

V roce 2004 obec Vápenná uskutečnila první větší investiční akci v námi sledovaném období let 2004 – 2019. Jednalo se o přístavbu základní školy a zřízení sběrného dvoru. V rámci tohoto projektu bylo proinvestováno 16.147.519,- Kč. Již v této době obec zpracovala žádost o poskytnutí dotačního titulu, kdy projekt byl nakonec uskutečněn s dotací ve výši 15.829.519,- Kč, což bylo 98,03% celkových investic na projekt. Z vlastních zdrojů obec nakonec investovala pouze necelé 2% celkových investic. Další větší investiční akci uskutečnila obec Vápenná v roce 2006, kdy se jednalo o výstavbu 12 bytových jednotek v místní části Polka. Projekt byl z celkových investic ve výši 14.189.975,03,- Kč podpořen částkou z dotací ve výši 2.709.628,21,- Kč, kdy se jednalo o dotační podporu ve výši 19,09%.

Tabulka č.: 4 – Celkové výdaje za investiční projekty a rozdělení těchto zdrojů na vlastní a dotační

rok realizace	vlastní zdroje	dotace	celkem za projekty
2004	318 000,00 Kč	15 829 519,00 Kč	16 147 519,00 Kč
2005	2 029 980,60 Kč	1 878 512,60 Kč	3 908 493,20 Kč
2006	11 480 346,82 Kč	3 655 212,21 Kč	15 135 559,03 Kč
2007	124 000,00 Kč	1 723 531,59 Kč	1 847 531,59 Kč
2008	949 000,00 Kč	2 965 933,17 Kč	3 914 933,17 Kč
2009	285 043,13 Kč	3 204 127,00 Kč	3 489 170,13 Kč
2010	11 518 010,44 Kč	32 101 527,70 Kč	43 619 538,14 Kč
2011	760 736,48 Kč	39 075 991,00 Kč	39 836 727,48 Kč
2012	1 285 892,00 Kč	26 950 589,00 Kč	28 236 481,00 Kč
2013	1 944 467,02 Kč	2 729 772,00 Kč	4 674 239,02 Kč
2014	5 182 630,18 Kč	25 648 537,02 Kč	30 831 167,20 Kč
2015	1 366 761,77 Kč	5 887 270,82 Kč	7 254 032,59 Kč
2016	1 286 326,00 Kč	1 000 000,00 Kč	2 286 326,00 Kč
2017	3 755 294,00 Kč	7 022 975,00 Kč	10 778 269,00 Kč
2018	616 211,00 Kč	-	616 211,00 Kč
2019	669 099,41 Kč	-	669 099,41 Kč

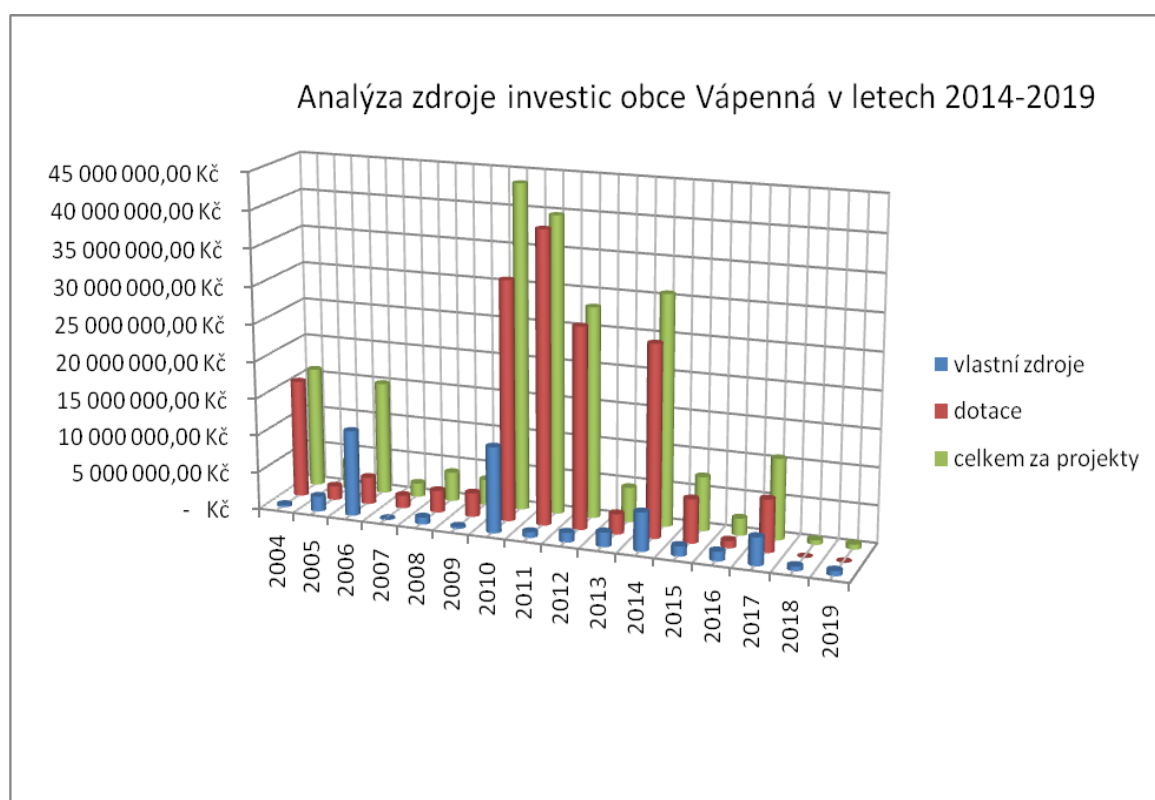
Zdroj: Obecní úřad Vápenná, vlastní výpočty

Největší investiční projekty realizovala obec Vápenná v roce 2010, kdy zejména projekty na výstavbu sportovního areálu a na výstavbu vodovodu byly v celkové částce 36.442.298,14,- Kč. Z toho se v rámci dotačních titulů podařilo proinvestovat 29.951.527,70,- Kč, což bylo 82,19% celkových investic. Také v roce 2011 provedla obec Vápenná výrazné investiční projekty, kdy se jednalo zejména o opravu mostů přes potok Vidnavka poškozené povodní v roce 2009. Na revitalizaci oblastí poškozených povodněmi vláda České republiky uvolnila velké finanční prostředky, které byly podpořeny také finančními prostředky z Evropské unie, proto se tento projekt v celkové výši 31.668.988,48,- Kč podařilo uskutečnit za přispění dotací ve výši 31.366.956,00,- Kč, což znamenalo dotační podporu ve výši 99% celkových investic. Také v roce 2012 provedla obec Vápenná investiční projekty za účelem odstranění škod způsobené povodněmi z roku 2009, kdy se jednalo o opravu místních komunikací. Celková investice do těchto projektů byla ve výši 16.216.505,- Kč, a tentokrát byla podpora formou dotací ve 100% výši. Poslední větší investiční akcí obce Vápenná proběhla v roce 2014, kdy se jednalo zejména

o rekonstrukci budovy v centru obce č.p. 1, kdy tato rekonstrukce byla provedena za celkovou částku 13.616.833,- Kč a dotace byla ve výši 13.464.569,- Kč. Jednalo se tedy o podporu ve výši 98,88% celkových nákladů.

Grafické znázornění zdrojů financování ve sledovaném období 2004 – 2019 ve vztahu k celkovým investicím je znázorněn v grafu č.: 11.

Graf č.: 11 – Celkové výdaje za investiční projekty a rozdělení těchto zdrojů

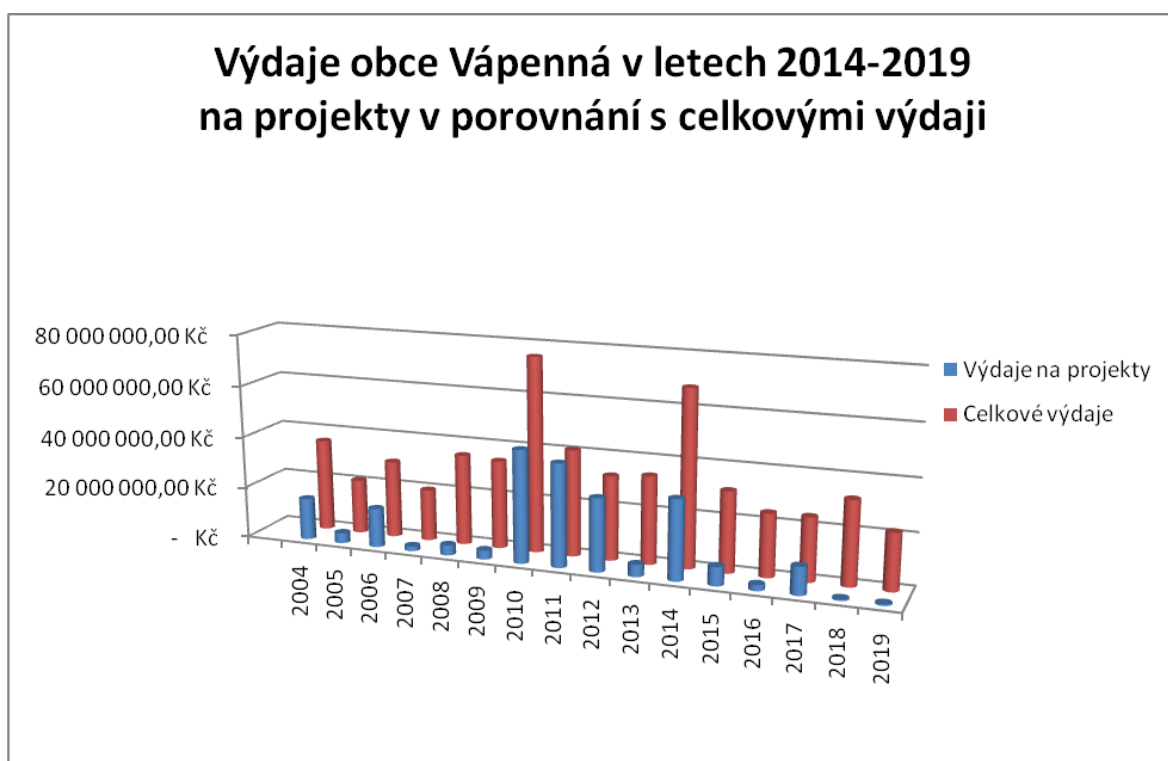

Zdroj: Obecní úřad Vápenná, vlastní zpracování

Porovnáním celkových výdajů a investičních výdajů do projektů obce Vápenná ve sledovaném období v let 2004 – 2019, pozorujeme jistou korelaci těchto výdajů zejména v letech 2004, 2006, 2010 a v roce 2014. V ostatních letech není závislost výše výdajů na projekty na celkových výdajích výrazně pozorovatelná. Celkové výdaje obce Vápenná byly v letech 2004 – 2019 ve výši 562.158.244,94,- Kč, kdy průměr na jeden rok byl 35.134.890,31,- Kč. V těchto letech investice do projektů dosahovala výše 213.245.296,96,- Kč, tedy průměrné investice v jednom roce byly ve výši

13.327.831,06,-Kč. Pokud by byl výpočet proveden s vyloučením let 2010 a 2014, kdy byly celkové výdaje oproti jiným letům výrazně vyšší, dostáváme se v průměrných celkových výdajích za jeden rok na hodnotu 29.895.613,88,- Kč a průměrné investice za jeden rok by klesly na hodnotu 9.91.899,40,- Kč. Grafické srovnání celkových výdajů obce Vápenná ve sledovaném období s výdaji na projekty jsou znázorněny v grafu č. 12.

Graf č.: 12 – Srovnání celkové výdajů s celkovými výdaji na projekty

Zdroj: Obecní úřad Vápenná, vlastní zpracování

4.4 Vyhodnocení potřebnosti investic obce Vápenná v letech 2014 - 2019

V roce 2004 obec Vápenná uskutečnila investice v objemu 16.147.517,-Kč, kdy byl realizován projekt na výstavbu sběrného dvoru za 829.519,- Kč. Vzhledem k tomu, že má obec ze zákona povinnost zajistit odběr nebezpečného odpadu, bylo pro obec výhodné provést výstavbu tohoto sběrného dvoru. V případě neuskutečnění tohoto projektu

by obec musela zajistit výběr prostřednictvím jiné společnosti, přičemž náklady by mohly být v dalších letech mnohem vyšší než samotná realizace projektu. V případě přístavby základní školy se jednalo o nezbytnost, jelikož počet žáků byl již na hranici využití provozovaných prostor základní školy. Celková investice ve výši 15.318.000,- Kč byla ve výši 15.000.000,- Kč pokryta dotací z Evropských strukturálních a investičních fondů.

V roce 2005 byl realizován pouze jeden projekt, kdy se jednalo o revitalizaci veřejného osvětlení v části Polka. Celý projekt byl realizován za částku 3.908.493,20,- Kč, přičemž vlastní náklady obce byly ve výši 2.029.980,60,- Kč. Zbývající částka 1.878.512,60,- Kč byla uhrazena z dotačních titulů. Místní část Polka se nachází v jednom vzdálenějším údolí od samotné obce Vápenná. V padesátých letech minulého století zde došlo k velkému odlivu obyvatel z důvodu poválečného vysídlení obyvatel německé národnosti. Poté došlo k úpadku této části obce, který se zastavil až začátkem nového tisíciletí, kdy došlo k znovu osídlování této části obce. Investice do infrastruktury této části obce tedy byly nutné, zejména za účelem zajištění dostatečného osvětlení veřejných prostor i vzhledem k plánované výstavbě nových bytových jednotek.

V roce 2006 byla ze strany obce provedena obnova zeleně v centrální části obce a na hřbitově. Také byla provedena částečná revitalizace osvětlení v obci Vápenná. Investice v celkové výši 945.584,- Kč byla v plné výši uhrazena z dotačních titulů. V rámci obnovy zeleně v centrální části obce došlo také k vykácení více než stoletých stromů v parku a následné výsadbě stromů okrasných. Otázkou může být, zda by nebylo vhodnější nechat provést odbornou kontrolu těchto stromů s následnou péčí o tyto stromy za účelem záchrany pro další generace. V témže roce byla provedena výstavba 12 bytových jednotek v části Polka s celkovými náklady ve výši 14.189.975,03,- Kč. Z těchto nákladů bylo 2.709.628,21,- Kč uhrazeno formou dotačních titulů a zbývající částka ve výši 11.480.346,82,- Kč byla uhrazena ze zdrojů obce Vápenná. Vzhledem k tomu, že v obci Vápenná dochází k odlivu obyvatel, je nutné v rámci budoucího rozvoje obce tento odliv zastavit či alespoň omezit a to i výstavbou nových bytových jednotek v lukrativní části obce při dodržení vyššího, moderního standartu bydlení.

V roce 2007 provedla obec doplatek za obnovu zeleně z roku 2006 ve výši 94.116,00,- Kč, který byl uhrazen z dotačního titulu. Dále byla provedena změna územního plánu, přičemž k tomuto úkonu muselo dojít z důvodu zabezpečení dalšího rozvoje obce. Z vlastních zdrojů obec investovala 124.000,- Kč a formou dotačních titulů bylo uhrazeno 186.000,- Kč. Dále byl proveden doplatek za stavební dozor při výstavbě 12 bytových jednotek z roku 2006, kdy částka ve výši 38.772,49,- Kč byla uhrazena z dotačního titulu. Největší investice v roce 2007 byla na řešení nezaměstnanosti, která je financována z Evropských strukturálních a investičních fondů ve výši 1.404.643,10,- Kč.

V roce 2008 obec Vápenná za využití dotačních titulů investovala 2.965.933,17,- Kč do opravy poškození přečerpávajícího zařízení pitné vody, kterou má obec z vlastních vrtů. Dále byla z těchto finančních prostředků provedena investice do zřízení pracoviště Czech Pointu na místním poštovním úřadě. Část finančních prostředků byla použita na lesní hospodářství obce, jejíž převážná část katastrálního území je tvořena lesy, kdy o tyto lesní porosty se musí obec postarat. Také došlo k další změně územního plánu a opětovnému investování do řešení zaměstnanosti v obci. Z výše uvedené celkové částky dotačních titulů byly investovány do přístavby a stavební úpravy základní školy finanční prostředky ve výši 700.000,- Kč, kdy obec uhradila z vlastních prostředků částku 949.000,- Kč. U všech těchto investic není pochyb, že je bylo nutno provést pro potřeby dalšího růstu obce.

V roce 2009 obec Vápenná provedla částečnou modernizaci budovy Sdružení dobrovolných hasičů v částce 299.760,- Kč. Opětovně došlo k investicím do řešení zaměstnanost v obci a investic do lesního hospodářství, kdy veškerá úhrada byla provedena z dotačních titulů. Dále v tomto roce byla provedena oprava kamenného kříže, tzv. Božích muk, kdy dotační tituly pokryly celkovou cenu ve výši 72.000,- Kč příspěvkem ve výši 60.000,- Kč. V roce 2009 došlo k obci Vápenná z důvodu živelné pohromy k rozvodnění potoka Vidnavka a následně došlo k zatopení několika domů v obci. Obec investovala do akutního řešení povodně částku 201.864,13,- Kč z vlastních zdrojů, kdy z národních dotačních zdrojů bylo uhrazeno dalších 481.000,- Kč. Na zmírnění následků této povodně byl postiženým domácnostem vyplacen příspěvek v celkové výši 731.179,- Kč, přičemž

obec z vlastních zdrojů uhradila 71.179,- Kč, a v rámci národních dotací bylo uhrazeno dalších 660.000,- Kč.

V roce 2010 obec Vápenná uskutečnila investice v dosud největším objemu, kdy v budoucnosti již takového objemu investic nedosáhla. Jednalo se o investice v celkové výši 43.619.538,14,- Kč. Z této částky bylo získáno 32.101.527,70,- Kč formou dotačních titulů, kdy největší objem těchto prostředků byl investován do výstavby sportovního areálu ve výši 18.510.527,70,- Kč a výstavby vodovodu ve výši 11.441.000,- Kč. Obec do těchto projektů investovala z vlastních zdrojů na výstavbu sportovního areálu 1.120.642,94,- Kč a výstavbu vodovodu 5.370.127,50,- Kč. O nezbytnosti investice do nového vodovodu vzhledem ke stavu vodovodní řádu nebyly mezi zastupiteli obce pochybnosti. Tato investice musela nutně proběhnout v dohledné době. Investice do sportovního areálu byla také jen otázkou času, jelikož zázemí tvořené z tzv. UNI buněk bylo již v neudržitelném stavu a to i vzhledem ke stáří desítek let používání. Obecně tato investice měla zvednout zájem obyvatel o sportovní volnočasové aktivity, což se nakonec podařilo. V tomto roce byla provedena za částku 154.000,- Kč oprava střechy obecního úřadu, která byla hrazena z vlastních zdrojů a byla vzhledem k možnému rozsáhlému poškození budovy vzhledem k povětrnostním podmínkám nezbytná. Také byla provedena investice do opravy hasičského vozu Sdružení dobrovolných hasičů ve výši 300.000,- Kč, kdy 150.000,- Kč bylo uhrazeno z dotačních titulů a zbývajících 150.000,- Kč z vlastních zdrojů. Oprava byla provedena za účelem prodeje tohoto staršího vozu, kdy byl již zastupitelstvem obce Vápenná schválen nákup nového moderního hasičského vozu v ceně 6.723.240,- Kč. Z této částky bylo pokryto 2.000.000,- Kč formou dotačního titulů.

Jestliže v roce 2010 byly provedeny investice v největším objemu, tak v roce 2011 byly provedeny investice v největším objemu formou dotačních titulů. Jednalo se zejména o opravu 11 mostů přes potok Vidnavka, u kterých vzhledem k jejich technickému stavu a poškození při povodni v roce 2009 bylo nutné provést nákladné rekonstrukce. Jednalo se o investice v celkové výši 31.668.988,48,- Kč, přičemž z dotačních titulů bylo uhrazeno 31.366.956,00,- Kč. Při sečtení dalších investic v tomto roce získaných cestou dotačních

titulů se dostaneme na částku 39.075.991,00,- Kč. Další velké investiční projekty byly realizovány za účelem rozšíření a vybavení sběrného dvora a na nákup nakladače značky JOHN DEER s radlicí. Součtem těchto investičních projektů bylo proinvestováno celkem 7.693.237,- Kč, přičemž částka ve výši 7.270.035,- Kč byla uhrazena formou dotačních titulů. Z vlastních zdrojů obec tedy uhradila 5,5% celkové částky. V tomto roce byla z vlastních zdrojů provedena rekonstrukce sociálního zařízení na obecním úřadě v hodnotě 20.400,- Kč. Oprava mostů byla pro obec nezbytná proto, aby byl zajištěn přístup vlastníků domů ke svým nemovitostem. Vzhledem k tomu, že obec má ze zákona povinnost zajistit místa pro oddělený sběr některých specifických odpadů, minimálně nebezpečných odpadů, papíru, plastů, skla, kovů a biologicky rozložitelných odpadů, v případě nerozšíření sběrného dvora by tuto službu musela zajistit prostřednictvím třetího subjektu. Náklady na tuto službu by do budoucna mohly převýšit výstavbu samotného sběrného dvora, proto se z hlediska rozvoje obce tato investice obci rozhodně vyplatila.

V roce 2012 musela obec realizovat další projekty, které bylo po ničivé povodni z roku 2009 nutné v co nejbližší době uskutečnit. Poškozená místní komunikace již byla v havarijním stavu, proto obec vypracovala investiční projekty na opravu pozemní komunikace, kdy na základě žádostí na Ministerstvo pro místní rozvoj došlo k 100% úhradě těchto projektů. Bylo realizováno 10 projektů na opravu místní komunikace a jeden projekt na opravu svodidel. Celkové náklady na tyto projekty se vyšplhaly do výše 24.645.379,- Kč a byly uhrazeny formou dotací. Obec v tomto roce ještě realizovala dva projekty, a to projekt rekonstrukce veřejného osvětlení, které bylo původně vybudováno před desítkami let a již nesplňovalo současné parametry osvětlení a také jejich provoz byl ekonomicky náročný. Druhý projekt byl realizován za účelem úspory provozních nákladů mateřské školky, která byla vybudována v 70 – letech minulého století, a bylo tedy realizováno zateplení budovy. Náklady na tyto dva projekty dosáhly výše 3.591.102,- Kč, přičemž v rámci dotačních titulů bylo na tyto projekty vyčerpáno 2.305.210,- Kč, což je 64,19% celkového rozpočtu na projekty.

V roce 2013 se obec Vápenná zaměřila na rekonstrukci a vybavení budovy obecního úřadu, kdy realizovala projekty na zateplení budovy a celkovou rekonstrukci.

Tyto projekty byly s dotační podporou ve výši 2.729.772,- Kč, kdy celkové náklady byly ve výši 4.333.312,- Kč. Jednalo se tedy o dotační podporu ve výši 63% celkové částky. Následně byl na vlastní náklady obce pořízen nový nábytek za cenu 158.482,- Kč. V tomto roce ještě obec Vápenná dokončila na vlastní náklady rekonstrukci rozhlasu ve výši 182.445,- Kč. Projekty bylo nutné realizovat, proto využitím dotačních titulů šlo o projekty pro obec ekonomicky výhodné.

V roce 2014 realizovala obec 5 projektů, kdy náklady na tyto projekty byly ve výši 30.831.167,20,- Kč. Všechny tyto projekty byly realizovány s dotační podporou ve výši 25.648.537,02,- Kč, což je 83,19% celkových nákladů. Jednotlivé projekty se týkaly opětovné rekonstrukce rozhlasu, tentokrát za účelem protipovodňového opatření. Náklady na tuto rekonstrukci dosáhly výše 3.600.686,- Kč s dotační podporou ve výši 3.214.517,-Kč, tedy 89,28% celkové částky. Dále byla zateplena budova mateřské školky a vedlejší budova školní družiny včetně knihovny. Tyto dva projekty byly realizovány za celkovou cenu 7.900.251,70,- Kč. Dotační podpora byla ve výši 4.113.064,- Kč, tedy 52,06% celkové částky. Další dva projekty se týkaly centra obce a to rekonstrukce budovy č.p. 1 a revitalizace jejího okolí. Jednalo se o dva samostatné projekty, kdy rekonstrukce budovy byla realizována za celkovou částku 13.616.833,- Kč, přičemž dotační podpora byla ve výši 13.464.569,- Kč, tedy 98,88% celkové částky. Revitalizace okolí byla uskutečněna za cenu 5.713.369,50,- Kč, s dotační podporou ve výši 4.856.387,02,- Kč, tedy 85% celkové částky. Rekonstrukce budovy č.p. 1 se nakonec stala pro rozvoj obce zásadním problémem. Vzhledem k tomu, že nebyla dodržena závazná podmínka dotací a to udržitelnost projektu na určitou dobu, byla obec v následujícím období povinna poskytnutou dotaci vrátit zpět a navíc se jedná o uhrazení pokuty ve výši 100% poskytnutých dotací. Řízení týkající se udělené pokuty za nedodržení podmínek udržitelnosti se v současné době nachází ve fázi kasační stížnosti, takže věc není doposud pravomocně uzavřena. Vzhledem k tomu, že projekt velkým způsobem zasáhl do rozpočtu obce Vápenná, v následujících letech již došlo k poklesu celkových výdajů na další projekty.

V roce 2015 obec Vápenná ještě realizovala několik projektů za využití dotačních titulů, ale tyto projekty byly realizovány ještě před provedenými kontrolami ze strany poskytovatele dotace na projekt rekonstrukce budovy č.p. 1 v roce 2014. Nejvýraznější, a občany obce velice kladně hodnocený, byl projekt na zavedení systému separace a svozu biologicky rozložitelného odpadu. Celkové náklady na tento projekt se vyšplhaly na částku 4.758.325,- Kč, kdy formou dotací byly podpořeny ve výši 4.282.492,- Kč, tedy 90% celkového rozpočtu na projekt. Dále byly realizovány projekty s dotační podporou za celkovou částku 2.170.445,59,- Kč a to výstavba dětského hřiště u mateřské školky a projekty na úsporu energie v budově hasičské zbrojnice. U těchto projektů byly využity dotační tituly ve výši 1.604.778,82,- Kč, tedy 73,94% celkové částky. Další dva projekty zpracování dokumentace k revitalizaci veřejného prostranství obce Vápenná obec Vápenná realizovala z vlastních zdrojů ve výši 325.262,- Kč.

V roce 2016 obec realizovala tři projekty. Všechny tři projekty měly dotační podporu, ale oproti předchozím letům již byly celkové výdaje řádově nižší. Jednalo se o projekt vybudování autobusové zastávky "U hřiště", včetně vybudování parkoviště, chodníku a napojení na místní komunikaci. V rámci druhého projektu došlo k vybudování dětského hřiště u obecního úřadu a třetí projekt se zabýval opravou kapličky u obecního parku a opravy křížku (Božích muk) mezi obcí Vápenná a obcí Žulová. Celkové náklady na tyto projekty dosáhly výše 2.286.326,00,- Kč, přičemž výše dotační podpory dosáhla výše 1.000.000,-Kč, kdy se jednalo o dotační podporu ve výši 43,74 % celkové částky.

V roce 2017 obec Vápenná uskutečnila poslední tři projekty z dotačních titulů s celkovými výdaji 4.411.273,- Kč, a dotační podporou ve výši 2.375.891,- Kč, tedy 53,86% celkové částky. Jednalo se o projekty vybudování dětského hřiště ve sportovním areálu s chodníky, oprava vestibulu na obecním úřadě a vybavení knihovny. Další projekty již byly uhrazeny z vlastních zdrojů a to ve výši 1.475.329,- Kč. Zde se jednalo o opravu komunikace ve sportovním areálu a opravu místní komunikace v obci Vápenná využitím tryskové technologie, realizovaly se projekty na opravu střechy a další stavební práce na hasičské zbrojnici a dále byla provedena montáž a regulace topení v mateřské školce. Za cenu 73.700,- Kč bylo provedeno vybavení kanceláří nábytkem na obecním úřadě.

V roce 2018 obec Vápenná na vlastní náklady provedla výstavbu konstrukce přístřešku ve sportovním areálu a jeho následného zastřešení. Dále bylo zakoupeno a instalováno osvětlení fotbalového hřiště v počtu 6 kusů. Celkové náklady na tyto tři projekty dosáhly výše 616.211,- Kč.

V posledním roce sledovaného období, tedy roce 2019 uskutečnila obec Vápenná projekt osvětlení autobusové zastávky v oblasti Lesní čtvrť, přičemž projektová dokumentace byla vyčíslena a následně uhrazena ve výši 19.803,- Kč. Následná realizace projektu vyšla na cenu 62.051,22,- Kč. Další tři investice se týkaly nákupu konvektomatu a kuchyňského robota do kuchyně mateřské školky a nákup kopírovacího stroje KYOCERA na obecní úřad. Celkové náklady byly ve výši 587.244,75,- Kč.

Obecně se dá říci, že výše uvedené investice ve sledovaném období byly pro obec z větší části nutné realizovat, neboť byly i z důvodu financování prostřednictvím dotačních titulů pro rozvoj obce užitečné. Problémový je rok 2014 a investice do rekonstrukce budovy č.p. 1, která by byla v případě nevyužití dotačních titulů realizována zřejmě jiným způsobem, tedy jednotlivé práce by byly prováděny v delším časovém období. Tento projekt měl vliv na politické rozložení zastupitelstva do budoucnosti, ale i přesto nedošlo ke změně na pozici starosty obce.

4.5 Dotazníkové šetření

Dotazníkové šetření bude realizováno za účelem zapojení co největší skupiny občanů obce Vápenná ve věku nad 15 let do návrhu investic při plánování rozvoje obce. Na základě provedené analýzy odpovědí, bude následně proveden návrh na realizování střednědobého plánu rozvoje obce. Pro samotnou distribuci dotazníku k obyvatelům obce Vápenná byla zvolena metoda oslovení respondentů cestou internetového portálu: my.surveo.com, kde byla sestavena baterie otázek. Samotné dotazníkové šetření bylo zahájeno dne 04.12.2020 a sběr dotazníku byl ukončen ke dni 21.12.2020. V rámci dotazníkového šetření bylo osloveno prostřednictvím e-mailu 189 respondentů, kdy e-mail byl úspěšně doručen 185 respondentům. Vzhledem k celkovému počtu 1055 obyvatel obce

Vápenná ve věku nad 15 let bylo tedy osloveno 17,91 % obyvatel, přičemž 17,53 % obyvatel potvrdilo doručení dotazníku do svého e-mailu. Ke stanovenému termínu ukončení sběru vyplněných dotazníků odeslalo zpět vyplněný dotazník 139 respondentů. Návratnost vyplněných dotazníků dosáhla úctyhodných 75,13 %, což může být přičítáno aktivnímu přístupu tazatele k respondentům, kteří byli na vyplnění a odeslání dotazníku opětovně upozorněni jak osobně, tak cestou e-mailu. U dotazníkového šetření můžeme vzhledem k vysoké zainteresovanosti respondentů, a to ve vztahu k místu a předmětu dotazování, mluvit o vysoké validitě a vzhledem k typu a formulaci otázek také velké reliabilitě.

Použitý dotazník se skládá ze čtyř částí. První část dotazníku se týká sociodemografických údajů. V druhé části dotazníku je respondent tázán na spokojenost s uskutečněnými investičními projekty realizovanými v letech 2004 -2019. V třetí části dotazníku je respondent tázán na investiční projekty obce Vápenná, které by měly být realizovány do budoucnosti, přičemž se jedná o otázku otevřenou, tedy respondent má kromě nabídnutých odpovědí možnost uvést vlastní návrh. Ve čtvrté části dotazníkového šetření je respondent dotázán, v čem spatřuje největší problémy obce Vápenná a na jeho spokojenost se samotným rozvojem obce Vápenná.

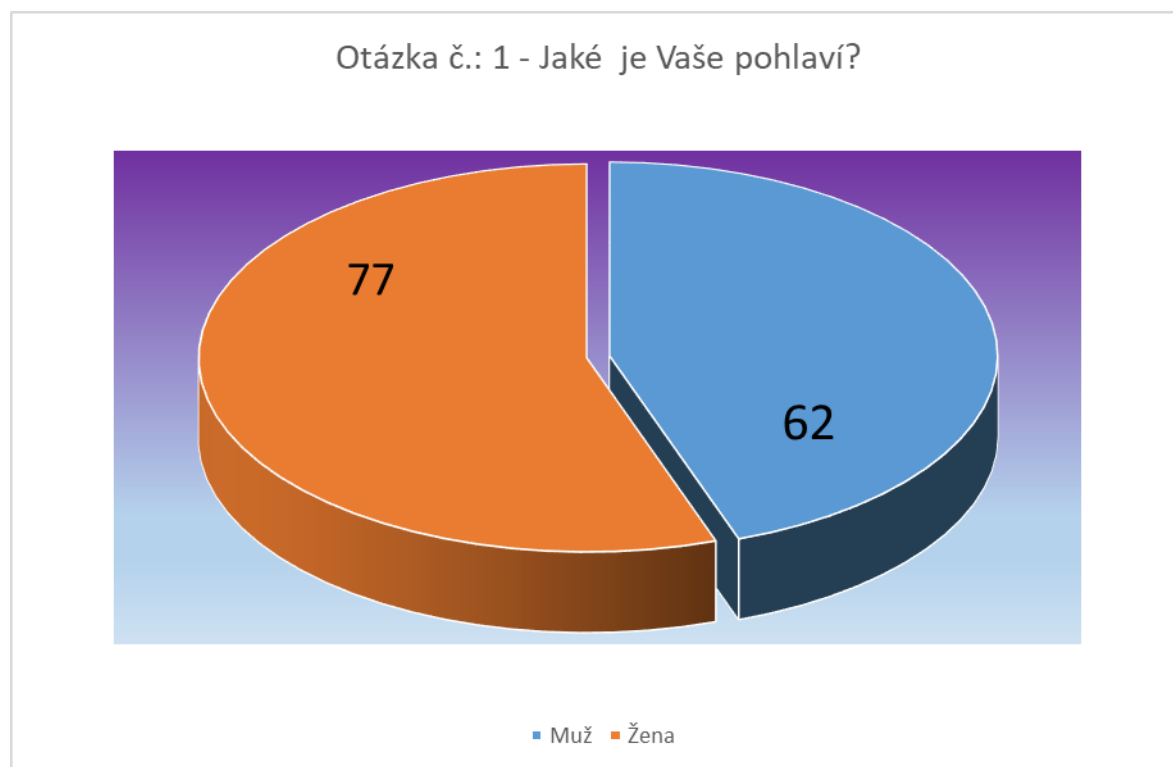
V roce 2008 obecní úřad Vápenná provedl dotazníkové šetření mezi obyvateli obce Vápenná, kdy dotazník byl distribuován prostřednictvím zaměstnanců obce přímo do poštovních schránek. Respondenti byli obyvatelé obce ve věku 18 let a výše. Termín ukončení dotazníkového šetření byl stanoven ke dni 27.07.2008. Dotazník byl tvořen třemi otázkami, které se týkaly volného pobíhání psů na území obce Vápenná, zákazu požívání alkoholu na veřejném prostranství a zákazu používání motorových sekaček, pil, křovinořezů a jiných strojů, které způsobují nadměrný hluk v neděli a o státem uznávaných svátcích. Vyplněné dotazníky bylo možné odevzdat přímo na obecním úřadě, v prodejnách potravin na území obce Vápenná či do schránek s označením „ANKETA“. Vyplněné dotazníky ke dni ukončení ankety odevzdalo 455 respondentů. Vzhledem k tomu, že ke dni 01.01.2008 žilo v obci Vápenná 1148 obyvatel ve věku 18 a více let, návratnost dotazníku byla 39,63%. Nutno podotknout, že návratnost tohoto dotazníkového šetření byla nižší než

návratnost dotazníkového šetření provedeného pro účely této diplomové práce. Celkový počet respondentů, kteří odevzdali vyplněný dotazník, byl v absolutním počtu téměř 3x vyšší, oproti dotazníkovému šetření provedenému v rámci této diplomové práce, který byl v procentuálním vyjádření k celkovému počtu obyvatel obce Vápenná ve věku 15 let a více „pouze“ 13,17%. Tento výrazný rozdíl byl zapříčiněn množstvím oslovených obyvatel obce Vápenná, kdy při dotazníkovém šetření v roce 2008 byli osloveni téměř všichni obyvatelé obce Vápenná, vzhledem k distribuci dotazníků do všech domácností.

4.6 Vyhodnocení dotazníkového šetření

V rámci dotazníkového šetření bylo respondentům položeno 9 otázek. První baterie otázek 1 – 4 jsou otázky typu sociodemografického. Na základě první otázky bylo zjištěno, že dotazníkového šetření se v poměru 77/66 zúčastnilo více žen než mužů.

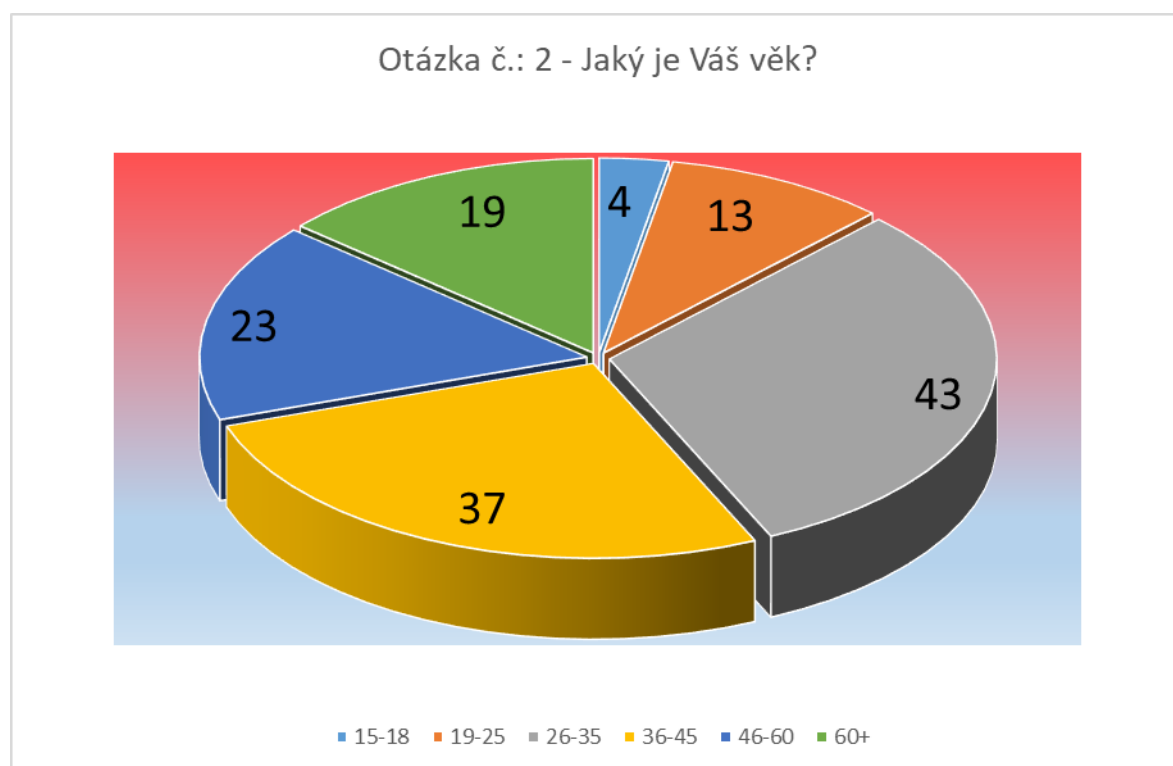
Graf č.: 13 – grafické znázornění otázky č.: 1

Zdroj: Vlastní zpracování

Druhá otázka dotazníkového šetření byla zaměřena na zjištění věkového rozložení respondentů. Nejvíce respondentů bylo ve věkové kategorii 26-35 let, tedy 43%. Druhé největší zastoupení měla věková skupina 36-45 let, a to 37%. Vizuelní znázornění věkového rozložení respondentů je v grafu č.: 14.

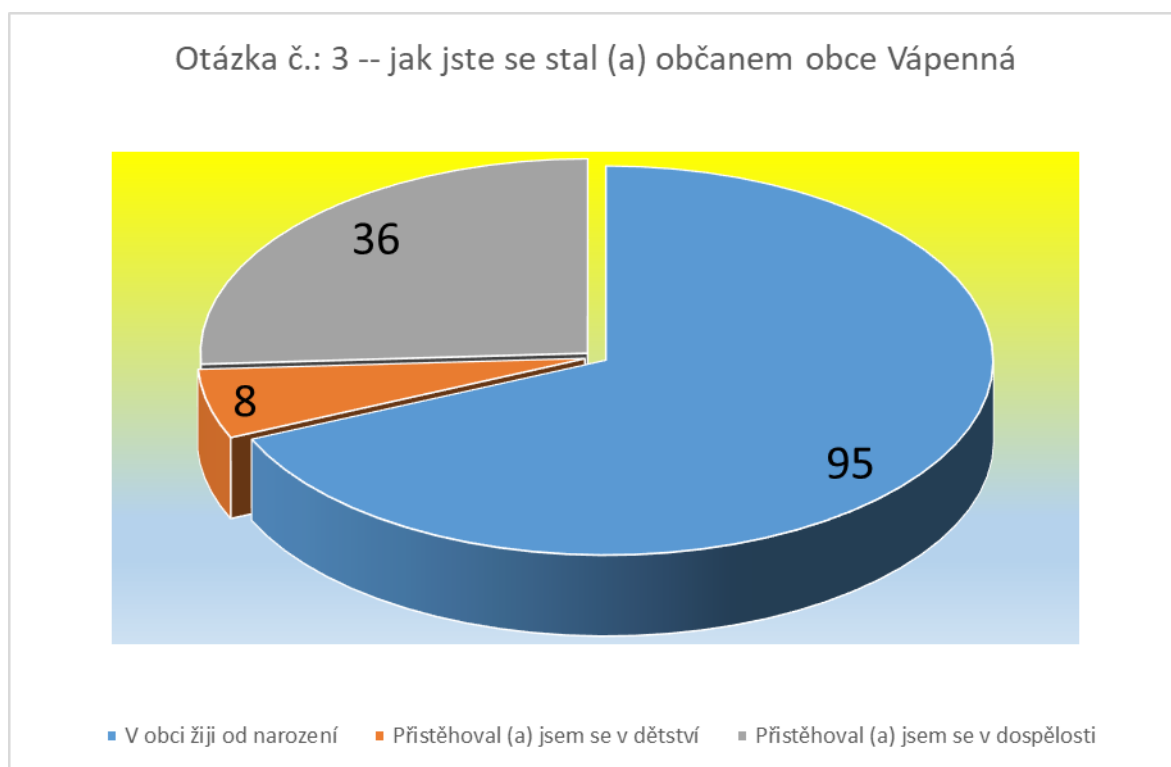
Graf č.: 14 – grafické znázornění otázky č.: 2

Zdroj: Vlastní zpracování

Třetí otázka dotazníkového šetření byla zaměřena na způsob nabytí občanství respondentů v obci Vápenná. Tato otázka byla do dotazníkového šetření zařazena z důvodu zjištění síly osobní vazby respondentů na obec Vápenná. Předpokladem je, že občané obce Vápenná, kteří se v obci narodili, mají silnější vazbu na tuto obec a to třeba z důvodu bydlení v rodném domě, či vazbu na veřejné prostory a okolí obce Vápenná, kde prožili své dětství. Zároveň je třeba upozornit na to, že i občané obce Vápenná, kteří se do obce přistěhovali v dospělosti, mohou mít na obec silnou vazbu, což může být jeden z důvodů, proč se do obce přistěhovali. Grafické znázornění odpovědí v grafu č.: 15.

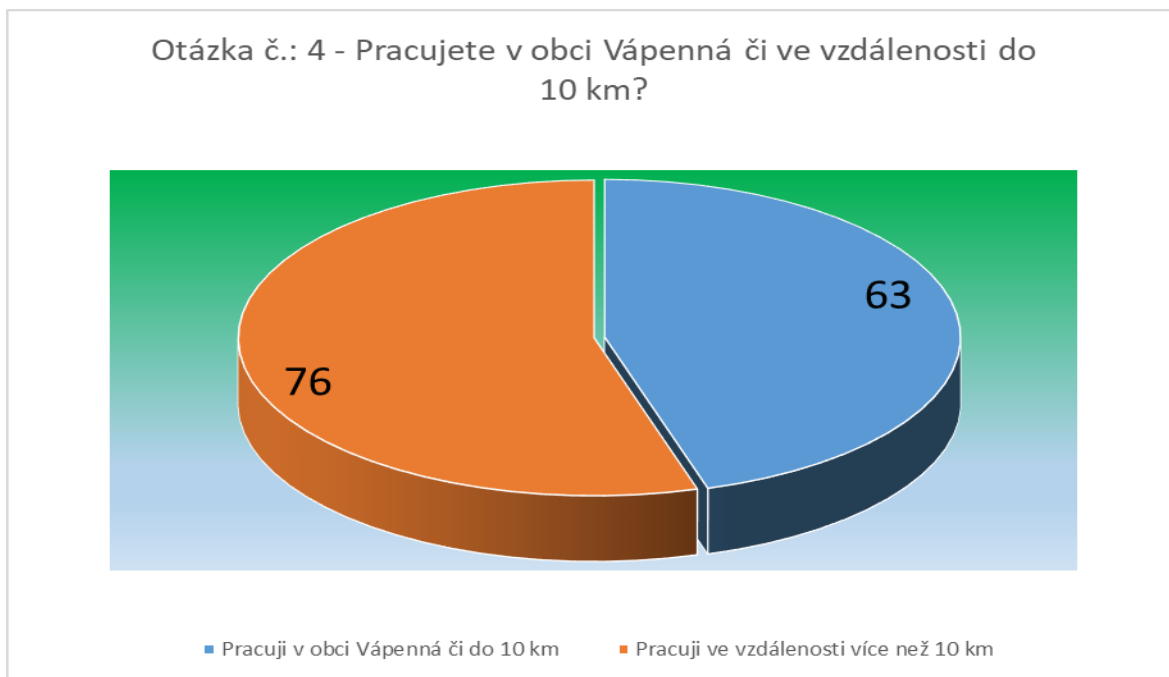
Graf č.: 15 – grafické znázornění otázky č.: 3

Zdroj: Vlastní zpracování

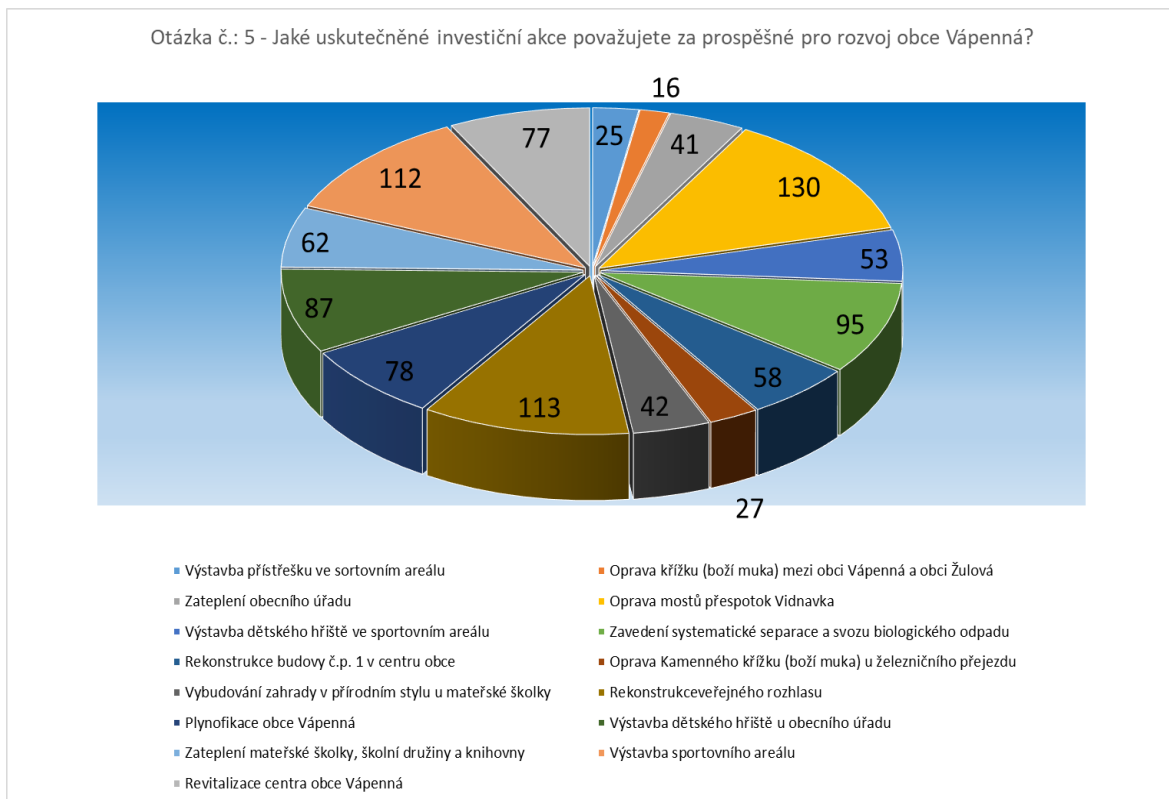
Otázka č.: 4 byla respondentům položena za účelem zjištění, vytížení dopravní infrastruktury v obci Vápenná, vzhledem k možnosti parkování osobních vozů a vytížení místních komunikací. Na dotaz, zda pracují v obci Vápenná či dojíždějí do vzdálenosti 10 km, odpovědělo 63 respondentů kladně, tedy, že buď pracují přímo v obci Vápenná či dojíždějí do vzdálenosti 10 km. Vzhledem k tomu, že 76 respondentů odpovědělo, že do zaměstnání dojíždějí větší vzdálenost než 10 km, může se jevit počet 63 respondentů pracujících v obci či ve vzdálenosti do 10 km jako vysoké číslo. Zde je nutné vzít v potaz důležitý aspekt, a to, že ve vzdálenosti 6 km od obce je v provozu povrchový lom společnosti Omya, a.s. na těžbu vápencového kamene, který je v blízkosti tohoto lomu dále tříděn a také dále zpracováván. Tato surovina je následně transportována do skladišť, odkud ji odvázejí externí přepravci. Z výše uvedeného je zřejmé, že se jedná o společnost, která zaměstnává vysoký počet zaměstnanců z okolí. Grafické znázornění odpovědi respondentů na otázku č.: 4 můžeme pozorovat v grafu č.: 16.

Graf č.: 16 – grafické znázornění otázky č.: 4

Zdroj: Vlastní zpracování

Graf č.: 17 – grafické znázornění otázky č.: 5

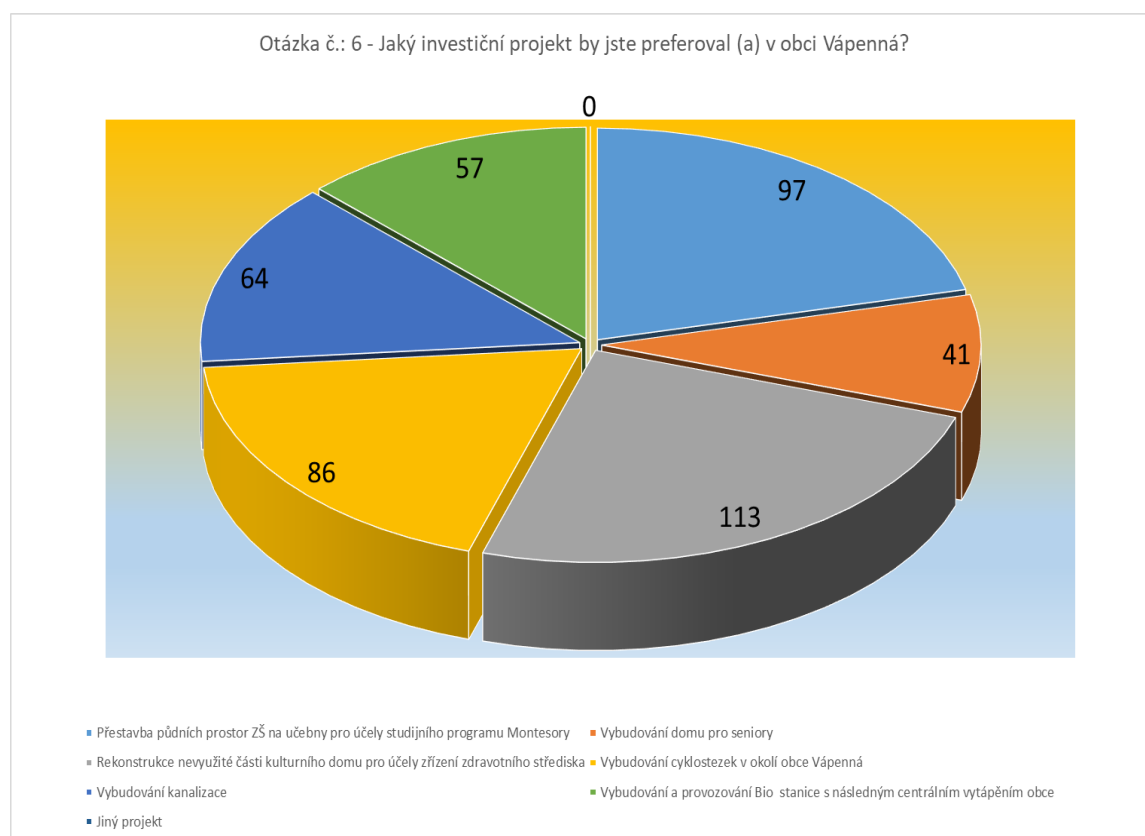
Zdroj: Vlastní zpracování

V otázce č.: 5 se měli respondenti vyjádřit k již realizovaným investičním projektům obce ve smyslu prospěšnosti pro další rozvoj. Z celkového počtu 139 respondentů za nejvíc prospěšný projekt pro rozvoj obce považovalo 130 respondentů projekt na opravy mostů přes potok Vidnavka, což je 93,53 % hlasů všech respondentů. Druhý největší počet 113 hlasů získal projekt rekonstrukce veřejného rozhlasu, což je 81,29 % hlasů všech respondentů. Další projekty byly se 112 hlasy projekt výstavby sportovního areálu, což je 80,58 % hlasů respondentů, s 95 hlasy projekt zavedení systematické separace a svozu biologického odpadu, což je 68,35 % hlasů všech respondentů, s 87 hlasy projekt výstavba dětského hřiště u obecního úřadu, což je 62,59 % hlasů respondentů, s 78 hlasy projekt plynofikace obce Vápenná, což je 56,12 % hlasů respondentů, s 77 hlasy projekt revitalizace centra obce Vápenná, což je 55,38 % hlasů respondentů, s 62 hlasy projekt zateplení mateřské školky, školní družiny a knihovny, což je 44,60 % hlasů respondentů, s 58 hlasy projekt rekonstrukce budovy č. p. 1 v centru obce, což je 41,73 % hlasů respondentů, s 53 hlasy projekt výstavby dětského hřiště ve sportovním areálu, což je 38,13 % hlasů respondentů, s 42 hlasy projekt vybudování zahrady v přírodním stylu u mateřské školky, což je 30,22 % hlasů respondentů, s 41 hlasy projekt zateplení obecního úřadu, což je 29,50 % hlasů respondentů, s 27 hlasy projekt oprava Kamenného křížku (Boží muka) u železničního přejezdu, což je 19,42 % hlasů respondentů, s 25 hlasy projekt výstavba přístřešku ve sportovním areálu, což je 17,99 % hlasů respondentů a s 16 hlasy projekt oprava křížku (Boží muka) mezi obcí Vápenná a obcí Žulová, což je 11,51 % hlasů respondentů. Grafické znázornění odpovědi respondentů na otázku č.: 5 je znázorněno v grafu č.: 17.

V otázce č.: 6 se měli respondenti vyjádřit k realizaci budoucího investičního projektu v obci Vápenná, který by byl z jejich strany podporován. Z celkového počtu 139 respondentů, považovalo 113 respondentů za nejlepší projekt do budoucna projekt rekonstrukce nevyužité části kulturního domu pro účely zřízení zdravotního střediska, kdy se jednalo o 81,29 % hlasů všech respondentů. Druhý největší počet 97 hlasů získal projekt přestavby půdních prostor ZŠ na učebny pro účely studijního programu Montessori, což je 69,78% hlasů všech respondentů, a další projekty byly sestupně s 86 hlasy projekt vybudování cyklostezek v okolí obce Vápenná, tedy 61,87% hlasů všech respondentů, s 64 hlasy projekt vybudování kanalizace, což je 46,04% hlasů všech respondentů,

s 57 hlasy projekt vybudování a provozování Bio stanice s následným centrálním vytápěním obce, což je 41,01% hlasů všech respondentů a s 41 hlasy projekt vybudování domu pro seniory, což je 29,50% hlasů všech respondentů. Grafické znázornění odpovědi respondentů na otázku č.: 6 je v grafu č.: 18.

Graf č.: 18 – grafické znázornění otázky č.: 6

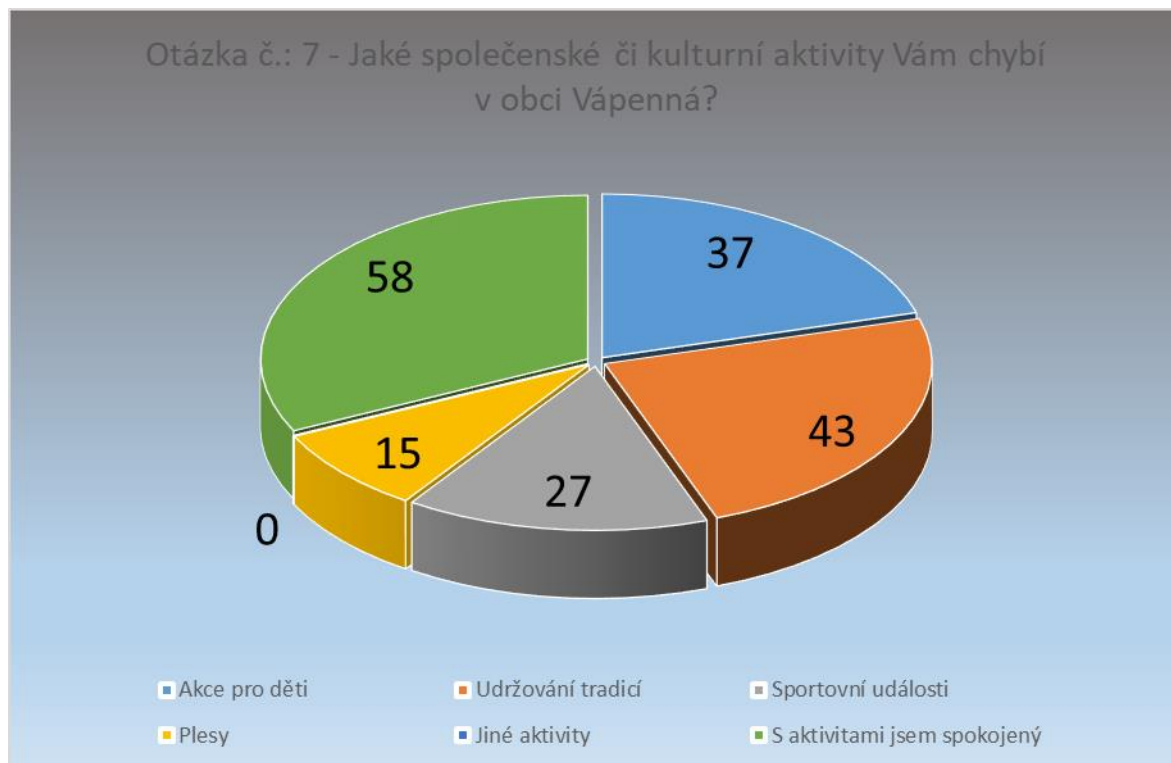

Zdroj: Vlastní zpracování

V otázce č.: 7 se měli respondenti vyjádřit k volnočasovým aktivitám, ve smyslu, jaké aktivity jim v obci Vápenná chybí, či zda jsou se současnými aktivitami spokojeni. Z celkového počtu 139 respondentů jich 58 uvedlo, že jsou s aktivitami v obci spokojeni a jednalo se o 41,73% všech odpovídajících respondentů. 43 respondentů by uvítalo více akcí s tématem udržení tradic, což je 30,93% všech respondentů, 37 respondentů by uvítalo více akcí pro děti, což je 26,62% všech respondentů, 27 respondentů by uvítalo pořádání více sportovních událostí, což je 19,42% všech respondentů a 15 respondentů by

uvítalo pořádání více plesů, což je 10,79% všech respondentů. Grafické znázornění odpovědí respondentů na otázku č.: 7 je v grafu č.: 19.

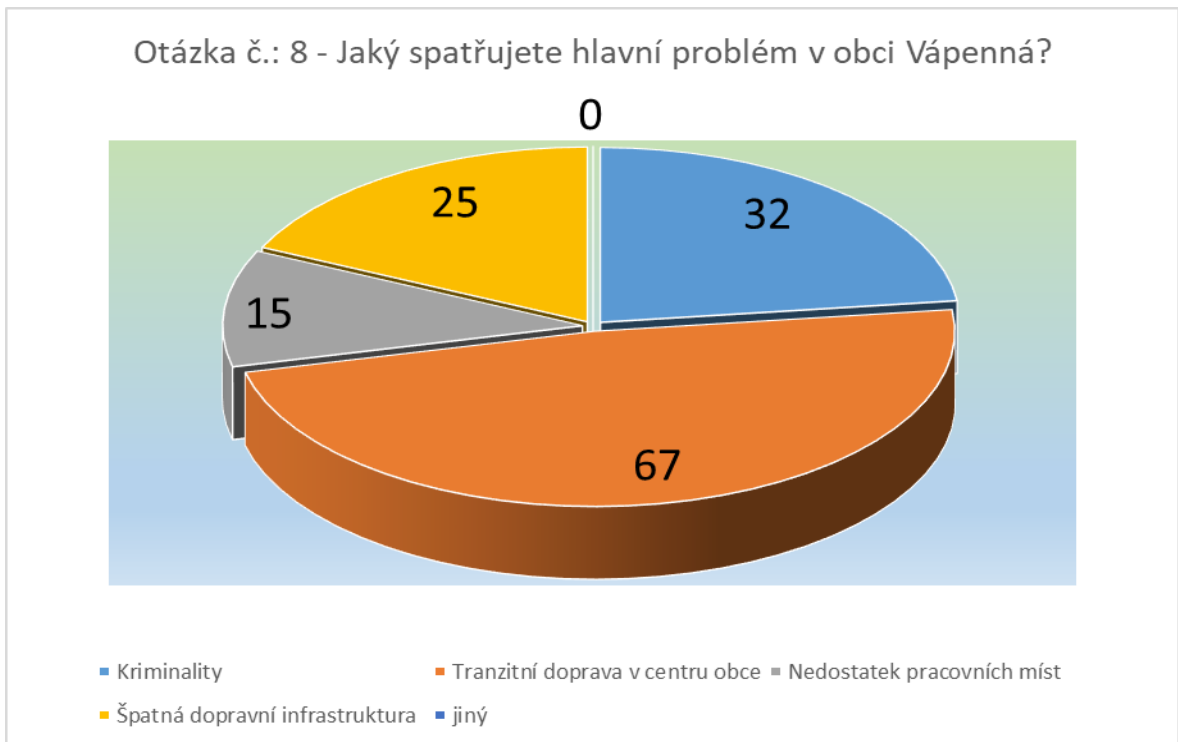
Graf č.: 17 – grafické znázornění otázky č.: 19

Zdroj: Vlastní zpracování

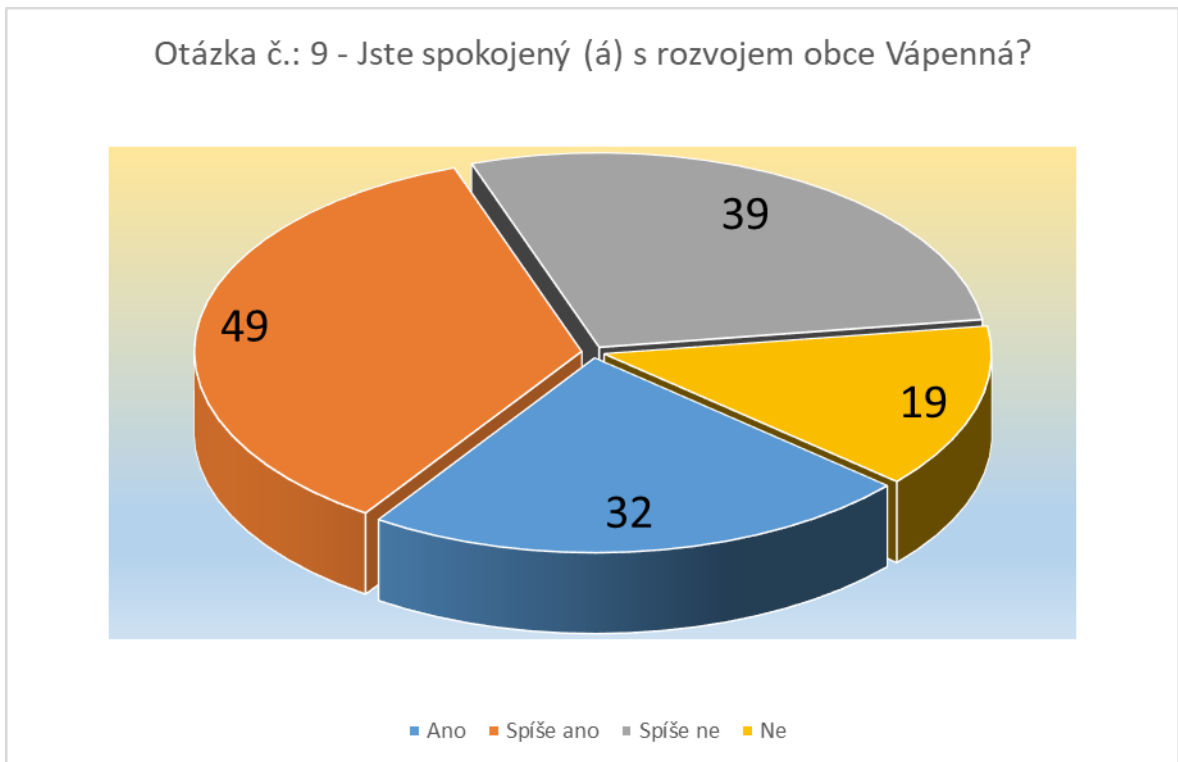
Otázka č.: 8 byla zaměřena na problémové oblasti v obci Vápenná, přesněji na to, v čem respondenti spatřují hlavní problém pro život v obci Vápenná. 67 respondentů vidělo jako hlavní problém v obci Vápenná tranzitní dopravu vedoucí přes centrum obce. Jednalo se o 48,20% všech odpovídajících respondentů. 32 respondentů na otázku odpovědělo, že hlavní problém spatřují v kriminalitě, kdy šlo o 23,02% respondentů. 25 respondentů vidí problém v dopravní infrastruktuře. Jedná se o 17,99% respondentů a 15 respondentů vidí jako hlavní problém nedostatek pracovních míst, kdy se jedná o 10,79% všech respondentů. Grafické znázornění odpovědi respondentů na otázku č.: 8 je v grafu č.: 20.

Graf č.: 20 – grafické znázornění otázky č.: 8

Zdroj: Vlastní zpracování

Graf č.: 21 – grafické znázornění otázky č.: 9

Zdroj: Vlastní zpracování

Závěrečná otázka č. 9 byla položena respondentům za účelem zjištění jejich spokojenosti s rozvojem obce Vápenná. Ze všech respondentů jich 32 odpovědělo, že jsou spokojeni, tedy 23,02% respondentů, 49 respondentů uvedlo, že je spíše spokojeno, kdy se jednalo o 35,25% respondentů, 39 respondentů uvedlo, že spíše spokojeno není, což je 28,06% respondentů a 19 respondentů uvedlo, že spokojeno s rozvojem obce Vápenná není. Jednalo se o 13,67% všech respondentů. Grafické znázornění odpovědi respondentů na otázku č.: 8 je v grafu č.: 21.

5 Zhodnocení výsledků a doporučení

Na základě dotazníkového šetření jsme získali názor vzorku občanů obce Vápenná na další rozvoj obce ve smyslu realizace projektů do budoucna. Realizace těchto projektů by vzhledem k názoru oslovených respondentů mělo zvýšit atraktivitu obce Vápenná, tedy spokojenost občanů s životními podmínkami v obci Vápenná.

V dotazníkovém šetření bylo zjištěno, že respondenti projeví největší zájem o projekt „Rekonstrukce nevyužití části kulturního domu pro účely zřízení zdravotního střediska,“ kdy tento projekt by preferovalo 81,29 % hlasů všech respondentů účastnících se dotazníkového šetření. Podpora pro tento projekt byla napříč věkovými skupinami, ale mírně vyšší podporu měla u věkové skupiny 46 – 60 let. Obec Vápenná si na rekonstrukci objektu pro účely zřízení zdravotnického střediska nechala udělat kvalifikovaný odhad, který byl vyčíslen na částku 12.000.000,- Kč. Samotná realizace projektu vzhledem ke stavu v současné době nevyužívané části kulturního domu bude nutné provést v několika etapách. První etapa bude zaměřená na celkovou opravu budovy a vnitřních prostor. Využitím dotační výzvy Ministerstva pro místní rozvoj, a to programu Rekonstrukce a přestavba veřejných budov pro obce od 3001 – 10 tis. obyvatel, by došlo k uhrazení vynaložených nákladů dotačními prostředky až do výše 70% v maximální výši 20 mil. Kč. Ministerstvo pro místní rozvoj na tuto výzvu alokovalo 600 mil. Kč. V rámci této dotace je možné realizovat vnitřní rekonstrukci, zateplení obvodových stěn, střechy, stropu a podlah, rekonstrukce střechy a fasády a výměnu oken a dveří. Náklady obce Vápenná na tuto první etapu by se mohly pohybovat dle kvalifikovaného odhadu v případě uhrazení 30 % celkových nákladů z vlastních prostředků ve výši 2,5 mil. Kč. Finanční

prostředky na realizaci této první fáze projektu může obec Vápenná uhradit z vlastních prostředků, které má alokované na účtech.

Druhý největší zájem projevili respondenti o projekt „Přestavby půdních prostor ZŠ na učebny pro účely studijního programu Montessori“, kdy se jednalo o 69,78% hlasů všech respondentů. O tento projekt projevila zájem především věková skupina v rozsahu 26 – 35 let, kde projekt dosáhl podpory 31 % všech hlasů respondentů hlasujících pro tento projekt. Obec Vápenná již v minulosti rekonstrukci, respektive přístavbu, základní školy realizovala, a to v roce 2004. Při realizaci tohoto projektu bylo investováno 15.318.000,-Kč, přičemž 15.000.000,- Kč bylo získáno z dotačních titulů. Dotační výzvy je možné využít i pro tento projekt. V současné době Ministerstvo financí realizuje výzvu na podporu obnovy základních a mateřských škol. Tato dotace je kromě jiného určena na rekonstrukci, případně výstavbu základních a mateřských škol. Výše dotace může dosáhnout až 20 mil. Kč, kdy bude projekt podporován ve výši 90% investovaných finančních prostředků. Ministerstvo financí na tyto projekty alokovalo 300 mil. Kč. Obec Vápenná si nechala udělat kvalifikovaný odhad na zamýšlenou rekonstrukci půdních prostor základní školy a cena byla odhadnuta na částku ve výši 4.000.000,- Kč. V současné době má obec Vápenná alokováno na účtech necelých 10 mil. Kč na investiční projekty. V případě získání dotace by obec Vápenná za realizaci projektu ze svého rozpočtu uhradila 400.000,-Kč. Realizace tohoto projektu je tedy v možnostech obce Vápenná a návrh bude poskytnut zastupitelům obce pro jednání zastupitelstva obce.

Třetí největší podporu od respondentů získal projekt vybudování cyklostezek v okolí obce Vápenná, kdy se jednalo o 61,87% hlasů všech respondentů. Projekt má nejstabilnější podporu napříč věkovými skupinami oproti dalším navrhovaným projektům. Pro realizaci tohoto projektu obec Vápenná v současné době nemá připravenou žádnou studii, včetně odhadu celkových investic. Obec Vápenná má ve svém vlastnictví rozsáhlé pozemky v okolí obce. Využitím těchto pozemků pro účely zřízení cyklostezky by došlo k výraznému snížení nákladů, oproti odkoupení pozemků, které jsou v soukromém vlastnictví. Pro realizaci tohoto projektu bude nutné vypracovat komplexní projektovou dokumentaci, jejíž součástí bude zejména navrhovaná trasa a odhad celkových nákladů. Na realizaci projektu cyklostezky v současné době nejsou vyhlášeny žádné dotační výzvy, ale tyto byly pravidelně vyhlášovány v minulých letech a dá se očekávat jejich vyhlášení

i v tomto roce. Ve věci projektu cyklostezek bude podán na zastupitelstvu obce Vápenná návrh na realizaci studie proveditelnosti tohoto projektu. Projekty budou zastupitelům obce navrženy k zahrnutí do střednědobého plánu obce Vápenná. Realizace projektu cyklostezek za využití dotačních titulů je z finančního hlediska pro obec Vápennou realizovatelná i vzhledem k alokovaným zdrojům, kdy bude záležet pouze na rozsahu cyklostezek v závislosti na výši poskytnuté dotační podpory.

6 Závěr

V rámci diplomové práce byla provedena ekonomická analýza rozvoje obce Vápenná prostřednictvím rozboru investičních projektů v letech 2004 -2019. V rámci této analýzy byl proveden rozbor investičních nákladů na jednotlivé projekty i za využití národních dotačních titulů a dotačních titulů poskytovaných Evropskou unií v rámci Evropských strukturálních a investičních fondů. V diplomové práci byla dále vytvořena věková pyramida obyvatel obce Vápenná ke dni 20.12.2020. Smyslem vytvoření věkové pyramidy bylo zjištění věkové struktury obyvatel, kdy úspěšný rozvoj obce nemůže být zaručen bez mladších generací, které zaručují budoucnost obce. Věková pyramida obce Vápenná vykazuje znaky věkového rozložení obyvatel ekonomicky vyspělých zemí, kde dochází k většímu zastoupení starších obyvatel ve společnosti, respektive ke zvyšování průměrného věku obyvatel na hodnotu 40 a více let. Vypočítaný věkový průměr obyvatel obce Vápenná byl ke dni 20.12.2020 ve výši 43,49 let. Proto je pro další rozvoj obce jeden z nejdůležitějších úkolů udržení občanů mladších generací, které mají tendenci migrovat do větších měst či zahraničí, a dále se obec musí postarat o udržení v obci zejména mladých rodin s dětmi.

Za tímto účelem musí obec při dalším rozvoji zvýšit atraktivitu obce pro mladší generace zejména tím, že bude realizovat investiční projekty k zajištění základních potřeb obyvatel přímo v obci, jako je zajištění základního vzdělání, zdravotní péče, provoz mateřské školky a další infrastruktury. Také musí být realizovány projekty zaměřené na volnočasové aktivity, se zaměřením zejména na tuto věkovou skupinu obyvatel, ale s přihlédnutím na potřeby ostatních věkových skupin obyvatel. V rámci této práce byl proveden marketingový výzkum formou dotazníkového šetření, kde se oslovení obyvatelé vyslovili k budoucím investicím důležitým pro rozvoje obce. Respondenti se v rámci

tohoto dotazníkového šetření vyslovili pro realizaci projektu na zřízení zdravotnického zařízení, kdy za současného stavu je nejbližší zdravotnické zařízení ve městě Jeseník ve vzdálenosti 14 km. Zájem o zřízení tohoto zdravotnického zařízení je z tohoto pohledu pochopitelný, kdy mladší generace, zejména rodiče s dětmi, ale také senioři, mají zájem na tom, aby za základní zdravotní péči nemuseli dojíždět do vzdáleného města Jeseník. V rámci dotazníkového šetření bylo zjištěno, že 45,32% dotázaných respondentů pracuje přímo v obci Vápenná, nebo ve vzdálenosti do 10 km, tedy dojíždění za základní zdravotní péči do města Jeseník je pro velkou část obyvatel obce Vápenná časově, ale i finančně náročnější.

Dále se respondenti dotazníkového šetření vyjádřili pro realizaci projektu rekonstrukce základní školy za účelem rozšíření výukového programu „montessori.“ Jednalo by se o rekonstrukci půdních prostor současné základní školy. Realizace tohoto projektu by měla zvýšit atraktivitu obce zejména u obyvatel s dětmi, přičemž zde bude nabídka dalšího typu vzdělávacího programu.

Třetím nejžádanějším projektem je u respondentů projekt vybudování cyklostezek v okolí obce Vápenná. Pro tento projekt se vyslovilo nejvíce respondentů napříč věkovými skupinami, kdy se dá očekávat širší využití těchto cyklostezek jak ze strany dětí, tak středních a starších generací obyvatel obce Vápenná, které mohou tyto cyklostezky využívat také k pěším výletům. Vybudováním cyklostezek se obec Vápenná doposud nezabývala, proto bude projekt navržen k projednání zastupitelstvu obce Vápenná s návrhem na jeho realizaci ve střednědobém horizontu.

V části diplomové práce zhodnocení výsledků a doporučení byla provedena analýza celkových nákladů na realizaci projektů navržených respondenty dotazníkového šetření, kdy finanční zdroje na vybudování třech výše uvedených projektů se opírají zejména o dotační tituly poskytované Evropskou unií v rámci Evropských strukturálních a investičních fondů. Samotné projekty jsou z ekonomického hlediska pro obec realizovatelné a to ve střednědobém horizontu, kdy diplomová práce bude sloužit jako podklad pro zasedání zastupitelstva obce Vápenná při sestavování střednědobého strategického plánu a k realizaci dalších investičních projektů v obci Vápenná.

7 Seznam použitých zdrojů

Literární zdroje:

- ARTL, Josef, ARTLOVÁ, Markéta, 2009. *Ekonomické časové řady*, vydání 1., Příbram: Professional Publishing. 290 s. ISBN 978-80-86946-85-6
- FISCHER, Jakub, JEŘÁBKOVÁ, Věra, PETKOVÁ, Ludmila, PTÁČKOVÁ, Veronika, ŠVARCOVÁ, Petra, 2019. *Základní metody statistického srovnávání*. Praha: Oeconomica, 88 s. ISBN 978-80-245-2342-2
- HAMERNÍKOVÁ, B., MAAAYTOVÁ, A., 2010. *Veřejné finance*. 2. aktualizované vydání. Praha: Wolters Kluwer, 340 s. ISBN 978-80-7357-497-0
- JEŘÁBEK, Hynek, 1992. *Úvod do sociologického výzkumu*. Praha: Karolinum, 162 s. ISBN 80-7066-662-5
- KOUDELKA, Zdeněk, 2007. *Samospráva*. Praha: Linde Praha, a.s., 399 s. ISBN 978-80-7201-665-5
- MAJEROVÁ, Věra, MAJER, Emerich, 2013. *Empirický výzkum v sociologii venkova a zemědělství část II*. 2. vydání, 4. dotisk. Praha: Reprografické studio PEF ČZU v Praze, 275 s. ISBN 978-80-213-1698-0
- OLECKÁ, Ivana, IVANOVÁ, Kateřina, 2010. *Metodologie vědecko-výzkumné činnosti*. Olomouc: Moravská vysoká škola Olomouc, o. p. s., 44 s. ISBN 978-80-87240-33-5
- PEKOVÁ, J., PILNÝ, J., JETMAR, M., 2008. *Veřejná správa a finance veřejného sektoru*, 3. přepracované vydání. Praha: ASPI. 712 s. ISBN 978-80-7357-351-5
- PROVAZNÍKOVÁ, Romana, 2009. *Financování měst, obcí a regionů teorie a praxe*, 2. aktualizované a rozšířené vydání. Praha: GRADA Publishing, a.s., 304 s. ISBN 978-80-247-2789-9
- SVAZ MĚST A OBCÍ ČESKÉ REPUBLIKY, 2018. *Příručka pro členy zastupitelstva obce po volbách 2018*. Praha: ASTRON print, s.r.o. 207 s. ISBN 978-80-906843-2-4
- TOMEŠ, Igor, 2010. *Úvod do teorie a metodologie sociální politiky*, 1. vyd. Praha: Portál. 440 s. ISBN 978-80-7367-680-3
- WOKOUN, René, 2008. *Regionální rozvoj: (východiska regionálního rozvoje, regionální politika, teorie, strategie a programování)*. Praha: Linde Praha, a.s., 475 s. ISBN 978-807—2016-990

Internetové zdroje:

- Ministerstvo vnitra České republiky [online].[cit. 2020-12-15], on-line: <https://www.mvcr.cz/clanek/katalog-cinnosti-vykonavanych-obcemi-v-jednotlivych-kategoriich.aspx>
- Ministerstvo pro místní rozvoj ČR [cit. 2021-01-27], on-line: <https://www.dotaceeu.cz/cs/uvod>
- Ministerstvo pro místní rozvoj ČR [cit. 2021-01-27], on-line: <https://www.dotaceeu.cz/cs/fondy-eu/informace-o-fondech-eu>
- Ministerstvo pro místní rozvoj ČR [cit. 2021-01-27], on-line: <https://mmr.cz/cs/evropska-unie/operacni-programy-rizene-mmr>
- Ministerstvo pro místní rozvoj ČR [cit. 2021-01-27], on-line: <https://mmr.cz/cs/narodni-dotace/podpora-a-rozvoj-regionu/program-podpora-rozvoje-regionu-2019/podprogram-podpora-obnovy-a-rozvoje-venkova>
- Ministerstvo pro místní rozvoj ČR [cit. 2021-01-27], on-line: <https://mmr.cz/cs/narodni-dotace/podpora-a-rozvoj-regionu/podpora-vladou-doporucenych-projektu-v-oblasti-roz>
- ©Mapy.cz, ©ČÚZK, on-line: <https://www.ikatastr.cz/#kde=50.27008,17.2075,13>
- ČÚZK, statistické údaje ke dni 23.01.2021, [cit. 2021-01-27], on-line: https://cuzk.cz/Dokument.aspx?AKCE=META:SESTAVA:MDR002_XSLT:WEBCUZK_ID:776904
- HANČLOVÁ, Jana, TVRDÝ, Lubor. *Úvod do analýzy časových řad*. [cit. 2021-01-27] on-line: https://www.fd.cvut.cz/departament/k611/PEDAGOG/VSM/7_AnalyzaCasRad.pdf

Legislativa:

- Ústavní zákon č. 1/1993 Sb., Ústava České republiky
- Sdělení č. 181/1999 Sb., Sdělení Ministerstva zahraničních věcí o přijetí Evropské charty místní samosprávy
- zákon č. 128/2000 Sb., zákon o obcích (obecních zřízeních)
- zákon č.133/2000 Sb., o evidenci obyvatel a rodných číslech
- zákon č. 553/1991 Sb., o obecní policii
- zákon č. 347/1997 Sb., Ústavní zákon o vytvoření vyšších územních samosprávných celků a o změně ústavního zákona České národní rady č. 1/1993 Sb., Ústava České republiky

- zákon č. 2/1969 Sb., o zřízení ministerstev a jiných ústředních orgánů státní správy České republiky
- zákon č. 129/2000 Sb., o krajích (krajském zřízení),
- zákon č. 365/2000 Sb., o informačních systémech veřejné správy
- zákon č. 22/2004 Sb., o místním referendu a o změně některých zákonů
- zákon č. 2/1969 Sb., o zřízení ministerstev a jiných ústředních orgánů státní správy
- zákon č. 218/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech a o změně některých souvisejících zákonů (rozpočtová pravidla)
- zákon č. 243/2000 Sb., o rozpočtovém určení daní
- zákon č.: 338/1992 Sb., o dani z nemovitých věcí
- zákon č. 248/2000 Sb., o podpoře regionálního rozvoje

8 Přílohy

Příloha č.: 1 - Tabulka pro výpočet věkové pyramidy obyvatel ke dni 20.12.2020

Příloha č.: 2 - Rozpočtového výhledu obce Vápenná na období 2015 – 2019

Příloha č.: 3 - Investiční projekty obce Vápenná v letech 2004-2019

Příloha č.: 4 - Tabulka pro vytvoření grafu č.: 2, č.: 3, č.: 4, č.: 5, č.: 6

Příloha č.: 5 - Tabulka pro vytvoření grafu č.: 7, č.: 8, č.: 9

Příloha č.: 6 - Tabulka pro vytvoření grafu č.: 12

Příloha č.: 7 – Dotazník

Příloha č. 1: Tabulka pro výpočet věkové pyramidy obyvatel ke dni 20.12.2020

Věk	Muži	Ženy	Celkem
0	4	5	9
1	5	7	12
2	5	5	10
3	8	2	10
4	4	6	10
5	5	5	10
6	5	3	8
7	7	1	8
8	4	4	8
9	9	6	15
10	3	4	7
11	4	9	13
12	4	9	13
13	5	6	11
14	7	3	10
15	5	3	8
16	6	6	12
17	3	5	8
18	7	5	12
19	8	6	14
20	4	2	6
21	7	3	10
22	9	4	13
23	7	4	11
24	11	6	17
25	7	5	12
26	10	7	17
27	10	11	21
28	10	10	20
29	10	7	17
30	9	7	16
31	14	9	23
32	11	6	17
33	11	6	17
34	5	3	8
35	7	5	12
36	5	4	9
37	10	4	14
38	9	8	17
39	2	6	8
40	5	8	13
41	9	13	22
42	7	10	17
43	13	8	21
44	17	6	23
45	13	16	29
46	14	14	28
47	13	9	22

48	13	9	22
49	10	4	14
50	7	9	16
51	8	7	15
52	13	13	26
53	7	13	20
54	8	4	12
55	17	12	29
56	6	4	10
57	5	7	12
58	13	5	18
59	12	9	21
60	8	7	15
61	10	4	14
62	6	4	10
63	8	7	15
64	8	13	21
65	11	10	21
66	11	11	22
67	7	8	15
68	8	9	17
69	7	5	12
70	9	8	17
71	3	14	17
72	3	17	20
73	10	8	18
74	5	8	13
75	2	6	8
76	2	3	5
77	4	7	11
78	2	7	9
79	2	8	10
80	5	2	7
81	1	2	3
82	2	4	6
83	1	1	2
84	1	0	1
85	2	0	2
86	1	1	2
87	0	4	4
88	1	2	3
89	0	2	2
90	0	1	1
91	1	0	1
92	0	1	1
93	0	1	1
celkem	627	582	1209

Zdroj: Obecní úřad Vápenná, vlastní zpracování

Příloha č. 2: Rozpočtový výhled obce Vápenná na období 2015 - 2019

OBEC VÁPENNÁ, Vápenná 442

IČO: 00303526, DIČ: CZ00303526

tel., fax: 584 439 068

e-mail: vapenna@rychleby.cz

ROZPOČTOVÝ VÝHLED OBCE VÁPENNÁ NA OBDOBÍ 2015 - 2019

ř.	ukazatel	Rozpočtový	Rozpočtový	Rozpočtový	Rozpočtový	Rozpočtový
		výhled 2015	výhled 2016	výhled 2017	výhled 2018	výhled 2019
1.	daňové příjmy (třída 1)	11 995	12 000	11 990	13 000	11 890
2.	nedaňové příjmy (třída 2)	3 880	3 930	4 000	3 000	3 200
3.	kapitálové příjmy (třída 3)	300	400	350	450	400
4.	přijaté dotace (třída 4)	1300	1 550	1 100	1250	1 150
	I. PŘÍJMY CELKEM :	17 475	17 880	17 440	17 700	17 640
5.	běžné výdaje (třída 5)	10 660	10 110	10 500	10 400	10 500
6.	neinvestiční transfery (pol. 53..)	1 600	1 610	1 500	1 450	1 200
7.	ostatní běžné výdaje (56...59..)	490	440	900	800	620
8.	opravy a udržování (pol. 51..)	1 590	2 200	1 900	1 700	1400
9.	rezerva (pol. 59..)	200	700	200	200	300
10.	kapitálové výdaje (třída 6...)	1 935	1 820	1 340	2200	2 100
	II. VÝDAJE CELKEM	16 475	16 880	16 440	15 660	16 120
11.	splátky úvěru (pol. 8124)	1 000	1000	1000	1000	1 000
12.	ZBÚ - změna stavů (pol. 8115)	0	0	0	50	520
	III. FINANCOVÁNÍ	1 000	1 000	1 000	1 050	1 520

V ZO Vápenná schváleno dne 29.09.2014

* všechny údaje jsou uvedeny v tisících Kč

Vysvětlivky:

ZBÚ - základní běžný účet (bankovní)

Ve Vápenné dne 19.09.2014

Leoš Hannig
starosta obce

OBEC VÁPENNÁ
790 64
okres Jeseník

V písemné formě je rozpočtový výhled k nahlédnutí v kanceláři účetní Obce Vápenná.

KOMENTÁŘ
k rozpočtovému výhledu obce Vápenná na období let 2015 – 2019

Rozpočtový výhled je pomocným nástrojem pro střednědobé finanční plánování rozvoje obce a jeho hospodaření. Slouží jako vodítko pro sestavení ročního rozpočtu na následující kalendářní rok a je podkladem pro přípravu investičních akcí.

Příjmy:

Rozpočtový výhled zahrnuje všechny kategorie příjmů v průběhu jednotlivých let. Rozhodující položkou jsou **daňové příjmy**, které představují téměř 70 % rozpočtovaných příjmů obce. Jejich výše je v jednotlivých letech dána předpokladem ministerstva financí ČR o objem jejich výběru a podílem dle rozpočtového určení daní, kde se předpokládá jejich meziroční nárůst v rozmezí od 1,5 do 2,0 % a to především u objemově největší a nejstabilnější daně z přidané hodnoty.

Nedaňové příjmy zahrnují příjmy z pronájmu majetku a z poskytovaných služeb s pronájmem souvisejících. Dále jsou v těchto příjmech uvedeny příjmy z úroků na bankovních účtech, z dividend a ze sankčních plateb. Jejich výše je uváděna na úrovni předchozích let.

Kapitálové příjmy představují především příjmy z prodeje dlouhodobého majetku obce (byty, pozemky apod.). Jejich výše v jednotlivých letech je dána předpokladem prodeje dlouhodobého majetku.

Dotace zahrnují především příjmy z prostředků jiných rozpočtů. Rozpočtový výhled obsahuje v jednotlivých letech investiční i neinvestiční dotace ze státního rozpočtu a státních fondů v rámci souhrnného dotačního vztahu.

Výdaje:

Běžnými výdaji jsou **neinvestiční nákupy a související výdaje**, které obsahují:

- prostředky na platy a ostatní platby za provedenou práci
- výdaje související s neinvestičními nákupy – např. dopravní obslužnost
- úroky z poskytnutých úvěrů

Neinvestiční transfery neziskovým a podobným organizacím

- představuje pomoc Charitě Javorník
- podporu činnosti Sportovního klubu OMYA Vápenná – sportovní zájmová činnost - fotbal
- příspěvek na provoz Klubu důchodců Vápenná

Neinvestiční transfery veřejnoprávním subjektům, zde patří především dotace příspěvkovým organizacím zřízeným obcí tj. základní a mateřská škola

Kapitálové výdaje představují investiční akce, jejíž financování je, či bude vícezdrojově zajištěno v dalších letech.

Obec plánuje v letech 2015 – 2019 finančně zajistit a zrealizovat dle svých možností některou z těchto akcí :

- odkoupení společenského sálu OMYA
- zavedení systému separace a svozu biologicky rozložitelných odpadů
- vybudování domova důchodců
- revitalizace veřejného prostranství – u kostela
- úspora energie požární zbrojnice pro sbor dobrovolných hasičů
- vybudování kanalizační sítě
- rozšíření cyklostezek
- digitalizace obecní kroniky
- výstavba nájemních bytů
- oprava hřbitovní zdi
- rozšíření sportovního areálu
- oprava chodníků
- zřízení a legalizace přechodů

V písemné formě je rozpočtový výhled k nahlédnutí v kanceláři účetní Obce Vápenná.

Příloha č. 3: Investiční projekty obce Vápenná v letech 2004-2019

rok realizace	Investiční projekt	vlastní zdroje	dotace	celkem za projekt	
2018	Výstavba přístřešku ve sportovním areálu	245 000,00 Kč		245 000,00 Kč	
	Zastřešení přístřešku	95 349,00 Kč		95 349,00 Kč	
	VO - dodání a montáž 6 ks svítidel	275 862,00 Kč		275 862,00 Kč	
	celkem za kalendářní rok	616 211,00 Kč	0,00 Kč	616 211,00 Kč	
2017	Dětské hřiště ve sportovním areálu	246 206,00 Kč	400 000,00 Kč	646 206,00 Kč	
	Chodníky, mobiliář (oblast Top Teramo, hřbitov, vybavení knihovny, oprava vestibulu OÚ)	1 647 966,00 Kč	705 000,00 Kč	2 352 966,00 Kč	
	Oprava komunikace na hřišti	94 534,00 Kč		94 534,00 Kč	
	MŠ - montáž a regulace topení	157 245,00 Kč		157 245,00 Kč	
	Oprava místních komunikací	481 471,00 Kč		481 471,00 Kč	
	Oprava komunikace tryskovou technikou - výtluky u MŠ	236 179,00 Kč		236 179,00 Kč	
	MŠ - zahrada v přírodním stylu	141 210,00 Kč	1 270 891,00 Kč	1 412 101,00 Kč	
	Zbrojnice - stavební práce	163 397,00 Kč		163 397,00 Kč	
	Zbrojnice - oprava střechy	268 803,00 Kč		268 803,00 Kč	
	OÚ - vybavení kanceláří nábytkem (rozhlas)	73 700,00 Kč		73 700,00 Kč	
	Program na podporu dlouhodobě nezaměstnaných osob	244 583,00 Kč	4 647 084,00 Kč	4 891 667,00 Kč	
	celkem za kalendářní rok	3 755 294,00 Kč	7 022 975,00 Kč	10 778 269,00 Kč	
	2016	Autobusová zastávka "U hřiště", vybudování parkoviště, chodníku, napojení na místní komunikaci	659 464,00 Kč	300 000,00 Kč	959 464,00 Kč
		Dětské hřiště u Obecního úřadu	347 962,00 Kč	400 000,00 Kč	747 962,00 Kč
		Oprava kapličky u parku, oprava křížku mezi Vápennou a Žulovou	278 900,00 Kč	300 000,00 Kč	578 900,00 Kč
celkem za kalendářní rok		1 286 326,00 Kč	1 000 000,00 Kč	2 286 326,00 Kč	

2015	Revitalizace veřejného prostranství obce Vápenná - vypracování projektové dokumentace a stavebního řízení	145 200,00 Kč		145 200,00 Kč
	Zavedení systému separace a svozu biologicky rozložitelného odpadu	475 833,00 Kč	4 282 492,00 Kč	4 758 325,00 Kč
	Úspora energie v budově hasičské zbrojnice	227 794,57 Kč	333 887,02 Kč	561 681,59 Kč
	Dětské hřiště u školky	337 872,20 Kč	1 270 891,80 Kč	1 608 764,00 Kč
	Odvodňovací kanál p. č. 1230/2	180 062,00 Kč		180 062,00 Kč
	celkem za kalendářní rok	1 366 761,77 Kč	5 887 270,82 Kč	7 254 032,59 Kč
2014	Protipovodňová opatření - veřejný rozhlas	386 169,00 Kč	3 214 517,00 Kč	3 600 686,00 Kč
	Zateplení MŠ	2 138 535,70 Kč	2 622 624,00 Kč	4 761 159,70 Kč
	Zateplení ŠD a knihovny	1 648 652,00 Kč	1 490 440,00 Kč	3 139 092,00 Kč
	Rekonstrukce č. p. 1	152 264,00 Kč	13 464 569,00 Kč	13 616 833,00 Kč
	Revitalizace centra obce Vápenná	857 009,48 Kč	4 856 387,02 Kč	5 713 396,50 Kč
	celkem za kalendářní rok	5 182 630,18 Kč	25 648 537,02 Kč	30 831 167,20 Kč
2013	Zateplení OÚ Vápenná	936 264,10 Kč	1 422 036,90 Kč	2 358 301,00 Kč
	Rekonstrukce OÚ Vápenná	667 275,90 Kč	1 307 735,10 Kč	1 975 011,00 Kč
	Zřízení kuchyňky na OÚ	35 627,50 Kč	0,00 Kč	35 627,50 Kč
	Nákup skříně kuchyňka na OÚ	13 017,52 Kč	0,00 Kč	13 017,52 Kč
	Rekonstrukce rozhlasu	182 445,00 Kč	0,00 Kč	182 445,00 Kč
	Nákup skříní do kanceláří na OÚ	33 837,00 Kč	0,00 Kč	33 837,00 Kč
	Nákup kancelářských stolů na OÚ	76 000,00 Kč	0,00 Kč	76 000,00 Kč
	celkem za kalendářní rok	1 944 467,02 Kč	2 729 772,00 Kč	4 674 239,02 Kč
2012	Oprava místní komunikace - oblast Gonsior	0,00 Kč	723 633,00 Kč	723 633,00 Kč
	Oprava místní komunikace - oblast průběžná Starost	0,00 Kč	3 389 719,00 Kč	3 389 719,00 Kč
	Oprava místní komunikace - oblast pod Dufkem	0,00 Kč	196 027,00 Kč	196 027,00 Kč

	Oprava místní komunikace - oblast ke zdravotnímu středisku	0,00 Kč	488 554,00 Kč	488 554,00 Kč
	Oprava místní komunikace - oblast u hřiště	0,00 Kč	830 820,00 Kč	830 820,00 Kč
	Oprava místní komunikace - oblast nádrž Jurek	0,00 Kč	183 370,00 Kč	183 370,00 Kč
	Oprava místní komunikace - oblast paseky Adam	0,00 Kč	723 686,00 Kč	723 686,00 Kč
	Oprava místní komunikace - oblast Dittrich a Hannig	0,00 Kč	1 944 172,00 Kč	1 944 172,00 Kč
	Oprava místní komunikace - oblast Sauer a Vytasil	0,00 Kč	690 035,00 Kč	690 035,00 Kč
	Oprava místní komunikace - oblast polka	0,00 Kč	7 046 489,00 Kč	7 046 489,00 Kč
	Oprava zábradelního svodidla	0,00 Kč	8 428 874,00 Kč	8 428 874,00 Kč
	Úspora energie ZŠ	737 175,00 Kč	1 805 210,00 Kč	2 542 385,00 Kč
	Rekonstrukce veřejného osvětlení	548 717,00 Kč	500 000,00 Kč	1 048 717,00 Kč
	celkem za kalendářní rok	1 285 892,00 Kč	26 950 589,00 Kč	28 236 481,00 Kč
2011	Oprava mostů - u Neugebauerů	200,40 Kč	2 555 430,00 Kč	2 555 630,40 Kč
	Oprava mostů - u Mondeků	30 329,60 Kč	3 313 000,00 Kč	3 343 329,60 Kč
	Oprava mostů - nad Rábkem	0,40 Kč	3 241 118,00 Kč	3 241 118,40 Kč
	Oprava mostů - u Michálka	200,60 Kč	2 711 863,00 Kč	2 712 063,60 Kč
	Oprava mostů - u OÚ	600,00 Kč	2 935 698,00 Kč	2 936 298,00 Kč
	Oprava mostů - u pošty	234 440,00 Kč	2 494 000,00 Kč	2 728 440,00 Kč
	Oprava mostů - u Paděry	0,40 Kč	3 464 276,00 Kč	3 464 276,40 Kč
	Oprava mostů - přes Ztracený potok	13 990,80 Kč	1 887 000,00 Kč	1 900 990,80 Kč
	Oprava mostů - k bytovce č.p. 196	21 768,80 Kč	2 680 000,00 Kč	2 701 768,80 Kč
	Oprava mostů - Zelená hora	501,48 Kč	4 800 000,00 Kč	4 800 501,48 Kč
	Oprava mostů - u Frančáka a Dadokové	0,00 Kč	1 284 571,00 Kč	1 284 571,00 Kč
	Oprava odvodňovacího rigolu za ZŠ	15 102,00 Kč	439 000,00 Kč	454 102,00 Kč

	Zařízení sběrného dvora - vybavení	423 202,00 Kč	3 808 818,00 Kč	4 232 020,00 Kč
	Oprava Kuchyňky a chodby před WC na OÚ	20 400,00 Kč	0,00 Kč	20 400,00 Kč
	Nákup nakladače JOHN DEER + radlice	0,00 Kč	1 914 720,00 Kč	1 914 720,00 Kč
	Vybavení sběrného dvora	0,00 Kč	1 546 497,00 Kč	1 546 497,00 Kč
	celkem za kalendářní rok	760 736,48 Kč	39 075 991,00 Kč	39 836 727,48 Kč
2010	Nákup stříkačky pro hasiče	4 723 240,00 Kč	2 000 000,00 Kč	6 723 240,00 Kč
	Výstavba sportovního areálu	1 120 642,94 Kč	18 510 527,70 Kč	19 631 170,64 Kč
	Výstavba vodovodu	5 370 127,50 Kč	11 441 000,00 Kč	16 811 127,50 Kč
	Oprava staré hasičské stříkačky	150 000,00 Kč	150 000,00 Kč	300 000,00 Kč
	Oprava střechy OÚ	154 000,00 Kč	0,00 Kč	154 000,00 Kč
	celkem za kalendářní rok	11 518 010,44 Kč	32 101 527,70 Kč	43 619 538,14 Kč
2009	Povodně	201 864,13 Kč	0,00 Kč	201 864,13 Kč
	Povodně - příspěvek domácnostem	71 179,00 Kč	660 000,00 Kč	731 179,00 Kč
	Povodně krizová situace	0,00 Kč	481 000,00 Kč	481 000,00 Kč
	Oprava kamenného kříže	12 000,00 Kč	60 000,00 Kč	72 000,00 Kč
	Příspěvek na lesní hospodářství	0,00 Kč	44 082,00 Kč	44 082,00 Kč
	ESF řešení zaměstnanosti	0,00 Kč	1 659 285,00 Kč	1 659 285,00 Kč
	SDH	0,00 Kč	299 760,00 Kč	299 760,00 Kč
	celkem za kalendářní rok	285 043,13 Kč	3 204 127,00 Kč	3 489 170,13 Kč
2008	Změna územního plánu	0,00 Kč	500 000,00 Kč	500 000,00 Kč
	Příspěvek na lesní hospodářství	0,00 Kč	36 207,00 Kč	36 207,00 Kč
	Poškození na objektech přečerpávání	0,00 Kč	390 000,00 Kč	390 000,00 Kč
	ESF řešení zaměstnanosti	0,00 Kč	1 259 247,17 Kč	1 259 247,17 Kč
	Pořízení pracoviště Czech point	0,00 Kč	52 000,00 Kč	52 000,00 Kč
	Příspěvek na lesní hospodářství	0,00 Kč	28 479,00 Kč	28 479,00 Kč
	Přístavba a stavební úpravy ZŠ	949 000,00 Kč	700 000,00 Kč	1 649 000,00 Kč
	celkem za kalendářní rok	949 000,00 Kč	2 965 933,17 Kč	3 914 933,17 Kč
2007	Změna územního plánu	124 000,00 Kč	186 000,00 Kč	310 000,00 Kč
	ESF řešení zaměstnanosti	0,00 Kč	1 404 643,10 Kč	1 404 643,10 Kč
	Obnova zeleně na návsi doplatek	0,00 Kč	94 116,00 Kč	94 116,00 Kč

	12 bytových jednotek - stavební dozor	0,00 Kč	38 772,49 Kč	38 772,49 Kč
	celkem za kalendářní rok	124 000,00 Kč	1 723 531,59 Kč	1 847 531,59 Kč
2006	Revitalizace veřejné osvětlení	0,00 Kč	98 000,00 Kč	98 000,00 Kč
	Obnova zeleně na návsi	0,00 Kč	451 656,00 Kč	451 656,00 Kč
	Obnova zeleně na hřbitově	0,00 Kč	395 928,00 Kč	395 928,00 Kč
	Výstavba 12 bytových jednotek	11 480 346,82 Kč	2 709 628,21 Kč	14 189 975,03 Kč
	celkem za kalendářní rok	11 480 346,82 Kč	3 655 212,21 Kč	15 135 559,03 Kč
2005	Revitalizace Polka veřejné osvětlení	2 029 980,60 Kč	1 878 512,60 Kč	3 908 493,20 Kč
	celkem za kalendářní rok	2 029 980,60 Kč	1 878 512,60 Kč	3 908 493,20 Kč
2004	Sběrný dvůr	0,00 Kč	829 519,00 Kč	829 519,00 Kč
	Přístavba ZŠ	318 000,00 Kč	15 000 000,00 Kč	15 318 000,00 Kč
	celkem za kalendářní rok	318 000,00 Kč	15 829 519,00 Kč	16 147 519,00 Kč

Zdroj: Obecní úřad Vápenná, vlastní zpracování

Příloha č.: 4 - Tabulka pro vytvoření grafu č.: 3, č.: 4, č.: 5, č.: 6

Rok	Daňové příjmy	Nedaňové příjmy	Kapitálové příjmy
2004	8 107 748,50 Kč	2 870 290,32 Kč	344 633,00 Kč
2005	8 902 717,50 Kč	2 077 828,98 Kč	676 895,00 Kč
2006	8 890 232,49 Kč	1 840 997,29 Kč	722 704,00 Kč
2007	9 528 128,88 Kč	4 264 223,80 Kč	378 849,00 Kč
2008	12 250 386,07 Kč	3 663 048,39 Kč	284 189,00 Kč
2009	11 269 416,66 Kč	3 111 645,42 Kč	1 234 739,00 Kč
2010	12 037 270,78 Kč	4 123 379,69 Kč	342 690,00 Kč
2011	11 934 772,88 Kč	3 901 936,87 Kč	368 322,00 Kč
2012	11 941 162,41 Kč	3 617 785,83 Kč	370 438,00 Kč
2013	14 719 336,79 Kč	3 501 130,95 Kč	31 341,00 Kč
2014	15 820 127,28 Kč	4 644 783,13 Kč	73 193,00 Kč
2015	16 019 666,61 Kč	3 327 914,41 Kč	214 472,00 Kč
2016	17 131 031,98 Kč	2 915 634,04 Kč	46 313,00 Kč
2017	19 406 622,11 Kč	3 494 372,03 Kč	58 791,00 Kč
2018	21 647 518,68 Kč	3 187 460,30 Kč	68 844,00 Kč
2019	23 411 254,10 Kč	3 446 493,00 Kč	531 038,00 Kč

Rok	Přijaté dotace	Celkové příjmy
2004	23 816 305,00 Kč	23 818 309,00 Kč
2005	9 354 973,90 Kč	9 356 978,90 Kč
2006	7 716 823,21 Kč	7 718 829,21 Kč
2007	8 159 227,59 Kč	8 161 234,59 Kč
2008	20 474 026,42 Kč	20 476 034,42 Kč
2009	14 917 807,49 Kč	14 919 816,49 Kč
2010	57 673 741,51 Kč	57 675 751,51 Kč
2011	28 127 641,72 Kč	28 129 652,72 Kč
2012	14 228 994,86 Kč	14 231 006,86 Kč
2013	17 995 959,76 Kč	17 997 972,76 Kč
2014	46 721 827,71 Kč	46 723 841,71 Kč
2015	17 679 527,89 Kč	17 681 542,89 Kč
2016	4 454 827,00 Kč	4 456 843,00 Kč
2017	7 870 512,95 Kč	7 872 529,95 Kč
2018	5 776 526,98 Kč	5 778 544,98 Kč
2019	3 770 255,62 Kč	3 772 274,62 Kč

Zdroj: Obecní úřad Vápenná, vlastní zpracování

Příloha č.: 5 - Tabulka pro vytvoření grafu č.: 7, č.: 8, č.: 9

Rok	Běžné výdaje	Kapitálové výdaje	Celkové výdaje
2004	16 296 568,40 Kč	19 544 107,50 Kč	35 840 675,90 Kč
2005	10 325 126,80 Kč	10 820 604,50 Kč	21 145 731,30 Kč
2006	15 286 554,87 Kč	14 650 456,60 Kč	29 937 011,47 Kč
2007	15 995 610,62 Kč	4 009 800,70 Kč	20 005 411,32 Kč
2008	17 792 281,76 Kč	17 392 640,00 Kč	35 184 921,76 Kč
2009	21 741 871,08 Kč	12 503 909,00 Kč	34 245 780,08 Kč
2010	52 004 500,77 Kč	23 457 102,14 Kč	75 461 602,91 Kč
2011	14 634 573,76 Kč	26 579 291,00 Kč	41 213 864,76 Kč
2012	18 790 132,03 Kč	13 823 676,33 Kč	32 613 808,36 Kč
2013	30 184 144,40 Kč	3 784 785,83 Kč	33 968 930,23 Kč
2014	43 889 797,58 Kč	24 268 250,12 Kč	68 158 047,70 Kč
2015	26 090 501,24 Kč	5 118 120,58 Kč	31 208 621,82 Kč
2016	21 323 623,74 Kč	3 014 345,00 Kč	24 337 968,74 Kč
2017	22 103 590,02 Kč	2 382 785,00 Kč	24 486 375,02 Kč
2018	31 412 307,17 Kč	1 005 558,00 Kč	32 417 865,17 Kč
2019	21 262 528,99 Kč	669 099,41 Kč	21 931 628,40 Kč

Zdroj: Obecní úřad Vápenná, vlastní zpracování

Příloha č.: 6 - Tabulka pro vytvoření grafu č.: 12

rok realizace	Výdaje na projekty	Celkové výdaje
2004	16 147 519,00 Kč	35 840 675,90 Kč
2005	3 908 493,20 Kč	21 145 731,30 Kč
2006	15 135 559,03 Kč	29 937 011,47 Kč
2007	1 847 531,59 Kč	20 005 411,32 Kč
2008	3 914 933,17 Kč	35 184 921,76 Kč
2009	3 489 170,13 Kč	34 245 780,08 Kč
2010	43 619 538,14 Kč	75 461 602,91 Kč
2011	39 836 727,48 Kč	41 213 864,76 Kč
2012	28 236 481,00 Kč	32 613 808,36 Kč
2013	4 674 239,02 Kč	33 968 930,23 Kč
2014	30 831 167,20 Kč	68 158 047,70 Kč
2015	7 254 032,59 Kč	31 208 621,82 Kč
2016	2 286 326,00 Kč	24 337 968,74 Kč
2017	10 778 269,00 Kč	24 486 375,02 Kč
2018	616 211,00 Kč	32 417 865,17 Kč
2019	669 099,41 Kč	21 931 628,40 Kč

Zdroj: Obecní úřad Vápenná, vlastní zpracování

Příloha č.: 7 - Dotazník

**Dotazníkové šetření budoucích investic obce
Vápenná**

Dobrý den,

chtěl bych Vás prosím požádat o několik minut Vašeho času na vyplnění následujícího dotazníku, který jako student České zemědělské univerzity v Praze použiji pro praktickou část diplomové práce a dále bude vyhodnocení tohoto dotazníku použito pro rozhodování zastupitelstva obce Vápenná o dalších investicích v rámci rozvoje obce Vápenná za účelem zkvalitnění života občanů obce Vápenná.

Za Váš čas předem děkuji

student provozně-ekonomické fakulty České zemědělské univerzity v Praze
Bc. Petr Šubrt

[SPUSTIT DOTAZNÍK](#)

Všeobecná podmínky | Ochrana soukromí | © 2021 Survo

**Dotazníkové šetření spokojenosti provedených investic, návrh budoucích investic a dalších aktivit v obci Vápenná konaný ve dnech
04.12.2020 - 21.12.2020**

1. Jaké je Vaše pohlaví?*

Vyberte jednu odpověď

Žena

Muž

2. Jaký je Váš věk?*

Vyberte jednu odpověď

15-18

19-25

26-35

36-45

46-60

61 a více

3. Jak jste se stal (a) občanem obce Vápenná?*

Vyberte jednu odpověď

3. Jak jste se stal (a) občanem obce Vápenná?*

Vyberte jednu odpověď

V obci Vápenná žiji od narození

Přistěhoval (a) jsem se v dětství

Přistěhoval (a) jsem se v dospělosti

Odpověď

4. Pracujete v obci Vápenná či ve vzdálenosti do 10 km?*

Vyberte jednu odpověď

Ano

Ne

5. Jaké investiční akce považujete za prospěšné pro rozvoj obce Vápenná?*

Vyberte jednu nebo více odpovědí

Výstavba přístřešku ve sportovním areálu

Dětské hřiště ve sportovním areálu

Zahrada v přírodním stylu u mateřské školky

Dětské hřiště u obecního úřadu

Oprava křižku (boží muka) mezi obcí Vápennou a obcí Žulovou

Zavedení systematické separace a svozu biologického odpadu

Dětské hřiště u školky

5. Jaké investiční akce považujete za prospěšné pro rozvoj obce Vápenná?*

Vyberte jednu nebo více odpovědí

Výstavba přístřešku ve sportovním areálu

Dětské hřiště ve sportovním areálu

Zahrada v přírodním stylu u mateřské školky

Dětské hřiště u obecního úřadu

Oprava křižku (boží muka) mezi obcí Vápennou a obcí Žulovou

Zavedení systematické separace a svozu biologického odpadu

Dětské hřiště u školky

Zateplení mateřské školky, školní družiny a knihovny

Zateplení obecního úřadu

Rekonstrukce budovy č.p. 1 v centru obce

Rekonstrukce veřejného rozhlasu

Výstavba sportovního areálu

Oprava mostů přes potok Vidnávka

Oprava kamenného křižku (boží muka) u železničního přejezdu

Plynofikace obce Vápenná

Revitalizace centra obce Vápenná

6. Jaký investiční projekt by jste preferovali v obci Vápenná?*

6. Jaký investiční projekt by jste preferovali v obci Vápenná?*

Vyberte jednu nebo více odpovědí

- Přestavba půdních prostor na ZŠ na učebny pro účely studijního programu Montesory
- Rekonstrukce nevyužívané části kulturního domu pro účely zřízení zdravotního střediska
- Vybudování kanalizace
- Vybudování a provozování bio stanice s následným centrálním vytápěním obce
- Vybudování domu pro seniory
- Vybudování cyklostezek v okolí obce Vápenná
-

7. Jaké společenské či kulturní aktivity Vám chybí v obci Vápenná?*

Vyberte jednu odpověď

- Akce pro děti
- Udržování tradic
- Sportovní události
- Akce pro děti
- Plesy
-
- S aktivitami jsem spokojený (á)

-
- S aktivitami jsem spokojený (á)

8. Jaký spatřujete hlavní problém v obci Vápenná?*

Vyberte jednu odpověď

- Kriminálnita
- Tranzitní doprava v centru obce
- Nedostek pracovních míst
- Špatná dopravní infrastruktura
-

9. Jste spokojený (á) s rozvojem obce Vápenná?*

Vyberte jednu odpověď

- Ano
- Spíše ano
- Spíše ne
- Ne

Powered by SURVIO

[Vytvořte si vlastní dotazník zdarma](#)

[←](#) [Odeslat](#)

Zdroj: Vlastní zpracování